Situación de aprendizaxe.
Educación plástica, visual e audiovisual

“Tecer enredos máxicos”

1º de ESO

@PLASTICACONMARTA

Marta González Pérez
gonper@edu.xunta.gal

http://plasticaconmarta.blogspot.com/
@plasticaconmarta

TECER ENREDOS MÁXICOS.

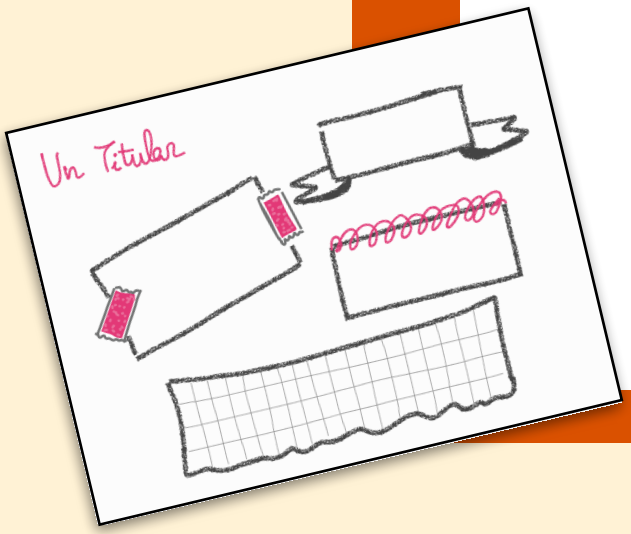

Pensadores e Artistas na aula.
O título como metáfora do que se pensa sobre a materia :
TECER- acto de mulleres, caseiro, sen valor case que nin de artesanía.
ENREDOS MÁXICOS - no que se pode convertir, algo que poida mixturar, enredar…, case como por ARTE de maxia..

Que cres que pode facer por ti esta sesión?

1 expectativa que traes en relación á sesión de hoxe.

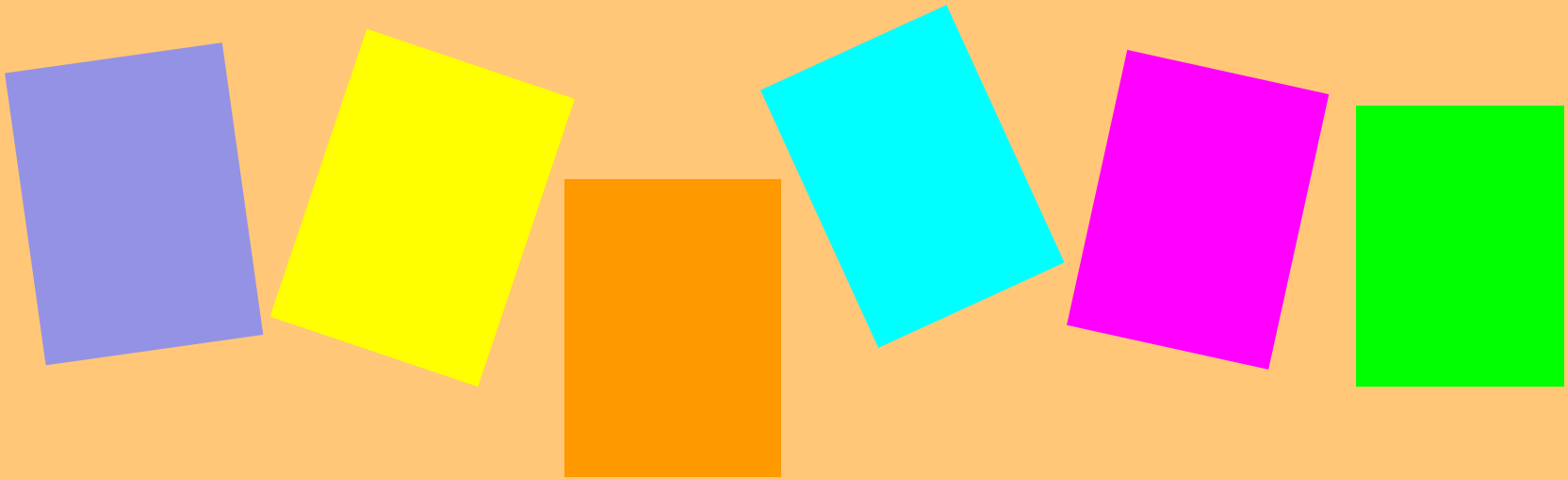

“ SdA de EPVA”. Expectativa

Usarás un burato como metáfora da expectativa que traes da sesión.

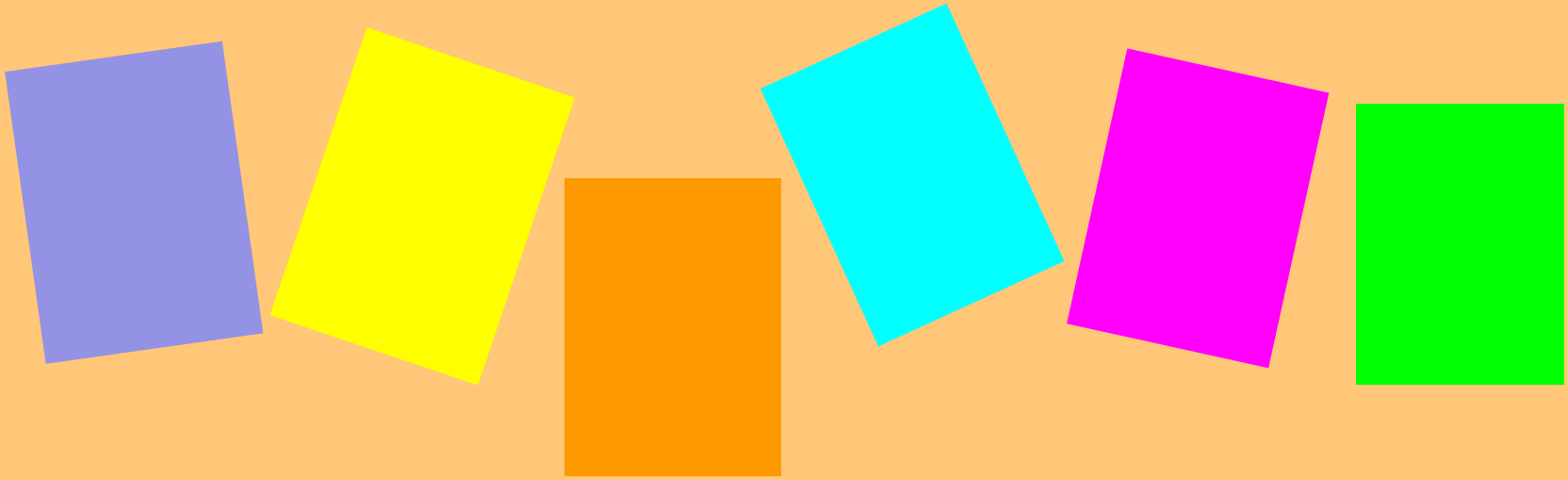

Observa

Usos do punto na arte contemporánea galega

Que sabes de Arte Contemporánea?

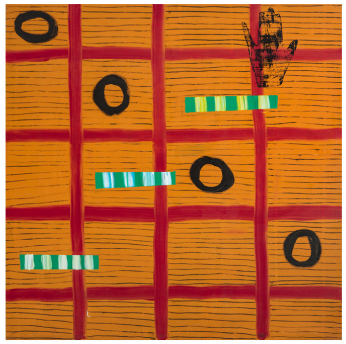

Sin título , 1997

Menchu Lamas

Baldosas , 1999

Sandra Nogueira

Paisaxe de río , 2007

Berta Cáccamo

Kilila , 1931

Julia Minguillón

Xteriors XIII , 2001-2006

Desireé Dolron

Pintura habitada , 1976

Helena Almeida

Sueños , 1993

Consuelo Liñeira

Sin título , 1997

Valeska Soares

//ABANCA Colección de Arte
Un programa de Responsabilidad Social, Sostenibilidad y Comunicación

Comprende

Conecta
Aplica

“ SdA de EPVA”. Expectativa

Cal é a vosa intención, a mensaxe, a palabra ou frase na que pé saches ?
Podes relacionalo co anterior?
Podes relacionado con outra cousa, un sonido, un animal...:?

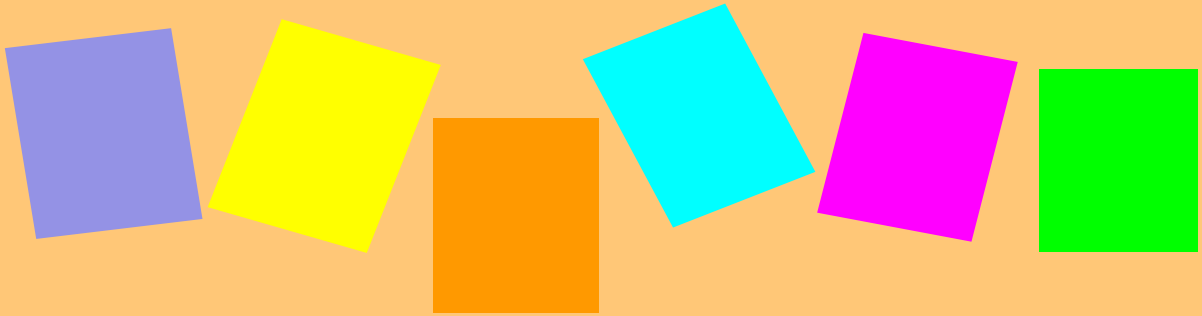

E a miña intención ?

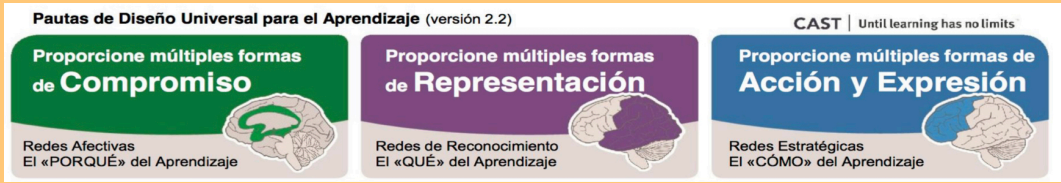

Analiza
Avalía

Conexión persoal co tema “ SdA de EPVA”. Expectativa

Como afectan á mensaxe as miñas escollas técnicas ?

Ese burato pode facerse con tesoiras, a man , con punzón . Poden ser varios ou un so. Pode ser grande, pequeno.
Pode ser unha sucesión ordenada ou desordenada.
Pode ser máis regular ou completamente irregular.
Pode axudar a ver o que hai detrás do folio, ou non.
Poden verme a min detrás ou non.
Podo escoller unha cor que me represente

Crea

Sin título , 1997
Menchu Lamas

Baldosas , 1999
Sandra Nogueira

Paisaxe de río , 2007
Berta Caccamo

Pintura habitada , 1976
Helena Almeida

Kilila , 1931
Julia Minguillón

Xteriors XIII , 2001-2006
Desireé Dolron

Sueños , 1993
Consuelo Liñeira

Sin título , 1997
Valeska Soares

Conexión persoal co tema.

Desenvolvemento dun proceso creativo complexo.

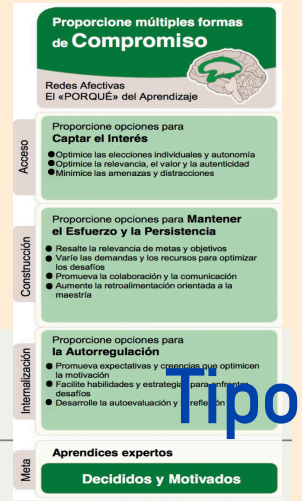

Tipo I

Modelo reprodutivo / Modelo creativo

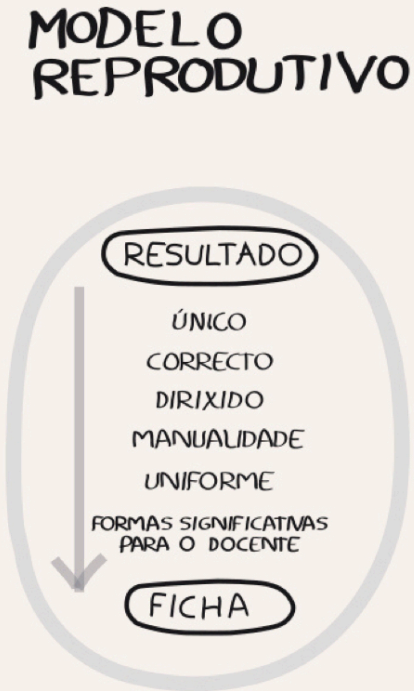

ver: Educación artística vs manualidades

ver: Procesos creativos

ARTFUL THINKING

Artful Thinking by Project Zero is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

DESCRIPCIÓN

El objetivo del programa Artful Thinking es ayudar a los estudiantes a desarrollar disposiciones de pensamiento que apoyen el aprendizaje reflexivo, en las artes y en todas las materias escolares.

El programa es uno de los varios programas del Proyecto Cero vinculados por el tema "Pensamiento visible".

El pensamiento artístico tiene 6 componentes interrelacionados: la paleta de pensamiento artístico (6 disposiciones de pensamiento en el corazón del programa); rutinas de pensamiento, obras de arte, conexiones curriculares, pensamiento visible y grupos de estudio de maestros.

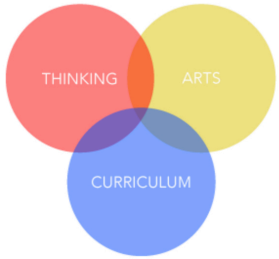

Artful Thinking es un programa que fue desarrollado por Harvard Project Zero en colaboración con las Escuelas Públicas del Área de Traverse City, Michigan (TCAPS). El programa fue un componente de una subvención más grande de TCAPS del Departamento de Educación de los Estados Unidos que tenía como objetivo desarrollar un enfoque modelo para integrar el arte en la instrucción regular en el aula. El propósito del Programa de Pensamiento Artístico es ayudar a los maestros a utilizar regularmente las obras de arte visual y música en su plan de estudios de manera que fortalezcan el pensamiento y el aprendizaje de los estudiantes.

El programa Artful Thinking está diseñado para ser utilizado por el profesor habitual del aula. Si bien originalmente se dirigió a los grados K-12, el enfoque de pensamiento artístico también se utiliza actualmente en la educación postsecundaria y en los museos. El programa se centra en experimentar y apreciar el arte, en lugar de hacer arte. Tiene dos objetivos generales: (1) ayudar a los maestros a crear conexiones ricas entre las obras de arte y los temas curriculares; y (2) ayudar a los maestros a usar el arte como una fuerza para desarrollar las disposiciones de pensamiento de los estudiantes.

Paleta de pensamiento

Comparación y conexión
- Titulares
- Comparaciones creativas
- Conectar / Extender / Desafío
- Solía pensar, ...ahora pienso

Exploración de puntos de vista
- Círculo de puntos de vista
- Entra

Encontrar la complejidad
- La Escala De Complejidad
- Piezas / Propósitos / Complejidades

Observando y describiendo
- El juego de la elaboración
- Colores / Formas / Líneas
- Mirando: Diez Veces Dos
- Escuchando: Diez veces dos
- Comienzo / Medio / Fin

Cuestionar e investigar
- Ver / Pensar / Maravillar

El marco toma la imagen de la paleta de un artista como su metáfora central. Por lo general, una paleta se compone de un número relativamente pequeño de colores básicos que se pueden usar y mezclar de una gran variedad de maneras. La paleta de pensamiento artístico se compone de 6 disposiciones de pensamiento - 6 colores básicos, o formas, de comportamiento intelectual - que tienen doble poder: son formas poderosas de explorar obras de arte y formas poderosas de explorar temas en todo el plan de estudios de la escuela.

ARTFUL THINKING PALETTE
REASONING
QUESTIONING & INVESTIGATING
OBSERVING & DESCRIBING
EXPLORING VIEWPOINTS
FINDING COMPLEXITY
COMPARING & CONNECTING

Haga clic aquí para ver una versión en español de la paleta Artful Thinking.

La paleta de pensamiento artístico cobra vida a través del uso de "rutinas de pensamiento". Cada disposición de pensamiento tiene varias rutinas de pensamiento conectadas a ella. Las rutinas de pensamiento son miniestrategias cortas y fáciles de aprender que extienden y profundizan el pensamiento de los estudiantes y se convierten en parte del tejido de la vida cotidiana en el aula. Se utilizan de manera flexible y repetida, con arte y con una amplia variedad de temas en el plan de estudios.

Documentación

Pensamiento artístico y hacer visible el pensamiento

Con demasiada frecuencia, los estudiantes están expuestos solo a los productos finales del pensamiento: la novela o pintura terminada, la teoría científica establecida, el relato histórico oficial. Rara vez ven los patrones de pensamiento que conducen a estos productos terminados, sin embargo, son precisamente estos hábitos mentales los que los estudiantes necesitan desarrollar.

Una parte clave del pensamiento artístico consiste en hacer visible el pensamiento de los estudiantes documentando sus procesos de pensamiento en desarrollo a medida que utilizan las rutinas de pensamiento.

Hacer visible el pensamiento en el aula proporciona a los estudiantes modelos vívidos de cómo es el proceso de buen pensamiento y les muestra cómo es importante su participación.

Evitar que a exposición do noso alumnado sexa so a productos finais para usar o seu pensamento.

Cultura de pensamiento: la reflexión

Proyecto Cero
"Cultivar actitudes de pensamiento profundo como cuestionar las evidencias, ir más allá de lo obvio, ver el lado oculto de las situaciones, pensar diferente al menos por un tiempo y aprovechar todas las oportunidades que inciten a la reflexión...
...Aprender estas actitudes, habilidades y alertas promotoras del pensamiento no pueden desarrollarse de manera espontánea"

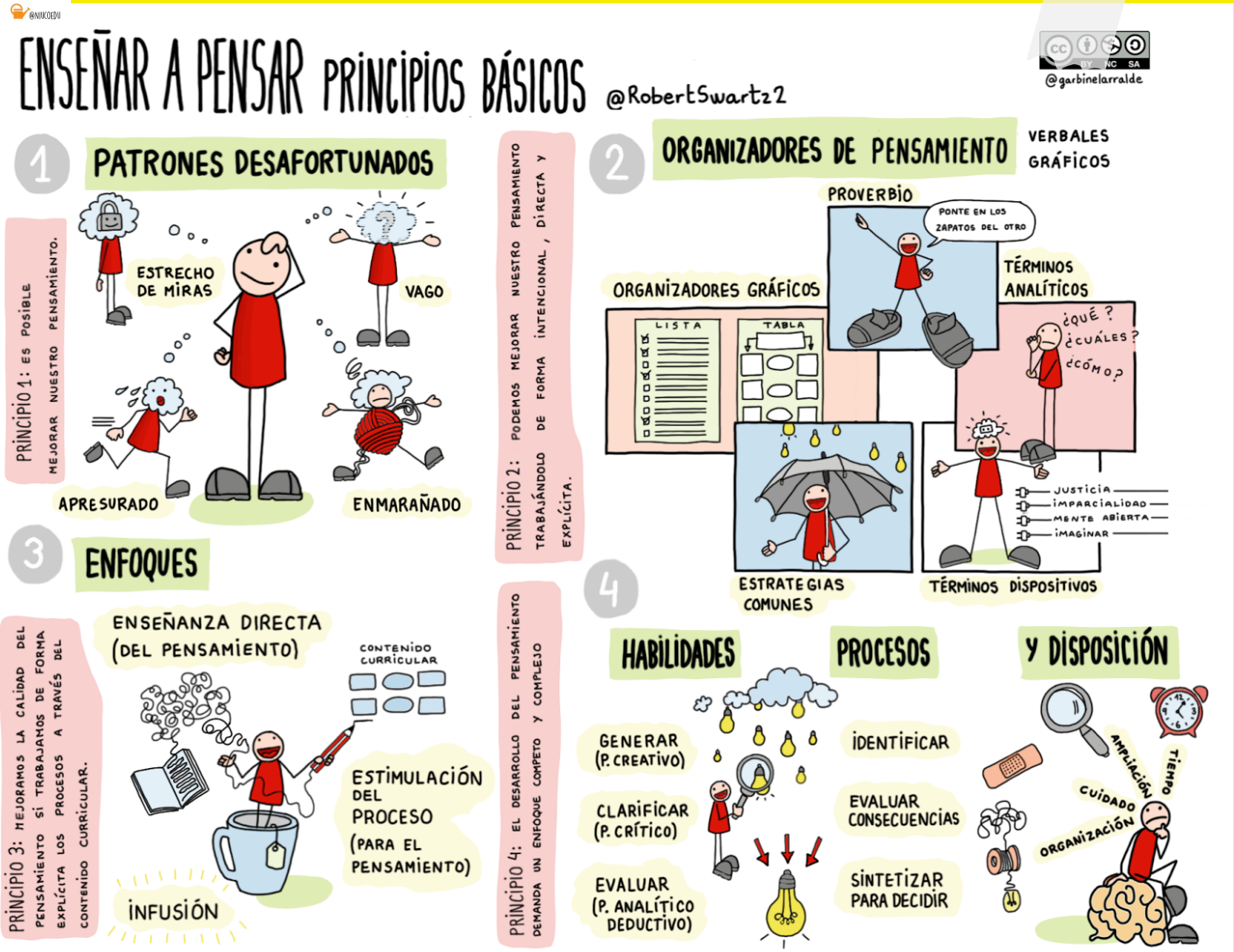

O meu propósito para a sesión de hoxe

1º Mostrar o potencial da Arte e da plástica como ferramenta de desenvolvemento intelectual, emocional e social.
2º Contaxiar a idea de usar a metodoloxía ABPA
3º Proporcionar algunha técnica, dinámica ou estrutura que vos sirva para levar á aula mañá mesmo.
4º Facer todo isto de xeito ameno e motivador.

O meu proceso

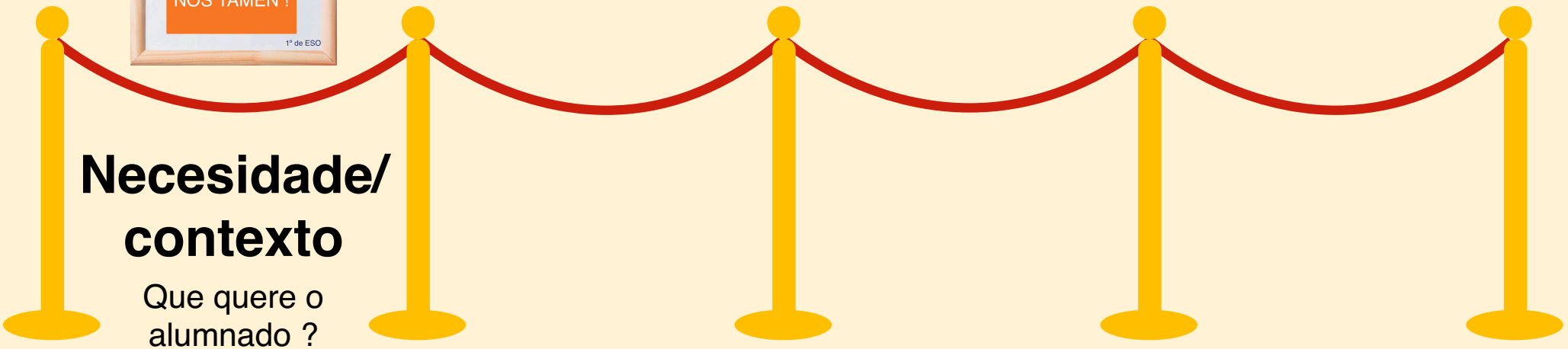

Necesidade/ contexto

Que quere o alumnado ?
E eu?
Como encaixa co curriculo?

O meu proceso

Necesidade/ contexto

Que quere o alumnado ?
E eu?
Como encaixa co curriculo?

Deseño

DUA
(personalización, diferenciación, enriquecemento),
Currículo
Tempo

O meu proceso

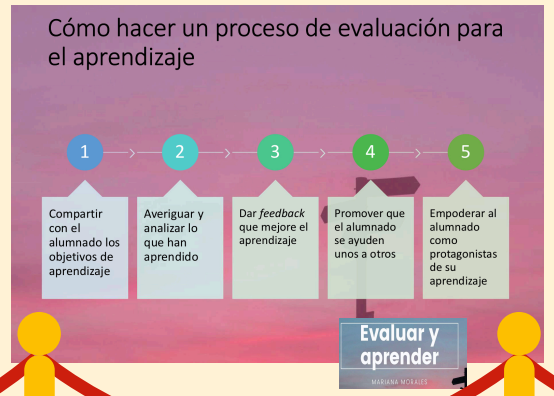

Necesidade/ contexto

Que quere o alumnado ?
E eu?
Como encaixa co curriculo?

Deseño

DUA
(personalización, diferenciación, enriquecemento),
Currículo
Tempo

Avaliación

Formativa, sumativa .
Proceso e práctica alumnado e docente.
Currículo
Tempo

O meu proceso

Necesidade/ contexto

Que quere o alumnado ?
E eu?
Como encaixa co curriculo?

Deseño

DUA
(personalización, diferenciación, enriquecemento),
Currículo
Tempo

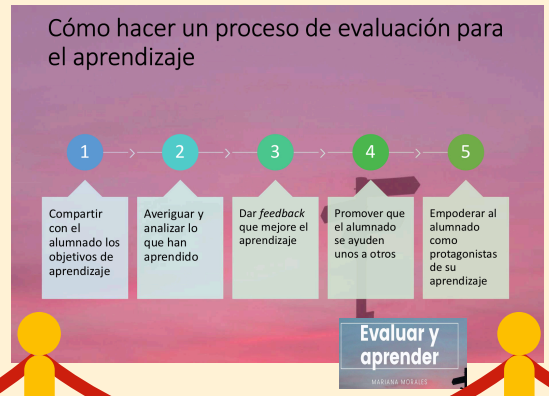

Avaliación

Formativa, sumativa .
Proceso e práctica alumnado e docente.
Currículo
Tempo

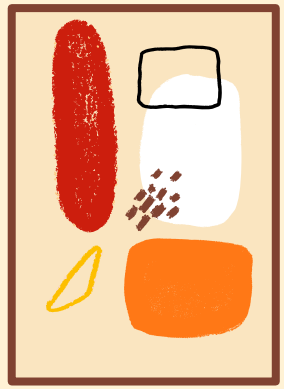

Difusión

?
Produto artístico
Para quen ?
Para que?

Individualización vs Personalización

- Lóxica da homoxeneidade
- Pedagoxía da simplicidade
- Ensinanza como transmisión do saber
- O profesorado adapta a ensinanza ás necesidades do alumnado, preocupado polos resultados a acadar

- Lóxica da heteroxeneidade
- Pedagoxía da complexidade
- Aprendizaxe como proceso de construción
- O alumnado é protagonista do proceso: elixe, toma decisións e aproveita os seus talentos para a acción educativa

Individualización vs Personalización

- Lóxica da homoxeneidade
- Pedagoxía da simplicidade
- Ensinanza como transmisión do saber
- O profesorado adapta a ensinanza ás necesidades do alumnado, preocupado polos resultados a acadar

- Lóxica da heteroxeneidade
- Pedagoxía da complexidade
- Aprendizaxe como proceso de construción
- O alumnado é protagonista do proceso: elixe, toma decisións e aproveita os seus talentos para a acción educativa

Diferenciación curricular

Empanada

Empanada

Ingredientes	Receitas	Empanadas

Empanada

Ingredientes	Receitas	Empanadas
Contido	Proceso	Produto

Personalización da aprendizaxe

Como prefires expresarte? Como prefires traballar?

Elementos contextuais

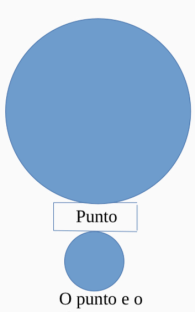

Punto

O punto e o elemento gráfico mais pequeno que se pode representar.

Para que serve?

Serve para debuxar, pintar, código morse.

Plano

O plano e un espazo que ven determinado por dúas liñas rectas que se cortan e ten dúas dimensions.

Para que serve?

Serve para a arquitectura e estructuras.

Liña

A liña e una combinación de puntos seguidos que poden ser: recta ou curva.

Para que serve?

Serve para debuxar, escribir, pintar, facer xeometria...

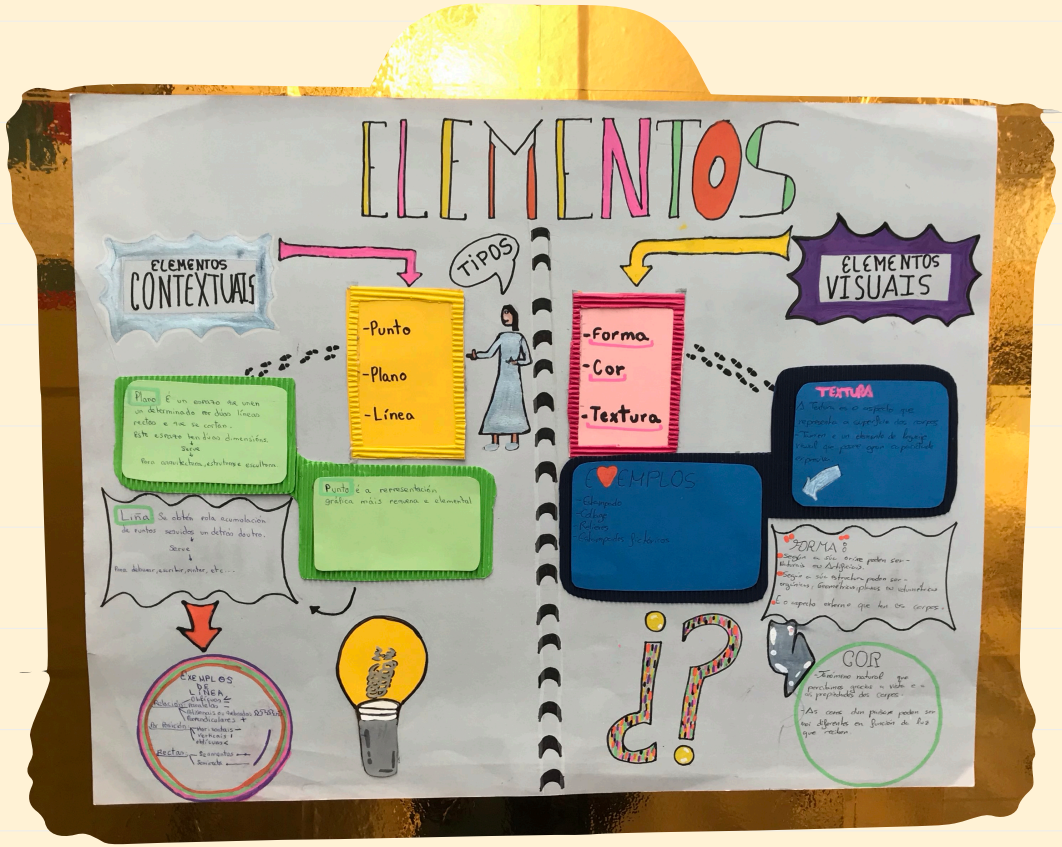

Práctica ?

Diferenciación curricular + aprendizaxe inductiva

Do exemplo á norma.

Estas son palabras agudas: camión, través , exposición, composicións, mañá, café, abelá, lacazán, cempés, caixóns.

Levan til cando ….

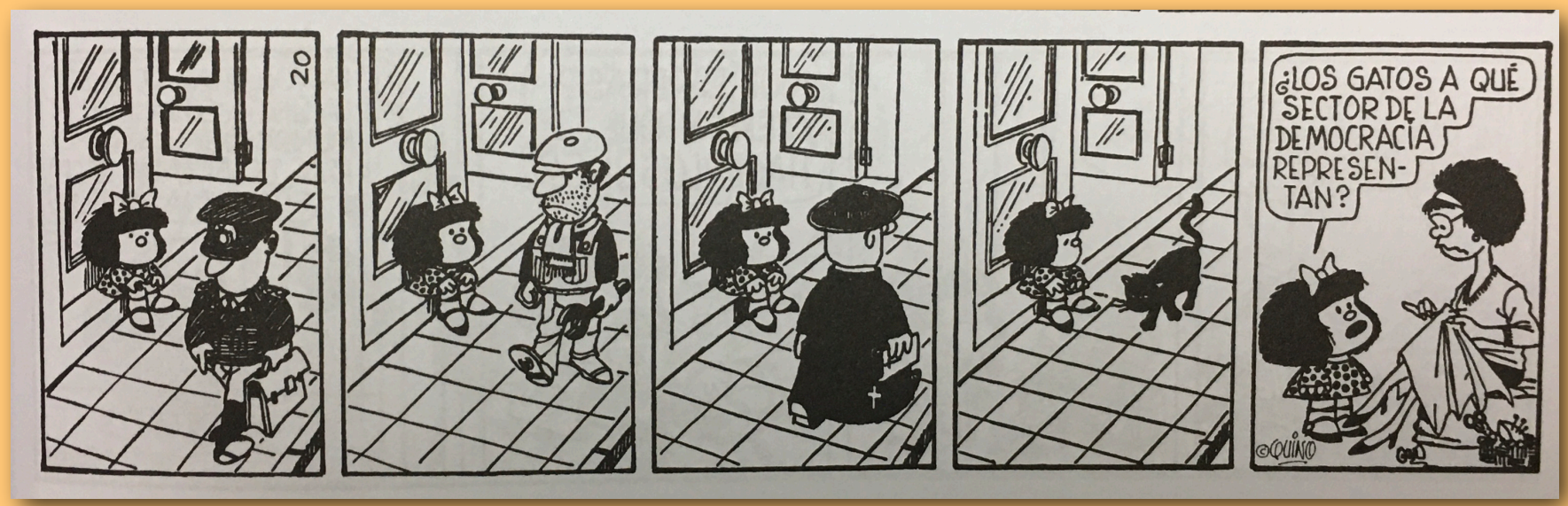

O que necesito conseguir...

XUNTA DE GALICIA

SEMGAL

Diferenciación curricular
Guía de observación

Revisa todas as dimensións de diferenciación curricular da tarefa ou proxecto e intenta mellorala:

	Indicadores	SI	NON
CONTEXTO	Existen diferentes tipos ou posibilidades de agrupamentos?		
	Empréganse diferentes espazos ou localizacións ao longo da tarefa?		
	Modifícanse os roles dos participantes no desenvolvemento da tarefa?		
	Adáptanse os tempos ao alumnado e ao tipo de actividade?		
	Os recursos materiais son variados, versátiles, auténticos, adaptados?		
	Xérase un clima emocional divertido, emocionante e motivador?		
PRODUTO	Existen produtos en diferente soporte ou estilo expresivo?		
	Existen produtos de diferente grao de dificultade de execución?		
	Permítese a escolla do formato/canle da expresión do coñecemento?		
	Admítese a presentación da información adaptada ao nivel individual?		
	Preséntase a información ou coñecementos a distintas audiencias?		
	Posibilítase a mellora das producións unha vez feitas?		
CONTIDO	Existen actividades simples e complexas?		
	Empréganse fontes de información de distintos niveis de complexidade?		
	Permítese o afondamento individual no contido a estudar/investigar?		
	Permítese o afondamento grupal no contido a estudar/investigar?		
	Foméntase a relación entre ideas, coñecementos e experiencias?		
	Ofrécense preguntas de resposta pechada e aberta?		
	Ofrécense cuestións ou problemas de final aberto?		
PROCESO	Existen diferentes formas de ensinanza do profesorado?		
	Planifícanse actividades que atendan aos diferentes ritmos de traballo?		
	Planifícanse actividades que atendan aos diferentes intereses?		
	Hai actividades con distinto grao de axuda dos pares e do profesor/a?		
	Hai actividades para realizar de forma totalmente autónoma?		
	Inclúense distintos procedementos e instrumentos de avaliación?		
	Inclúense distintos momentos e axentes avaliadores?		
	Preséntanse unha secuencia flexible de traballo?		
	Introdúcense actividades motivadoras da aprendizaxe?		
DOCENTE	Adquire diferentes roles durante o desenvolvemento do traballo?		
	Guía e orienta ao alumnado durante o proceso de ensino-aprendizaxe?		
	Brinda apoio diferenciado a cada equipo ou alumno/a?		
	Crea ou improvisa novos recursos e actividades durante a propia tarefa?		
	Dinamiza e promove un clima emocional favorable para a aprendizaxe?		
	Comparte as súas propias experiencias e intereses na aula?		

Xacobeo 2021

Dimensións	Explicación	Estratexias metodolóxicas e recursos
CONTIDO	Consiste en engadir máis profundidade aos contidos curriculares, fomentando o pensamento crítico, a creatividade e o razoamento científico.	Ensinanza multinivel. Tarefas abertas con múltiples posibilidades de solución. Emprego de textos con diferentes formatos e niveis de complexidade cognitiva. Transmisión de información a través de diferentes canles: visual, auditiva, táctil, multisensorial. Fontes suplementarias para afondar no contido: biblioteca, aplicativos dixitais, recursos audiovisuais, persoas expertas... Emprego de recursos de organización e planificación da información: rutinas e destrezas de pensamento, organizadores gráficos, mapas mentais, esquemas...
PROCESO	Implica a combinación de diferentes estratexias de ensinanza e diferentes procedementos e instrumentos de avaliación para permitir que o alumnado acade as aprendizaxes por múltiples camiños.	Estacións de aprendizaxe temáticas ou subdividindo contidos/procesos. Simulacións con cambios de perspectivas/roles. Método de resolución de casos prácticos. Traballo por tarefas e proxectos. Aprendizaxe servizo. Paletas de intelixencias múltiples. Paisaxes de aprendizaxe. Investigacións científicas Autoavaliación, coavaliación e heteroavaliación. Feedback o retroalimentación formativa.
PRODUTO	Implica proporcionar diferentes opcións para que o alumnado poda dar evidencias da súa aprendizaxe. Permite múltiples formas de expresión por parte do alumnado.	Produtos escritos: carta, biografía, ensaio, informe, resumo, infografía, noticia, póster, guión teatral ou de cine, cómic, cuestionario, enquisa, etc. Produtos para presentacións orais: conferencia, mesa redonda, debate, obra de teatro, programa de radio ou TV, Pechakucha, xogos de oratoria, etc. Produtos tecnolóxicos: sitio web, webquest, blog, wiki, aplicativos dixitais (animacións, programación, deseño gráfico, fotografía, edición de vídeo, gravación de voz) Produtos manipulativos: debuxo, pintura, escultura, maqueta, collage, plastilina, LEGO...
ORGANIZACIÓN E XESTIÓN DA AULA	Implica que o ambiente de aprendizaxe debe modificarse para adaptarse ao grupo e á tarefa, sempre promovendo a motivación e a autonomía do alumnado no traballo escolar.	Ambiente físico: luz, cores, materiais, estrutura, ruído. Flexibilidade nos espazos: recunchos de tránsito libre, espazos con materiais específicos ou con obxectivos definidos, estacións de traballo. Flexibilidade nos tempos: diferentes secuencias de actividades con delimitación temporal variable. Coidado do clima emocional da aula: dinámicas de cohesión e xogos cooperativos. Combinación de diferentes agrupamentos: individual, parellas, equipos reducidos, gran grupo (grupo clase). Equipos homoxéneos ou heteroxéneos segundo o obxectivo da actividade ou necesidades do alumnado. Titoría entre iguais.
ROL DOCENTE	O profesorado acompaña ao alumnado no seu proceso de construción das aprendizaxes, respectando os seus ritmos e preferencias. Implica abandonar o rol tradicional de transmisión de contidos e de control das aprendizaxes.	Combinar diferentes graos de autonomía nas aprendizaxes, dende a aprendizaxe autónoma do alumnado (con guía de traballo independente facilitada polo profesorado) ata a aprendizaxe guiada estruturada en diferentes pasos/niveis. Prover de recursos ao alumnado, dando opcións para elixir os máis axeitados ao seu estilo de aprendizaxe. Compartir co alumnado os nosos intereses, experiencias e fortalezas persoais. Modelar actitudes e condutas na convivencia na aula.

4.Avaliación

Betina Represas. Curso de atención educativa para alumnado con AACC

XUNTA DE GALICIA

SEMGAL
PROGRAMA DE ENRIQUECEMENTO ESCOLAR

IDEAS CLAVE

ENSINO-APRENDIZAXE

Ensinanza e avaliación formativa son inseparables, nun proceso dinámico e flexible no que todos os axentes participan.

DIVERSIDADE

As diferenzas entre o alumnado son asumidas incondicionalmente e determinando o punto de partida do deseño do proceso de ensino-aprendizaxe.

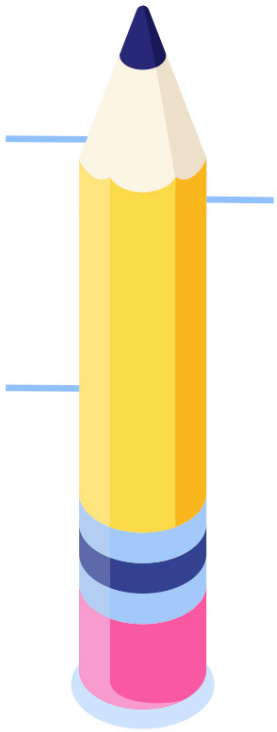

DIMENSIÓNS

Renzulli e Reis definen a diferenciación como unha estratexia que abrangue cinco dimensións: o contido, os procesos, os produtos, a organización e xestión da aula e o propio compromiso do mestre co fin de transformarse a si mesmo tanto en calidade de aprendiz coma de profesor.

Xacobeo 2021

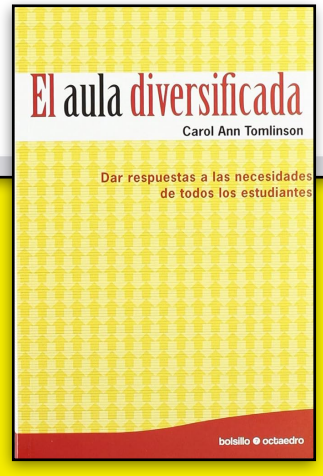

Evaluación formativa: La clave para construir aprendizajes

Dylan Wiliam

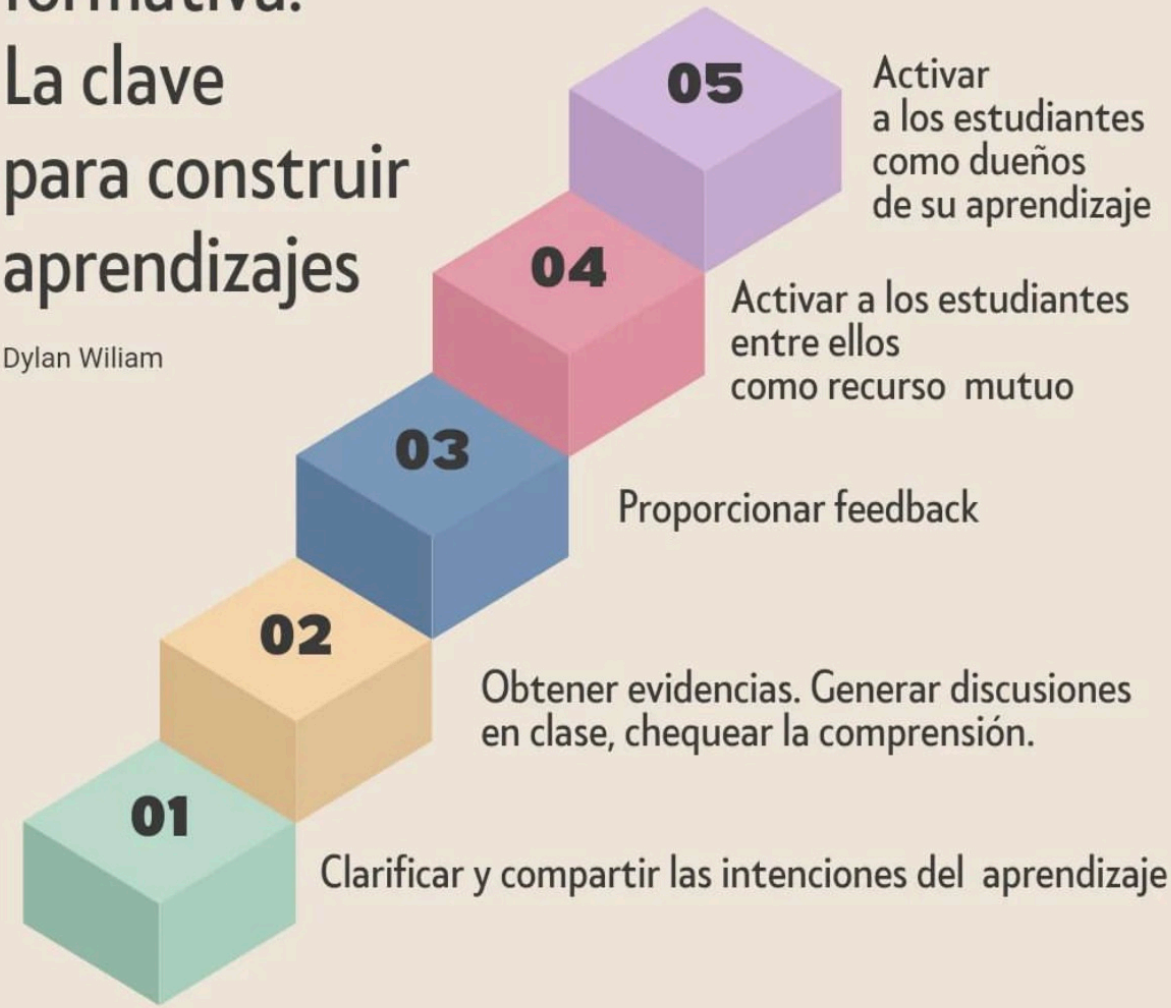

coralelizondo_
Zaragoza, Aragon - España

La evaluación formativa
es un proceso que recoge datos,
los analiza y permite
tomar decisiones
para mejorar tanto la enseñanza
como el aprendizaje,
en este proceso deben participar

docentes y estudiantes

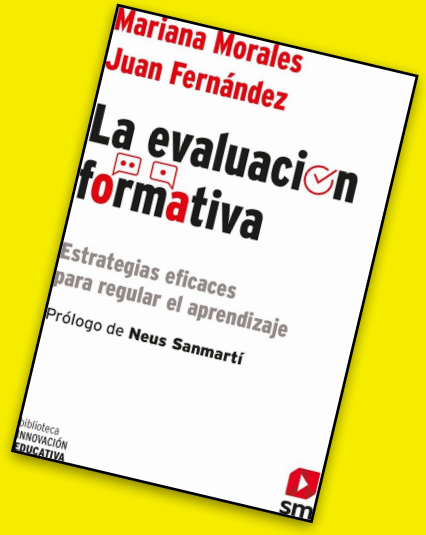

Episodio 33 del podcast: “Cambiar la evaluación hizo que cambiara toda la dinámica del aula”

Publicada el 30 DE MAYO DE 2024 por SINNOTAS

HERRAMIENTAS

PARA EL PROCESO

DIANAS DE EVALUACIÓN

ES UN MÉTODO DE EVALUACIÓN PARTICIPATIVA, RÁPIDO Y MUY VISUAL, QUE NOS PERMITE CONOCER LA OPINIÓN DE NUESTRO ALUMNADO SOBRE DIVERSOS ASPECTOS DE NUESTRA ACTIVIDAD O PROYECTO.

¿QUIÉN EVALÚA? AUTOEVALUACIÓN

RÚBRICA HOLÍSTICA

NO SEPARAN LAS PARTES DE UNA TAREA.

SE EMPLEAN GENERALMENTE CUANDO ES POSIBLE TOLERAR ERRORES O DEFICIENCIAS EN ALGUNA PARTE DEL PROCESO SI EL RESULTADO FINAL ES ACEPTABLE

¿QUIÉN EVALÚA? AUTOEVALUACIÓN

CUESTIONARIOS

HERRAMIENTAS QUE NOS PERMITEN REALIZAR:

–LISTAS DE COTEJO
–ESCALAS DE OBERVACIÓN
–REGISTRO ANECDÓTICO

¿QUIÉN EVALÚA? AUTOEVALUACIÓN

PARA EL APRENDIZAJE

REGISTRO ANECDÓTICO

ES UN INFORME QUE DESCRIBE HECHOS, SUCESOS O SITUACIONES CONCRETAS QUE SE CONSIDERAN IMPORTANTES PARA EL ALUMNO O EL GRUPO, Y DA CUENTA DE SUS COMPORTAMIENTOS, ACTITUDES, INTERESES O PROCEDIMIENTOS.

¿QUIÉN EVALÚA? AUTOEVALUACIÓN COEVALUACIÓN HETEROEVALUACIÓN

ESCALAS DE OBSERVACIÓN

REGISTRO SISTEMÁTICO DE UNA SERIE DE RASGOS O CARACTERÍSTICAS DE LOS SUJETOS OBSERVADOS, QUE PERMITE AL OBSERVADOR ASIGNAR UN VALOR A UNA DETERMINADA CATEGORÍA CONDUCTUAL (UNIDAD DE OBSERVACIÓN), INDICANDO EL GRADO DE INTENSIDAD O FRECUENCIA CON QUE SE MANIFIESTA MEDIANTE UNA CALIFICACIÓN CUALITATIVA Y/O CUANTITATIVA.

¿QUIÉN EVALÚA? AUTOEVALUACIÓN COEVALUACIÓN HETEROEVALUACIÓN

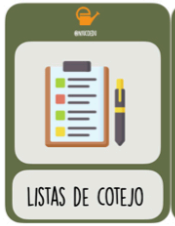

LISTAS DE COTEJO

EN UN LISTADO DE ASPECTOS A EVALUAR (CONTENIDOS, CAPACIDADES, HABILIDADES, CONDUCTAS, ETC.), AL LADO DE LOS CUALES SE PUEDE CALIFICAR ("O" VISTO BUENO, O POR EJEMPLO, UNA "X" SI LA CONDUCTA NO ES LOGRADA) UN PUNTAJE, UNA NOTA O UN CONCEPTO.

¿QUIÉN EVALÚA? AUTOEVALUACIÓN COEVALUACIÓN HETEROEVALUACIÓN

RÚBRICA ANALÍTICA

ES UNA MATRIZ DE VALORACIÓN QUE INCORPORA:

–EN UN EJE CRITERIOS DE EJECUCIÓN DE UNA TAREA.
–Y EN EL OTRO EJE UNA ESCALA.

EN CADA CASILLA DE LA RÚBRICA SE DESCRIBE QUÉ TIPO DE EJECUCIÓN SERÍA MERECEDORA DE ESE GRADO DE LA ESCALA.

¿QUIÉN EVALÚA? AUTOEVALUACIÓN

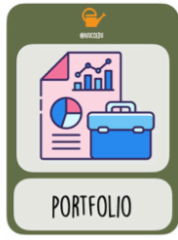

PORTFOLIO

RECOLECCIÓN Y REFLEXIÓN DE LAS EXPERIENCIAS VIVIDAS A LO LARGO DE UN PROYECTO DE APRENDIZAJE.

CUBRE ASPECTOS ACADÉMICOS, SOCIALES Y EMOCIONALES, A TRAVÉS DE LA NARRACIÓN EN PRIMERA PERSONA DE LAS EXPERIENCIAS VIVIDAS.

¿QUIÉN EVALÚA? AUTOEVALUACIÓN

@NIUCOEDU

COMO DE CLARO QUEDA O ANTERIORMENTE VISTO?

Necesito axuda

Podería facelo cun
pouco máis de práctica .

Entendoo ben

Entendoo algo mellor que ben

Entendoo moi ben .

Podería explicalo

COMO DE CLARO QUEDA O ANTERIORMENTE VISTO?

Necesito axuda

Podería facelo cun
pouco máis de práctica .

Entendoo ben

Entendoo algo mellor que ben

Entendoo moi ben .

Podería explicalo

O 4 e 5 explican ao 1 e 2

Opcións para diferenciar o produto

Maria Acaso y Clara Megias,
Art Thinking (2017)

ARTFUL THINKING

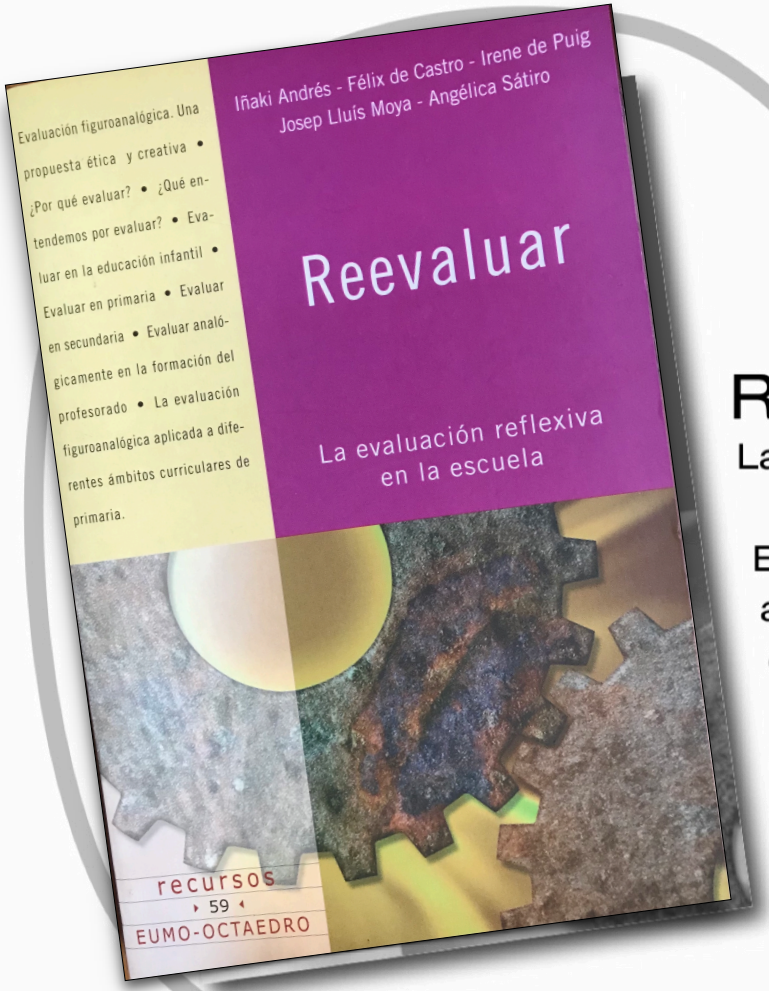

Reevaluar

La evaluación reflexiva en la escuela

Esta nueva propuesta quiere valorar (dar valor y juzgar) aspectos poco atendidos en el aula: la participación, la coherencia del discurso, la capacidad de relacionar, la manera de dirigirse a los demás, la facultad de escuchar, la autocorrección... Así, la evaluación a partir de figuras muestra el potencial que tiene la analogía como instrumento de conceptualización y de formación del pensamiento.

Exemplos

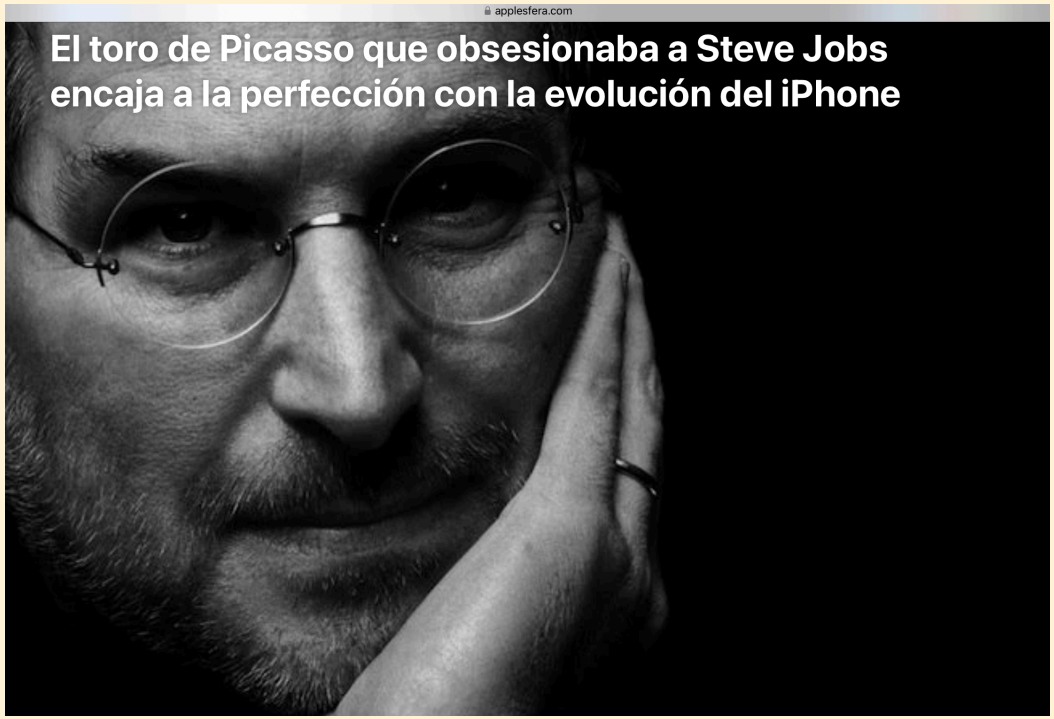

Que vexo?
Que penso?
Que me pregunto?

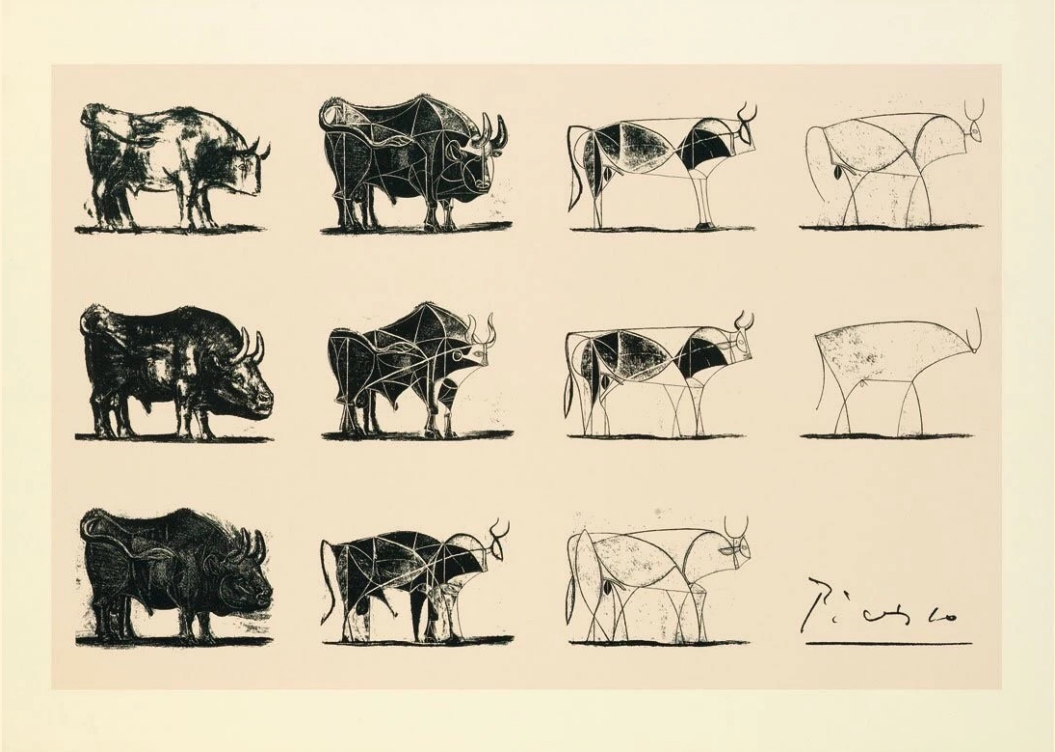

Alfabetización visual:
Metáforas e significados

En 1º de Eso hubo un regalo el primer día de clase. Se trataba de una bolsa con materiales de reciclaje.

Con ese regalo tenían que hacer un pez.
Para eso comenzamos así...

Toca demostrar que entiendes lo trabajado en el tema de la comunicación visual

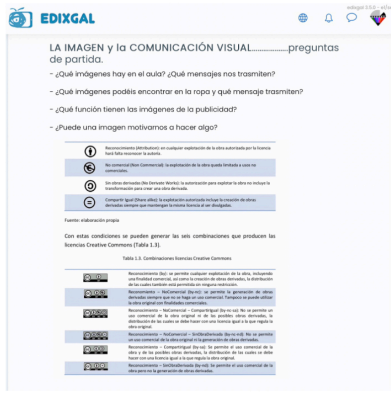
EDIXGAL

LA IMAGEN y la COMUNICACIÓN VISUAL.....preguntas de partida.

- ¿Qué imágenes hay en el aula? ¿Qué mensajes nos trasmiten?
- ¿Qué imágenes podéis encontrar en la ropa y qué mensaje trasmiten?
- ¿Qué función tienen las imágenes de la publicidad?
- ¿Puede una imagen motivarnos a hacer algo?

Fuente: elaboración propia

Con estas condiciones se pueden generar las seis combinaciones que producen las licencias Creative Commons (Tabla 1.3).

Tabla 1.3. Combinaciones licencias Creative Commons

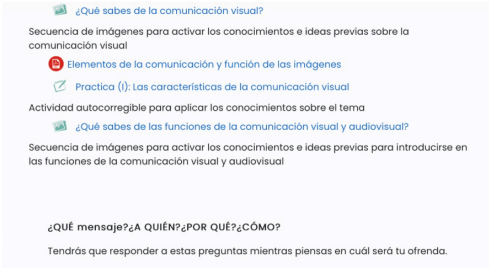
¿Qué sabes de la comunicación visual?

Secuencia de imágenes para activar los conocimientos e ideas previas sobre la comunicación visual

Elementos de la comunicación y función de las imágenes

Practica (I): Las características de la comunicación visual

Actividad autocorregible para aplicar los conocimientos sobre el tema

¿Qué sabes de las funciones de la comunicación visual y audiovisual?

Secuencia de imágenes para activar los conocimientos e ideas previas para introducirse en las funciones de la comunicación visual y audiovisual

¿QUÉ mensaje?¿A QUIÉN?¿POR QUÉ?¿CÓMO?

Tendrás que responder a estas preguntas mientras piensas en cuál será tu ofrenda.

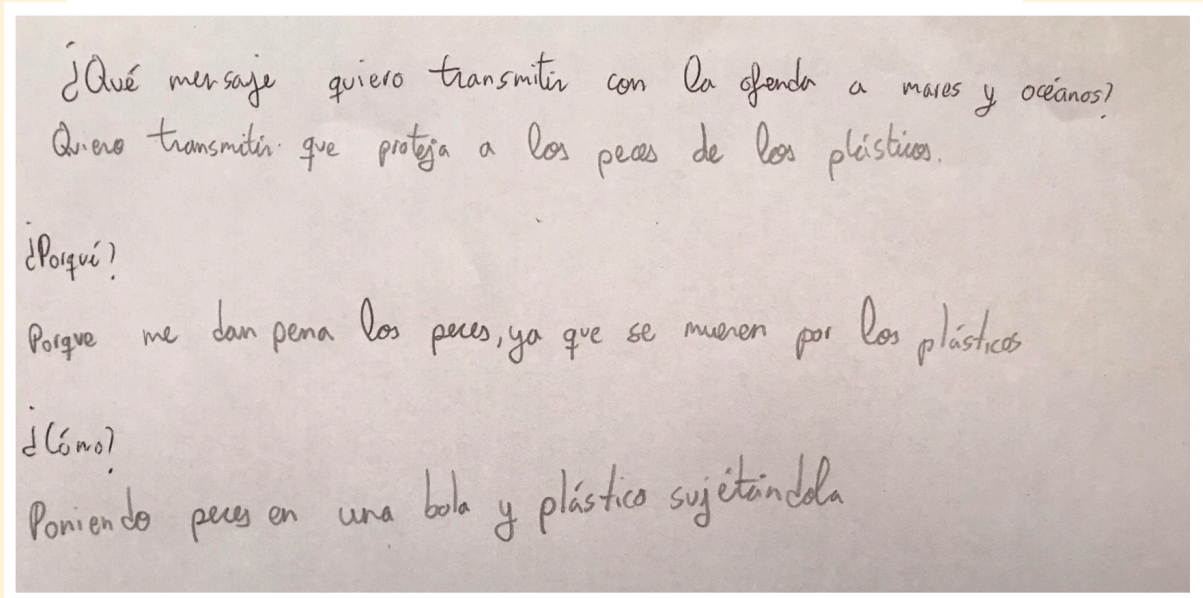
¿Qué mensaje quiero transmitir con la ofrenda a mares y océanos?

Quiero transmitir que proteja a los peces de los plásticos.

¿Porqué?

Porque me dan pena los peces, ya que se mueren por los plásticos

¿Cómo?

Poniendo peces en una bola y plástico sujetándola

laudascalamity.lca
Museo do Humor Xaquín Marín
IV MOSTRA DE ALUMNOS LAUDAS CALAMITY
"Arte e Trastornos Mentais"
Do 30 de xuño ao 16 de agosto, 2023
Inauguración:
Venres 30 de Xuño as 18:00h.
Charla Alberto Ruiz de Samaniego:
Venres 14 de xullo as 12:00h.
Acto clausura :
Mércores 16 de agosto as 12:00h.
Horario: de luns a venres de 10 a 14:15
Museo do Humor Xaquín Marín
Av. Conces. 20. Feáe
Organiza:
Colabora:
Deputación DA CORUÑA

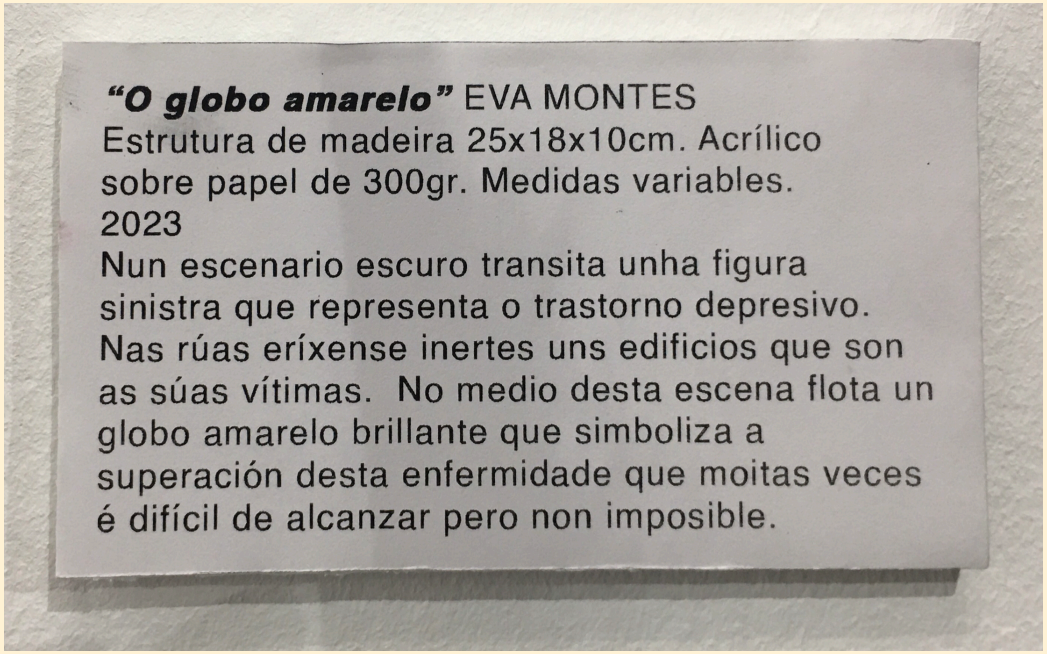
"O globo amarelo" EVA MONTES
Estrutura de madeira 25x18x10cm. Acrílico sobre papel de 300gr. Medidas variables.
2023
Nun escenario escuro transita unha figura sinistra que representa o trastorno depresivo. Nas rúas eríxense inertes uns edificios que son as súas vítimas. No medio desta escena flota un globo amarelo brillante que simboliza a superación desta enfermidade que moitas veces é difícil de alcanzar pero non imposible.

Partindo do que saben e compartindo obxectivos.

As respostas a estas preguntas servirían de motivos polos que temos que aprender os elementos visuais e contextuais e os seus usos.

Que é unha imaxe?

Cales son as súas funcións , para que se usan ao meu carón?

Todo o mundo as entende por igual?

De que elementos están compostas?

Cantos tipos de imaxes son quen de facer?

Cales quero aprender a facer?

Para que imos aprender?

1.

2.

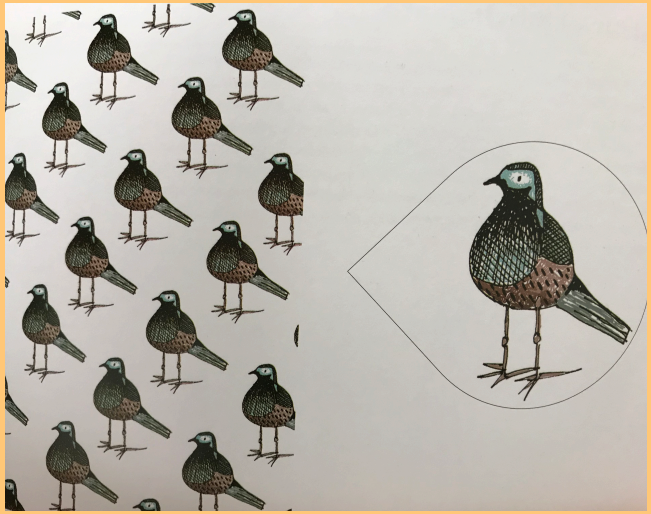

3.

4.

5.

Alumnado pensando como artista ou creador

Imagen repetida

Craig McCann

Algunos motivos se prestan muy bien al recurso de multiplicarlos para formar un estampado. En esta imagen, McCann ha transformado un pájaro en una bandada y la ha dispuesto siguiendo una retícula diagonal para generar mayor impacto gráfico. El ave es fruto principalmente de su imaginación —McCann ha jugado con formas y texturas para lograr un efecto visual— pero está basada en la realidad.

McCann ha experimentado con lápices rotos, despuntados a propósito, y con barras gruesas de grafito para generar texturas; luego ha escaneado y reducido el resultado para crear el pájaro. Dibujar a una escala mayor que la que queremos para el dibujo final ayuda a generar trazos de distintos espesores y calidades. Los detalles más finos se han aplicado con un Rotring y, como toque final, se han empleado unos colores apagados

Composición

Bolígrafo, tinta negra, digital, lápiz de grafito

Imaginativo, digital, diseño

Aves, repetición

Las imágenes se pueden escanear, digitalizar o fotocopiar para reducirlas. Para la repetición de este motivo, McCann ha utilizado la opción de Photoshop *Filtro > Otro > Desplazamiento.*

En las páginas 19 y 163 se pueden ver otras imágenes construidas a base de motivos repetidos.

136

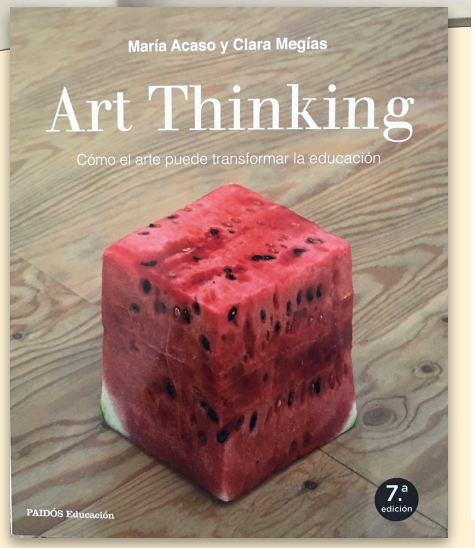

Para que imos á escola?

Perfil de saída

COMPETENCIAS PERSOAIS, SOCIAIS E ACADÉMICAS INDISPENSABLES

para que con elas as nosas alumnas e os nos nosos alumnos...

- acaden o seu desenvolvemento persoal
- resolvan de maneira ética, crítica e sostible situacións e problemas nos distintos ámbitos da vida
- busquen e aproveiten oportunidades de mellora
- desenvolvan a súa socialización
- continúen o seu itinerario formativo
- participen activamente na sociedade

Principio e final

Perfil de saída

COMPETENCIAS PERSOAIS, SOCIAIS E ACADÉMICAS INDISPENSABLES

para que con elas as nosas alumnas e os nos nosos alumnos...

- acaden o seu desenvolvemento persoal
- resolvan de maneira ética, crítica e sostible situacións e problemas nos distintos ámbitos da vida
- busquen e aproveiten oportunidades de mellora
- desenvolvan a súa socialización
- continúen o seu itinerario formativo
- participen activamente na sociedade

Competencias clave

COMPETENCIAS CLAVE

CCL-Competencia en comunicación lingüística.
CP-Competencia plurilingüe.
STEM-Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría.
CD-Competencia dixital.
CPSAA-Competencia persoal, social e de aprender a aprender.
CC-Competencia cidadá.
CE-Competencia emprendedora.
CCEC-Competencia en conciencia e expresión culturais.

Perfil de saída

- Concreción dos principios e fins do sistema educativo referidos á educación básica
- Fundamenta as decisións curriculares
- Identifica e define as competencias clave que o alumnado debe desenvolver ao finalizar a educación básica
- Orienta sobre o nivel de desempeño esperado:
  - ao termo da educación primaria
  - ao termo da educación básica
- Non para EI; descritores "sen perfil" en BAC

Perfil de saída

Descritores

Relación entre os obxectivos da materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual e as competencias clave a través dos descritores operativos do perfil de saída establecidos no anexo I

Obxectivos da materia	Competencias clave							
	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1	1	3			3	1-2		1
OBX2	1				1-3	1-3		1-3
OBX3	1-2			1	4	1-3		2
OBX4	2	3		1-2	3	3		2
OBX5	2				1-3-4	3		3-4
OBX6	2			1	3	1		3
OBX7	2-3		3	1-5		1-3		4
OBX8	1		2-3	3	3-5		3	4

Competencias específicas = Obxectivos da materia

Criterios de avaliacion e saberes básicos= contidos

Materia, área ou ámbito

Unidade de programación= Udi 1

Unidade de programación 2

Unidade de programación 3

Situación de aprendizaxe 3.3

Situación de aprendizaxe 3.2

Situación de aprendizaje 1.1

Situación de aprendizaje 1.2

Situación de aprendizaje 2.1

Situación de aprendizaxe 3.1

Axustando na programación

POÑER NOTAS POR OBXECTIVOS DE MATERIA
E SE ALGÚN ESTÁ MÁIS TRABALLADO PONDERO AO FINAL.
OS CRITERIOS DE AVALIACIÓN SERVEN PARA
ORIENTAR E REGULAR A APRENDIZAXE.
NON É NECESARIO CUALIFICALOS TODOS.

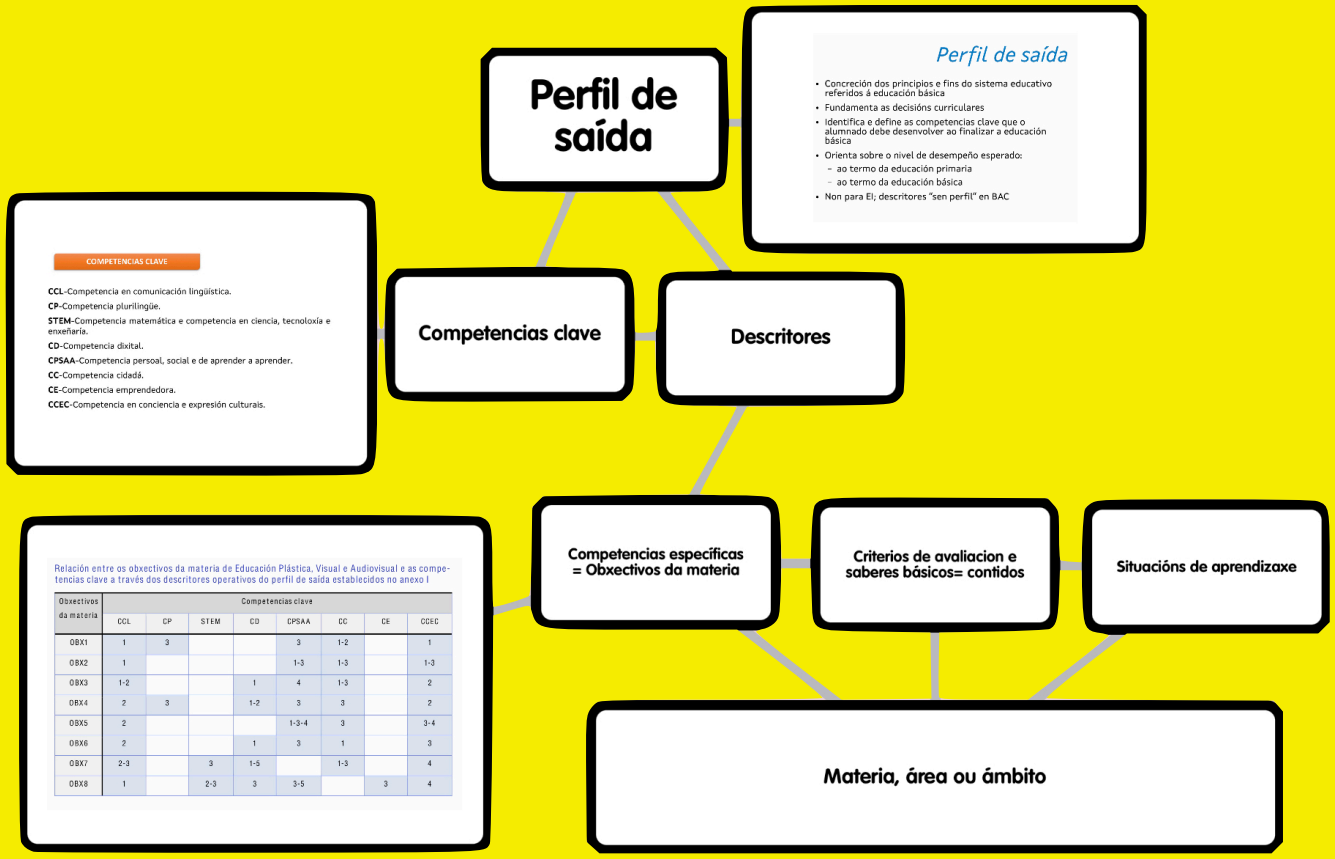

Que teñen que aprender?

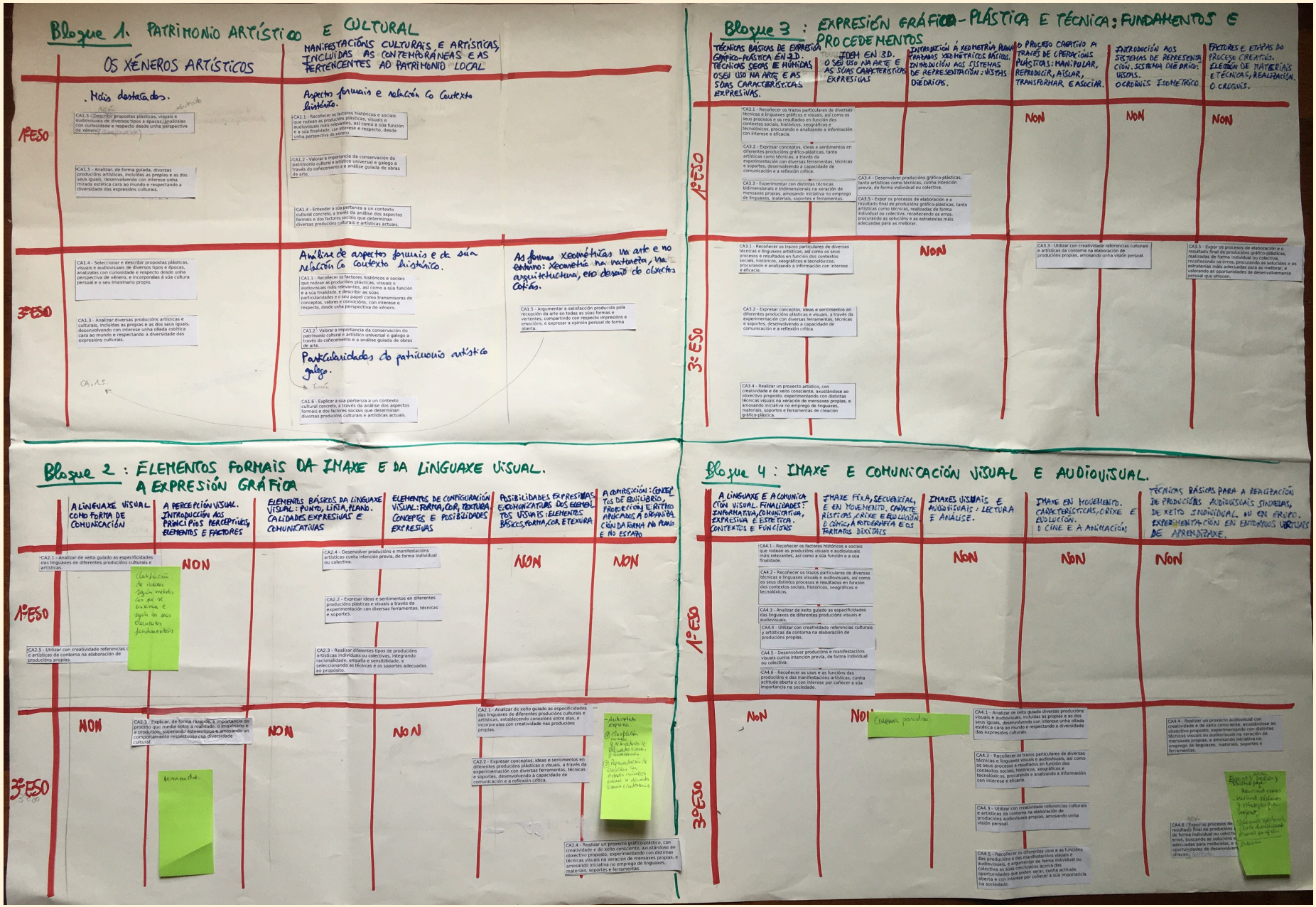

Axustando na programación

ORDE do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia.

6. A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado deberá ser integradora e deberán terse en conta como referentes últimos, desde todas e cada unha das materias ou ámbitos, a consecución dos obxectivos establecidos para a etapa e o desenvolvemento das competencias correspondentes. O carácter integrador da avaliación non impedirá que o profesorado realice de xeito diferenciado a avaliación de cada materia ou ámbito tendo en conta os seus criterios de avaliación e, de ser o caso, os estándares de aprendizaxe de cada unha delas.

Artigo 7. *Avaliación*

1. A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase a cabo tomando como referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos da etapa os criterios de avaliación e, de ser o caso, os estándares de aprendizaxe que se recollen no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Axustando na programación

- Ao avaliar os obxectivos da materia (competencias específicas) a través da súa vinculación cos criterios, pode avaliarse directamente o grao de adquisición das competencias clave.
- Os obxectivos da materia descompoñense en criterios de avaliación .Os criterios non miden a aprendizaxe de saberes básicos (si sabe ou non as tablas de multiplicar), miden o grao (o desenvolvemento) dos obxectivos da materia (competencias específicas) . O PARA é o máis importante da competencia.
- Os obxectivos son o nexo que une o que eu sei da materia co que quero conseguir do meu alumnado (perfil de saída)
- Os contidos (saberes básicos) teñen que aportarlle ao alumnado o necesario para conseguir competencias. Son máis flexibles para poder adaptarnos ao diverso alumnado da aula.
- As situacións de aprendizaxe son propostas de reto, nun do contexto de aprendizaxe, que farán entender ao alumnado para que necesitan o que aprenden .

Mariana Morales
Curso avaliación formativa CFR Ferrol.

OBX4. Crear producións artísticas e técnicas, individuais ou grupais, realizadas con diferentes técnicas e ferramentas, incluído o propio corpo, a partir dun motivo ou intención previos, adaptando o deseño e o proceso ás necesidades e indicacións de realización e tendo en conta as características do público destinatario, para compartilas e valorar as oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico ou profesional que poden derivarse desta actividade.

Como?

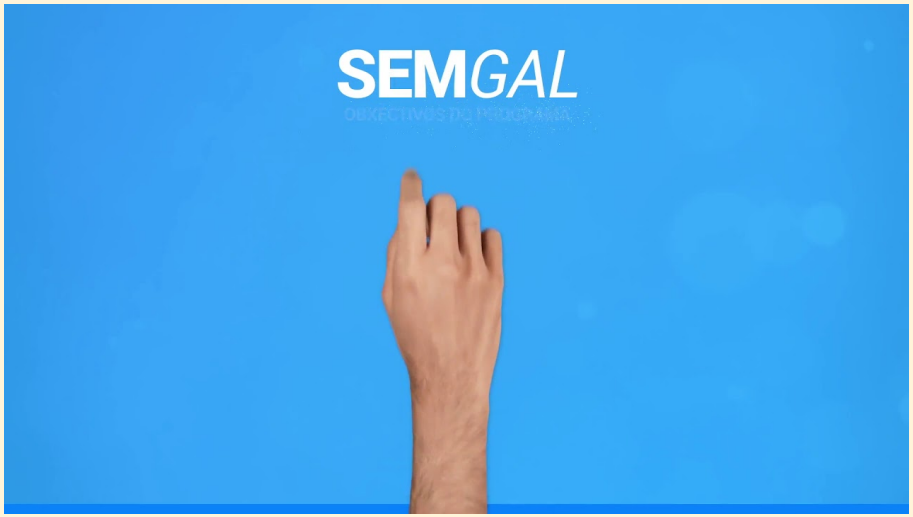

XUNTA DE GALICIA | CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E UNIVERSIDADES

Liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe

- O uso de distintos métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorezan a capacidade de aprender por si mesmo e promovan o traballo en equipo colaborativo con perspectiva de xénero.
- A realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade, así como a capacidade de aprender a aprender.
- A énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.
- O uso de estratexias para traballar transversalmente a comprensión de lectura, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital e o fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento.
- O respecto, o coñecemento, a análise e a apreciación do propio patrimonio artístico e cultural.
- O deseño de situacións de aprendizaxe que supoñan unha acción continua e combinada coa reflexión, así como unha actitude aberta e colaborativa, coa intención de que o alumnado desenvolva unha cultura e unha práctica artística persoais e sustentables.
- A concreción de situacións de aprendizaxe que poñan en xogo as competencias da materia e que estean vinculadas a contextos próximos ao alumnado, que favorezan a aprendizaxe significativa, que esperten a súa curiosidade e o seu interese pola arte e as súas manifestacións, e que permitan desenvolver a súa identidade persoal e a súa autoestima.
- O deseño das situacións de aprendizaxe que procuren o desenvolvemento do pensamento diverxente e nas que se valore a diversidade das manifestacións culturais e artísticas.
- O uso das achegas teóricas e dos coñecementos culturais que deben ser introducidos polo profesorado en relación coas preguntas que formule cada situación, permitindo así que o alumnado adquira métodos e puntos de referencia no espazo e no tempo para captar e explicitar a natureza, o sentido, o contexto e o alcance das obras e dos procesos artísticos estudados.

Metodoloxías que me axudan

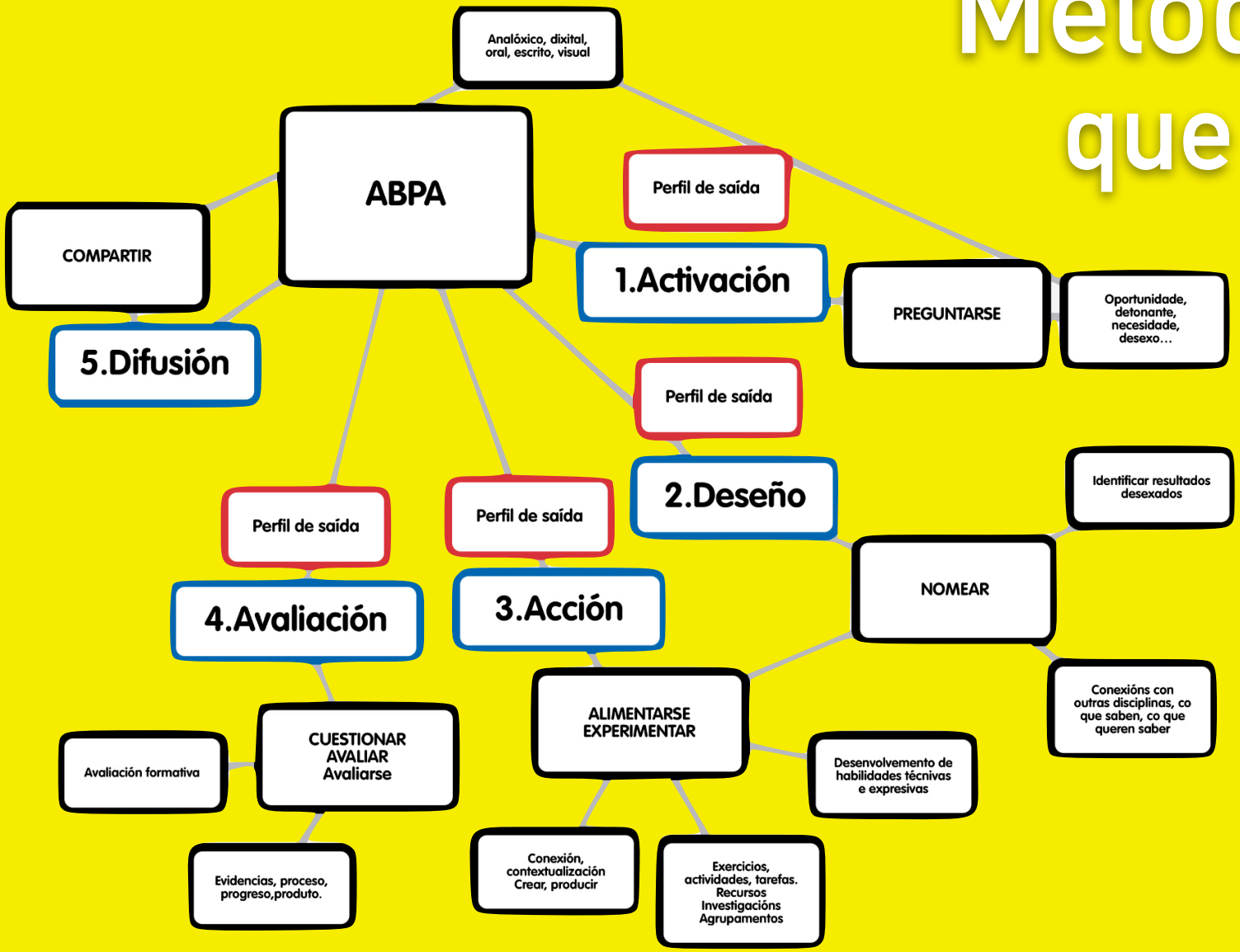

Curiosidade

Organizadores Visuais

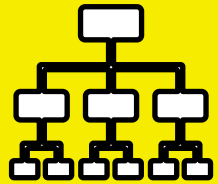

Actividades Multisensoriais

Sorpresa

Cooperativo

Xogo

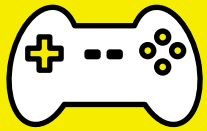

Adaptado de :Vergara Ramírez, J.J (2016): Aprendo porque quiero. El ABP pasa a paso.
Adaptado de Acaso,M.,Megías,C.(2017)Art thinking: Cómo el arte puede transformar la educación
ABPA. CEFIRE de Valencia

Como?

Tentando cohesionalos

Dinámica de cohesión

Propostas do departamento de Orientación para traballar nas titorías: Círculo de diálogo restaurativo, coreografía con moita marcha, o que nos une e nos fai únicos.

Cada día nun lugar según diferentes criterios. Que teño en común cos meus compañeiros e compañeiras?

O que me une. o que me fai único/a de Piensosiento Soy

Pupitres con marcha de Piensosiento Soy

Como?

Tentando coñecelos

XUNTA DE GALICIA

Portfolio do Talento Total

HABILIDADES	INTERESES	PREFERENCIAS DE ESTILO			
Indicadores de Máximo Rendemento	**Áreas de Interese**	**Instrución**	**Ambiente de Aprendizaxe**	**Estilos de Pensamento**	**Estilo Expresivo**
Test ▪ Estandarizados ▪ Confeccionados polo docente Probas do Profesor/a Valoracións Cualificacións Avaliación de produtos ▪ Asignados polo docente ▪ Elixidos polo alumno	Historia Literatura Composición/Interpretación Musical Informática Belas Artes Fotografía/Vídeo/Cine Escritura creativa e periodismo Área científica e tecnolóxica Área legal, política e xudicial Márketing/Negocios/ Xestión/Emprendemento Deportes/Actividades de tempo de lecer	Recitación / Exercicios Titoría de pares Lectura / Debate Conferencia / Preguntas Estudo independente (con ou sen mentor) Instrución asistida por ordenador Aprendizaxe por centro de interese Simulación/ Role-playing/Dramatización Xogos de Aprendizaxe Réplicas de Proxectos Proxectos de Investigación Prácticas	Inter/Intra persoal ▪ Autoguiado ▪ Guiado por un igual ▪ Guiado por adulto ▪ Combinado Social ▪ Traballo individual ▪ Traballo por parellas ▪ Traballo en pequeno grupo ▪ Traballo en gran grupo Físico ▪ Son ▪ Temperatura (Calor) ▪ Luz ▪ Deseño ▪ Mobiliario ▪ Mobilidade ▪ Momento da xornada Perceptual ▪ Auditivo/Visual/Táctil ▪ Cenestésico ▪ Multisensorial	Analítico Sintético / Creativo Práctico / Contextual Lexislativo Executivo Xudicial	Escrito Oral Manipulativo Debate Visualización Dramatización Artístico Gráfico Comercial De servizo Monitorización

[Tradución e adaptación a partir de: "Enriqueciendo el currículo para todo el alumnado". J. S. Renzulli y S. M. Reis, Ápeiron Ediciones, Madrid 2016, páx. 59]

Xacobeo 2021

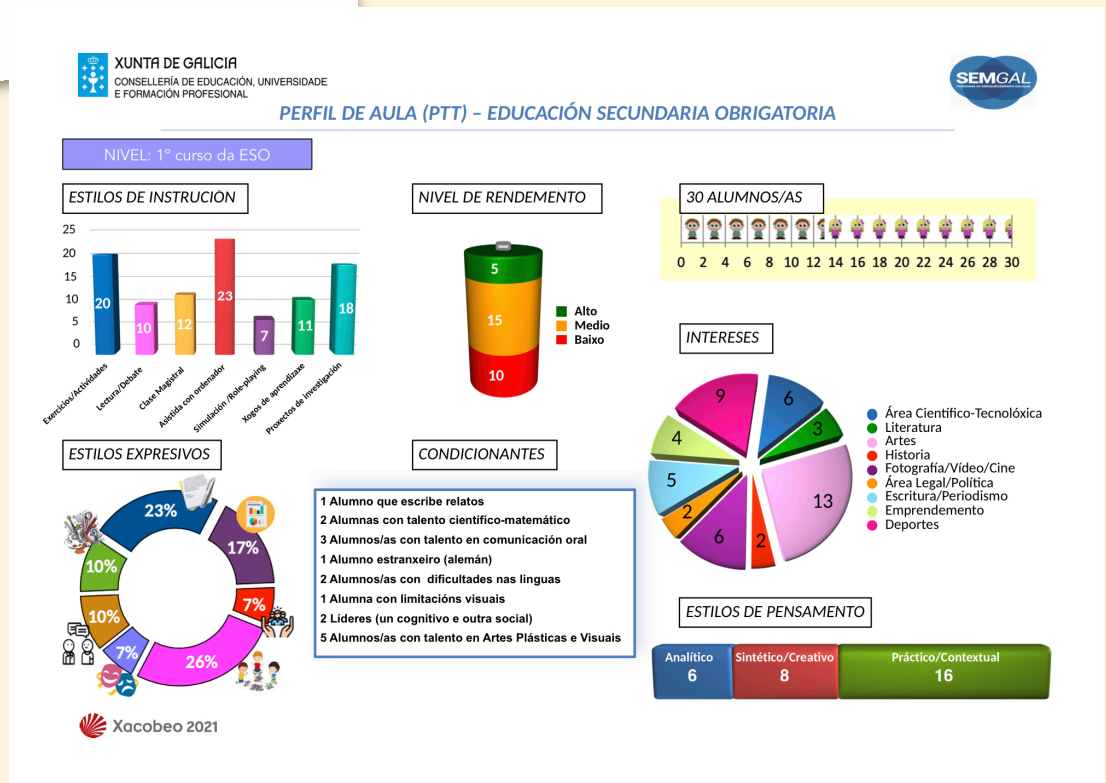

Como?

Tentando coñecelos

1 Recepción da info.

De que xeito comprendes mellor a información ?				
Lendo autonomamente	Escoitando a un experto	Con imaxes, vídeos, debuxos.	Debatendo cos compañeiros.	Outras:

2 Forma de expresión

Como prefires demostrar o que aprendes?				
Escribindo un texto.	Cunha exposición oral.	Cun debuxo, cartel,	Dialogando	Outras:

3

Que fas cando tes que estudar un texto?				
Subliñar.	Usar distintas cores.	Anotar na marxe.	Resumir ou esquematizar.	Outras:

4 Intereses

Sobre que che gustaría investigar e aprender?				
Deportes.	Arte.	Ciencia e tecnoloxía.	Historia.	Outras:

5 Agrupamento

Como te sintes máis cómodo/a traballando?				
En solitario.	En parella.	En equipo reducido (3-5).	En gran grupo.	Outras:

6 Recepción da info. Estilo de aprendizaxe

De que xeito memorizas máis información?				
Repetindo oralmente.	Copiando a información.	Contestando preguntas.	Escoitando información.	Outras:

7 Forma de expresión

Que farías para conseguir a atención do público?				
Un discurso persuasivo.	Unha novela cativadora.	Unha obra teatral impresionante.	Un cartel publicitario atraíble.	Outras:

8 Forma de expresión

Como che gustaría participar da sesión de hoxe?				
Coma no cine: Un espectador atento na súa butaca.	Coma nun obradoiro de cociña: Elaborando o meu propio prato.	Coma antes de viaxar: Decidindo o meu propio itinerario.	Coma na sobremesa: Debatendo sobre diferentes asuntos.	Outras:

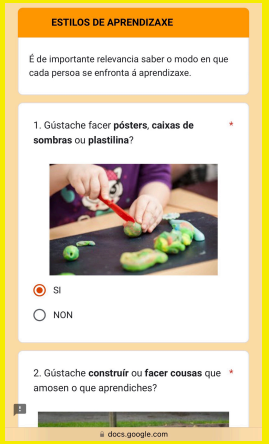

Equipo Laura. Curso de atención educativa para alumnado con AACC. Modelo SEM

Rendemento académico	Recepción da información	Forma de expresión	Intereses	Agrupamentos
Nivel de competencia curricular xeral en todas as materias. Indicar se hai moita diferenza entre materias. - Moi alto - Alto - Medio alto - Medio baixo - Baixo - Moi baixo	Cal é o canle que adoita empregar para recibir información? De que forma recibe máis información? Que tipo de información comprende mellor ou máis facilmente ou máis rápido? - Oral - Visual - Escrita - Audiovisual	Cal é o estilo de expresión preferido? Como prefire evidenciar o que aprende? Como lle resulta máis doado expresar o que aprende? - Escrita - Gráfica (debuxo, esquemas) - Manipulativa (construción, modelaxe) - Oral - Multimodal	Indagar por intereses dentro e fóra da escola relacionados con diferentes ámbitos de coñecemento ou campos profesionais. Indagar sobre actividades no tempo libre. Indagar sobre tipos de revistas, libros, películas que coñecen e valoran... Indagar sobre personaxes que idealizan	Como traballa mellor? -Gran grupo (grupo-clase) -Equipos cooperativos heteroxéneos -Equipos homoxéneos por intereses -Equipos homoxéneos por competencia curricular -Parellas homoxéneas -Parellas heteroxéneas (titoría entre iguais) -Individual -Grao de participación nos diferentes agrupamentos

Grao de autonomía	Relacións con pares e persoas adultas	Convivencia no grupo	Observacións
Como está máis cómoda/o traballando? -Traballo autónomo sen instrucións -Guía de traballo independente -Traballo guiado polo profesorado -Traballo guiado por outras/os compañeiras/os -Tarefas pechadas cunha única resposta -Tarefas abertas con múltiples solucións Necesita axuda constante para que realice unha actividade - Inicia a actividade pero necesita supervisión para rematala - É capaz de traballar só/soa	Alumnado co que a persoa lévase ben, con quen traballa axeitadamente, con quen cadraría ben na clase. Persoas coas que non se leva ben, coas que ten choques (pola súa personalidade, contorna...) Interaccións e tipos de relación co profesorado en xeral. Profesorado co que establece mellores relacións. Outras persoas adultas significativas.	Rol que desempeña no grupo: líder (positivo ou negativo), popular, conduta prosocial, disruptivo/a, negativista, mandón/a, organizado/a (capacidade de facer suxestións), matón/a (busca ameazar) dominante, desafiante, sociable, illado/a, mediador/a (encargado de resolver os pequenos conflitos que xorden), mártir (tendencia a cargar coas culpas ou faltas dos demais), pasivo/a (deixase levar facilmente, personalidade voluble), solitario/a, alienado/a (busca simpatías subestimándose a sí mesmo/a para gañar en aceptación), distante, cómico/a, rexeitado/a, esquecido/a.	Personalidade. Datos persoais, familiares ou sociais relevantes. Actitudes e motivación fronte a diferentes tipos de actividades. Ritmo de aprendizaxe en xeral. Valora de maneira crítica o seu traballo e esforzo. Estímulos e reforzos que facilitan a súa aprendizaxe. Medidas de atención á diversidade recibidas.

Betina Represas y Paula Dopico. Curso de atención educativa para alumnado con AACC

Busca axuda cando a necesita?

De quen?

Creatividade
Orixinalidade
Produción de respostas únicas, enseñosas ou novidosas, infrecuentes estatisticamente.
25%

Creatividade
Elaboración .
Deseño de engadidos á idea inicial co obxectivo de mellorala ou acabala, tratando a situación con coidado e en detalle
25%

Materiales e procedementos
Experimentos con medios, soportes ou técnicas .
25%

Organización de datos
Xerarquía e relacións .
25%

Punto de partida para deseñar a SdA

- Teñen intereses nos deportes, animais e no debuxo e queren aprender máis . Moitos escollen a imaxe como forma ideal de recibir a información e o Debuxo como forma de expresión .
- Á maioria gústalle traballar en equipo.
- A relación entre eles e elas é boa en xeral, con algún caso concreto de falta de empatía ante as diferenzas.
- As familias son colaboradoras e preocupadas, aínda que tamén hai casos de complicacións familiares variados.

- Hai un alumno que pode ser AACC pero que é tamén TEA e ten síndrome de Touret.
- Varios TDHA, algún de tipo inatento e outro con TDHA e Touret.
- Algún/ha disléxico/a ou con problemas na lectoescritura .
- Algún/ha con problemas de organización e planificación.
- Algún completamente desmotivado fronte á aprendizaxe de calquera cousa no entorno escolar, ainda que con boas capacidades.

- A maioria necesita realizar actividades bastante estructuradas con pasos a seguir e con listas de control para supervisar a actividade.
- Algúns alumnos necesitan o meu apoio para saber cómo empezar e continuar nos pasos intermedios.

- Algúnhas son moi lentas e indecisas e outros excesivamente rápidos, pero o seu traballo carece de elaboración e calidade.

- A capacidade crítica é moi desigual entre eles, e a tolerancia á frustración tamén, existindo un grupo de alumnado con bo rendemento académico que se frustra e sofre por non alcanzar os resultados desexados.

XUNTA DE GALICIA

SEMGAL

IDEAS CLAVE

FORTALEZAS

Todo o alumnado ten fortalezas, manifestas ou potenciais.

EVOLUCIÓN

A información evoluciona ao ritmo do desenvolvemento do alumnado en todos os ámbitos: psicomotor, cognitivo, lingüístico e socio-afectivo.

INFORMACIÓN PREVIA

Todo o que coñecemos e podemos rexistrar do alumnado antes do proceso de ensino.

INFORMACIÓN DINÁMICA

Rexistro dos eventos que teñen lugar durante o mesmo proceso de ensino-aprendizaxe.

MOTIVACIÓN

O alumnado aumenta a súa motivación se a experiencia de aprendizaxe está baseada nos seus propios intereses, habilidades e estilos de aprendizaxe.

PERSONALIZACIÓN

O coñecemento do alumnado permite o deseño de experiencias inclusivas nas que cada alumno/a constrúe o seu propio camiño de aprendizaxe.

DIFERENCIACIÓN

Unha gran variedade de experiencias de aprendizaxe aumenta as probabilidades de éxito do alumnado.

ENRIQUECEMENTO

O Portafolio facilita o deseño de accións de enriquecemento adecuadas a cada alumno/a ou grupo.

Xacobeo 2021

Para que?

Análise, avaliación

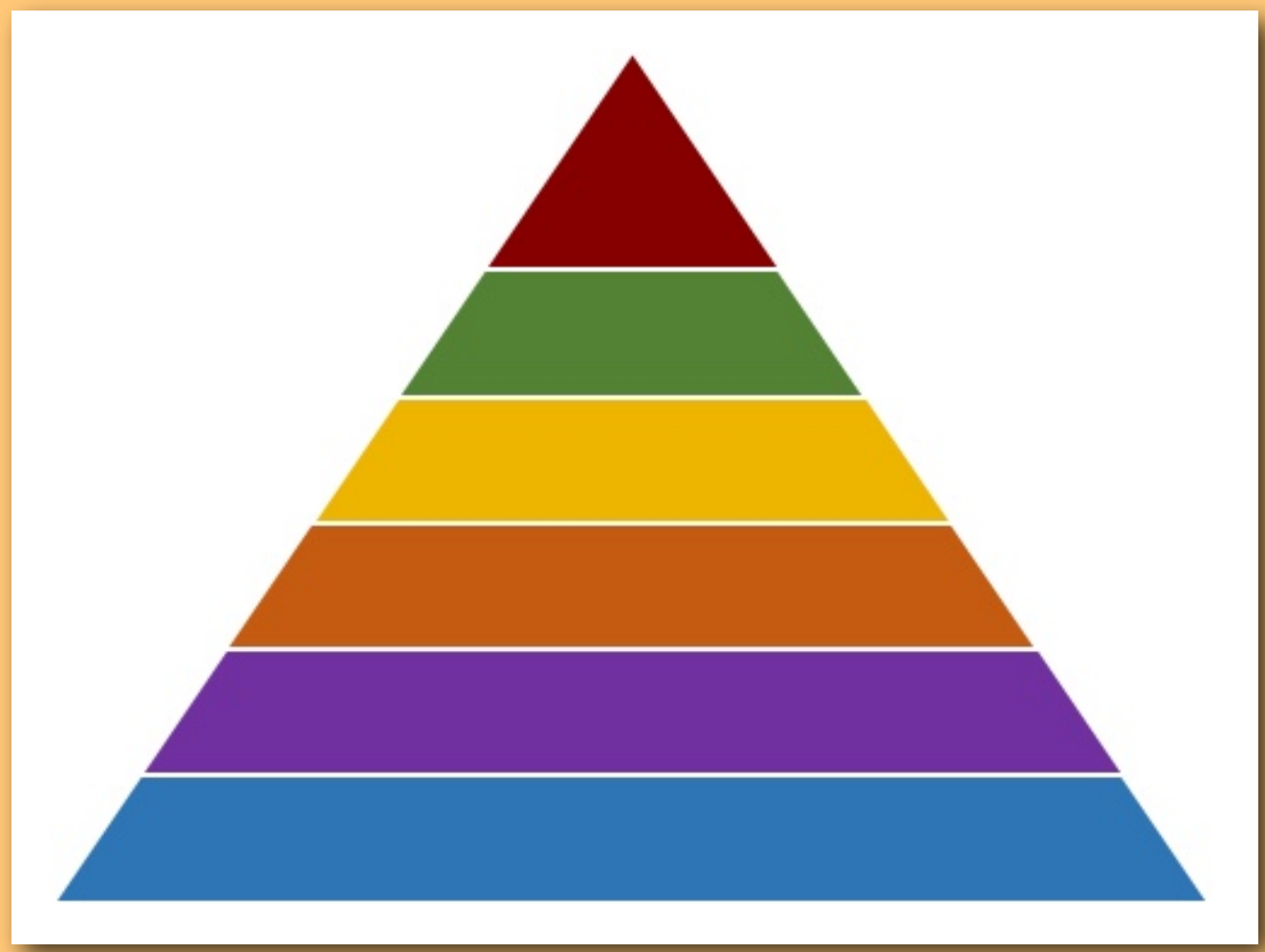

Recordar
Crear
Comprender
Aplicar
Avaliar
Analizar

TAXONOMIA DE BLOOM (revisada)

Supone juntar los elementos para formar un todo coherente

CREAR

Desarrollar capacidad crítica. Contrastar informaciones

EVALUAR

Descomponer un concepto en partes, cómo interrelacionan

ANALIZAR

APLICAR

Conectar el conocimiento adquirido con el mundo real

COMPRENDER

Entendemos los conceptos y los explicamos

RECORDAR, CONOCER

Recuperar de la memoria la información

Categorización en grados de complejidad cognitiva las exigencias educativas en orden inferior ascender a superior sin suponer mayor nivel de dificultad o escalera de andamiaje

smoll73 Siguiendo ...

Examen no competencial

PREGUNTA 1. Explica los temas del movimiento romántico

Examen competencial

DIMENSIÓN LITERARIA

PREGUNTA 1. Relaciona los temas del movimiento romántico con los temas de este cuadro de C. D. Friedrich

justificaturespuesta.com

smoll73 Siguiendo ...

APRENDIZAJE SUPERFICIAL	APRENDIZAJE PROFUNDO
VERBOS NO COMPETENCIALES (CONTENIDOS)	VERBOS COMPETENCIALES (HABILIDADES)
COPIA	RELACIONA
REPRODUCE	SINTETIZA
DEFINE	JUSTIFICA
CLASIFICA	COMPARA
ENUMERA	ARGUMENTA
EXPLICA	PREDICE

justificaturespuesta.com

TIPO I	TIPO II	TIPO II	TIPO II	TIPO III
Captar interés, motivar, sorprender, explorar.	**Exercicio (Recoller info)**	**Actividade (Transformar info en coñecemento propio)**	**Actividade complexa (Utilizar coñecemento para resolver problemas e tomar decisións)**	**Tarefa**
	Céntranse nos contidos.	Céntranse nos criterios de avaliación.	Céntranse nos criterios de avaliación.	Céntranse nas competencias clave.
	Elaboración de respostas mecánicas, repetitivas e iguais.	Elaboración de respostas diferenciadas.	Elaboración de respostas diferenciadas.	Elaboración dun produto socialmente relevante, ou resolución dunha situación problemática . Produto con valor cultural, artístico, social e incluso económico.
	Descontextualizados e non referidos á vida real.	Requieren de contextualización mínima.	Requieren de contextualización mínima.	Requieren dun contexto social, persoal, familiar e/ou escolar totalmente definido.
	Pensamento memorístico.	Pensamento procesual.	Pensamento estratéxico.	Pensamento estendido.
	Exercitar, repetir, recordar, memorizar e percibir.	Percibir complexidade , analizar, aplicar e comprender.	Cuestionar, avaliar, reflexionar e tomar decisións.	Crear e impactar no mundo real.

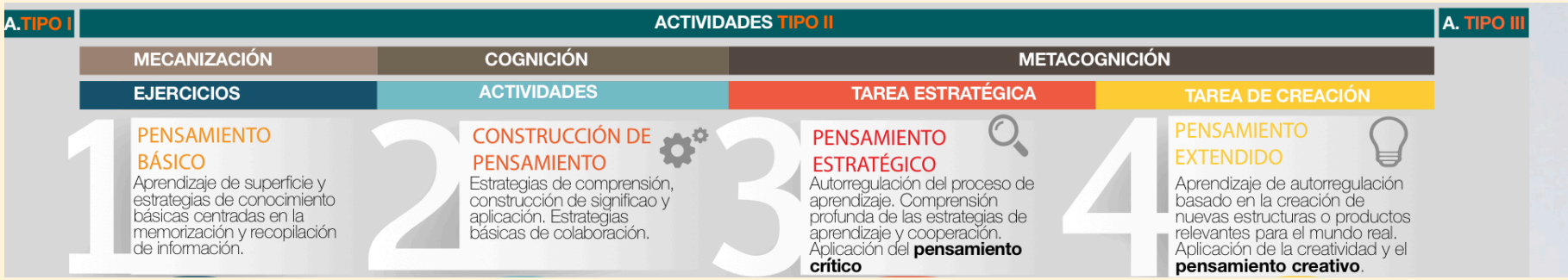

BLOQUE 1

3 CA1.2 - Valorar a importancia da conservación do patrimonio cultural e artístico universal e galego a través do coñecemento e a análise guiada de obras de arte.

Samaín
Bingo

2 CA1.4 - Entender a súa pertenza a un contexto cultural concreto, a través da análise dos aspectos formais e dos factores sociais que determinan diversas producións culturais e artísticas actuais.

Samaín

BLOQUE 2

3 CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas.

- Samaín (F. Imaxes)
- Bingo
- Cada ovella coa súa parella

BLOQUE 3

3 CA3.3 - Experimentar con distintas técnicas bidimensionais e tridimensionais na xeración de mensaxes propias, amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.

Estacións

4 CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.

↓ Mapa

BLOQUE 2

4 CA2.3 - Realizar diferentes tipos de producións artísticas individuais ou colectivas, integrando racionalidade, empatía e sensibilidade, e seleccionando as técnicas e os soportes adecuados ao propósito.

Estacións

1 4 CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.

Obra artística.

BLOQUE 3

2 3 CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.

Mapa
portafolio
Autoavaliación
Coavaliación

BLOQUE 2

4 CA2.4 - Desenvolver producións e manifestacións artísticas cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.

Libro

Tentando sorprendelos

A ARTE COMO DETONANTE
AUDIO PARA SORPRENDELOS

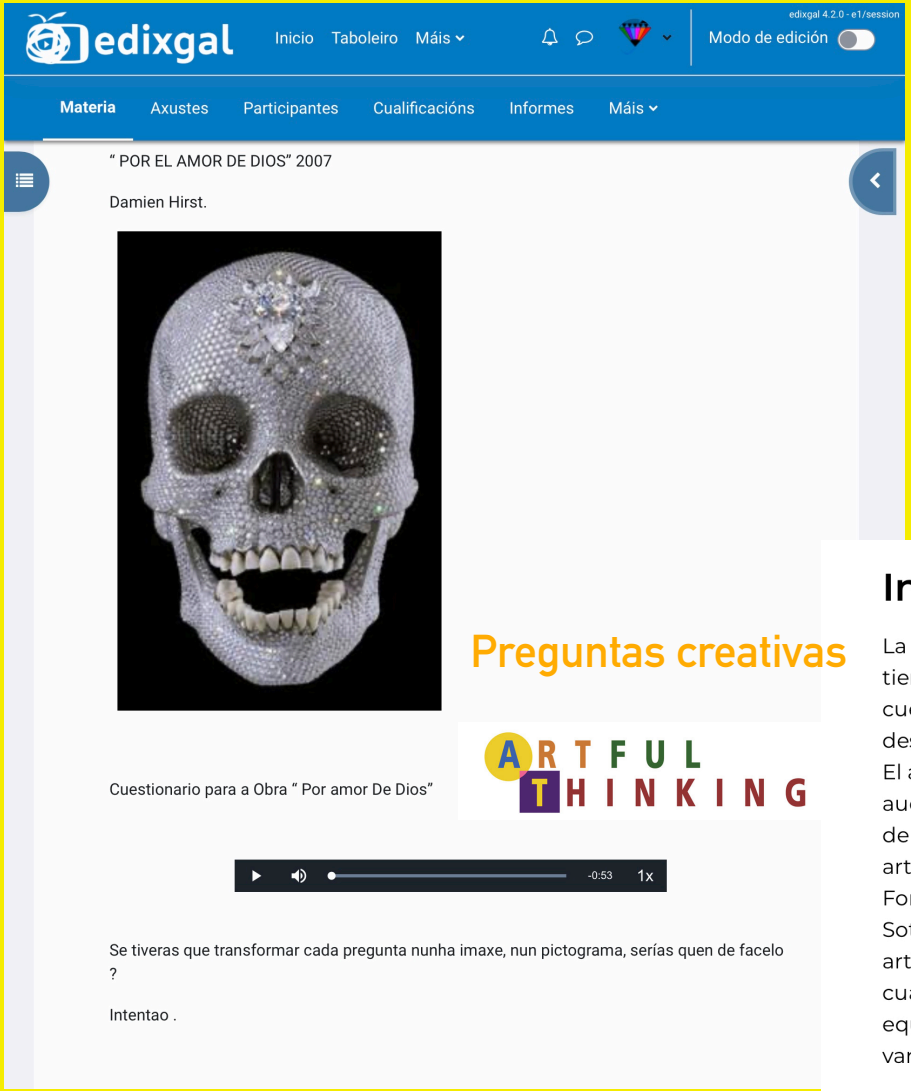

Preguntas creativas

ARTFUL THINKING

Info general sobre su obra y contexto

La muerte es un tema central en las obras de Hirst. La mayoría de sus obras tienen un enfoque directo y desafiante sobre la fragilidad de la existencia, cuestionando nuestra conciencia y convicciones sobre los límites que separan el deseo y el miedo, la vida y la muerte, la razón y la fe, el amor y el odio.
El artista ha sido muy reconocido ya que ha despertado el interés de nuevas audiencias, ayudando a recrear la imagen del arte británico. Hirst vendió la obra de arte más cara de un artista vivo en la historia del arte, y ha sido el único artista en vender toda una exposición completa. Beautiful Inside My Head Forever (Hermoso dentro de mi cabeza por siempre) fue subastada en Sotheby's, Londres, en 2008, rompiendo el récord para una subasta de un artista, y de esta forma desafiando la idea del artista romántico y bohemio al cual no le interesa el dinero. Sin embargo, las críticas positivas son quizás equivalentes a las negativas; las obras de Hirst han sido severamente criticadas, vandalizadas y hasta llevadas a juicio.

A quen lle podería beneficiar ter este cuestionario en imaxes en vez de telo escrito?

E con audio, tal e como o fixen eu?

Damien Hirst. Arte y educación

Arte Contemporánea
Actividade TIPO I e II

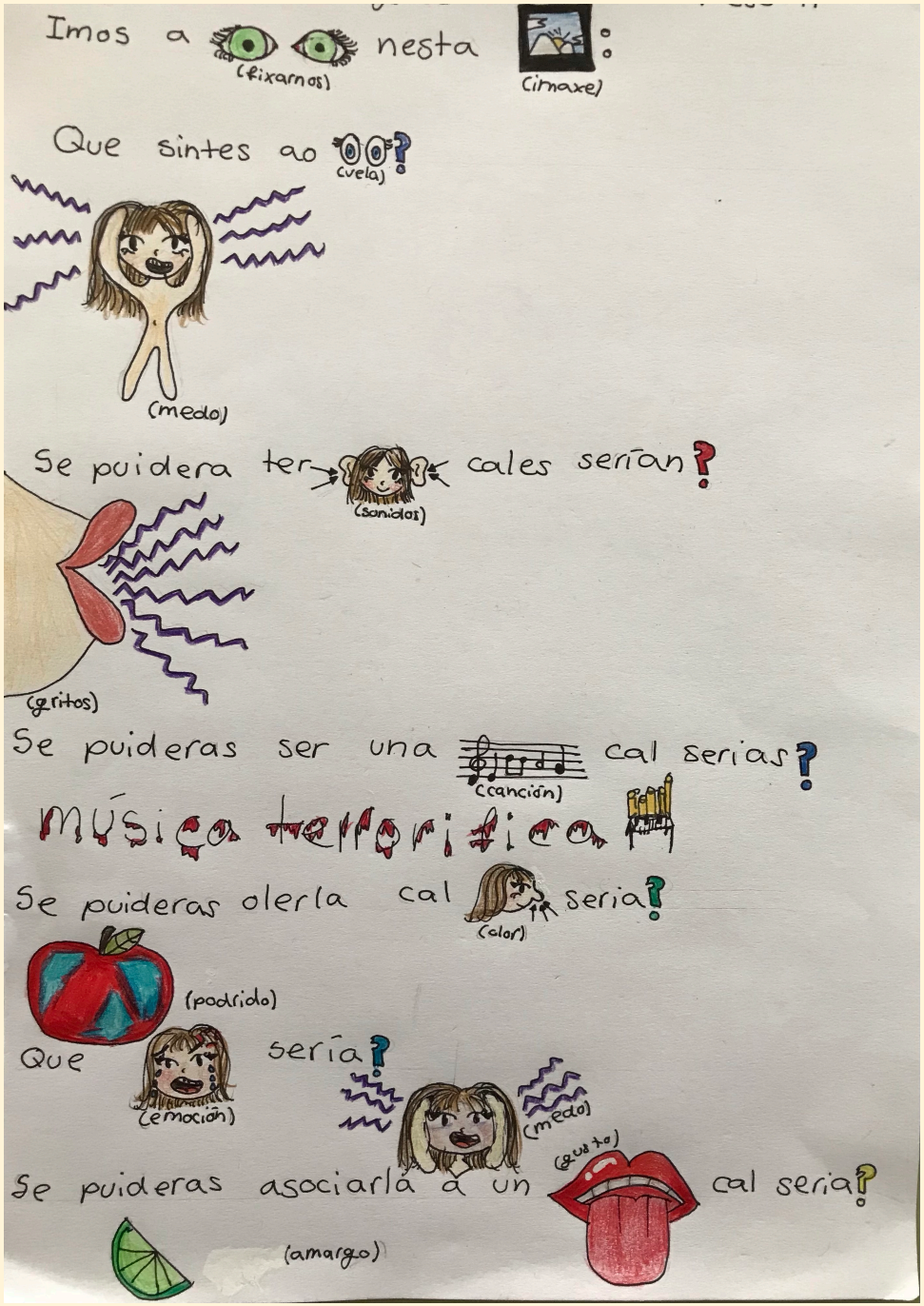

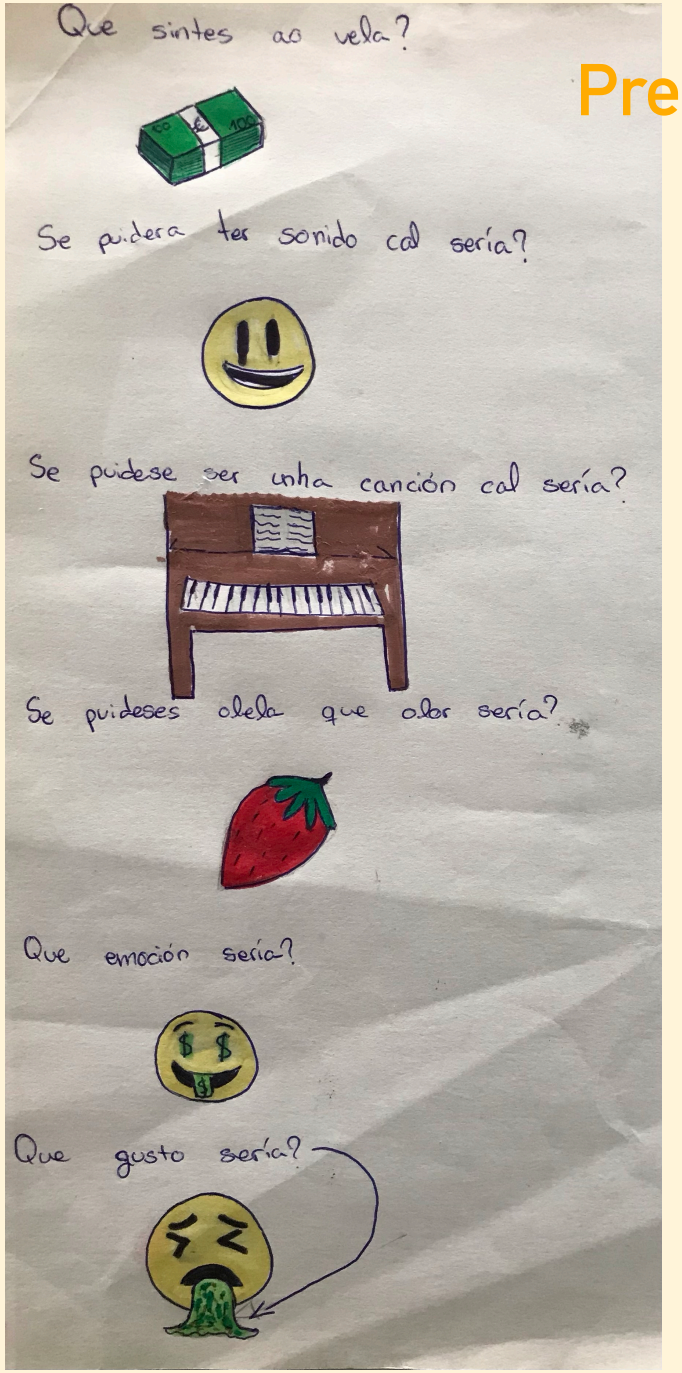

Preguntas creativas

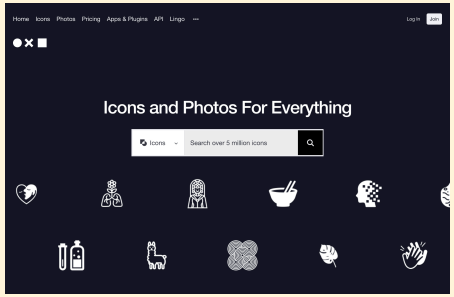

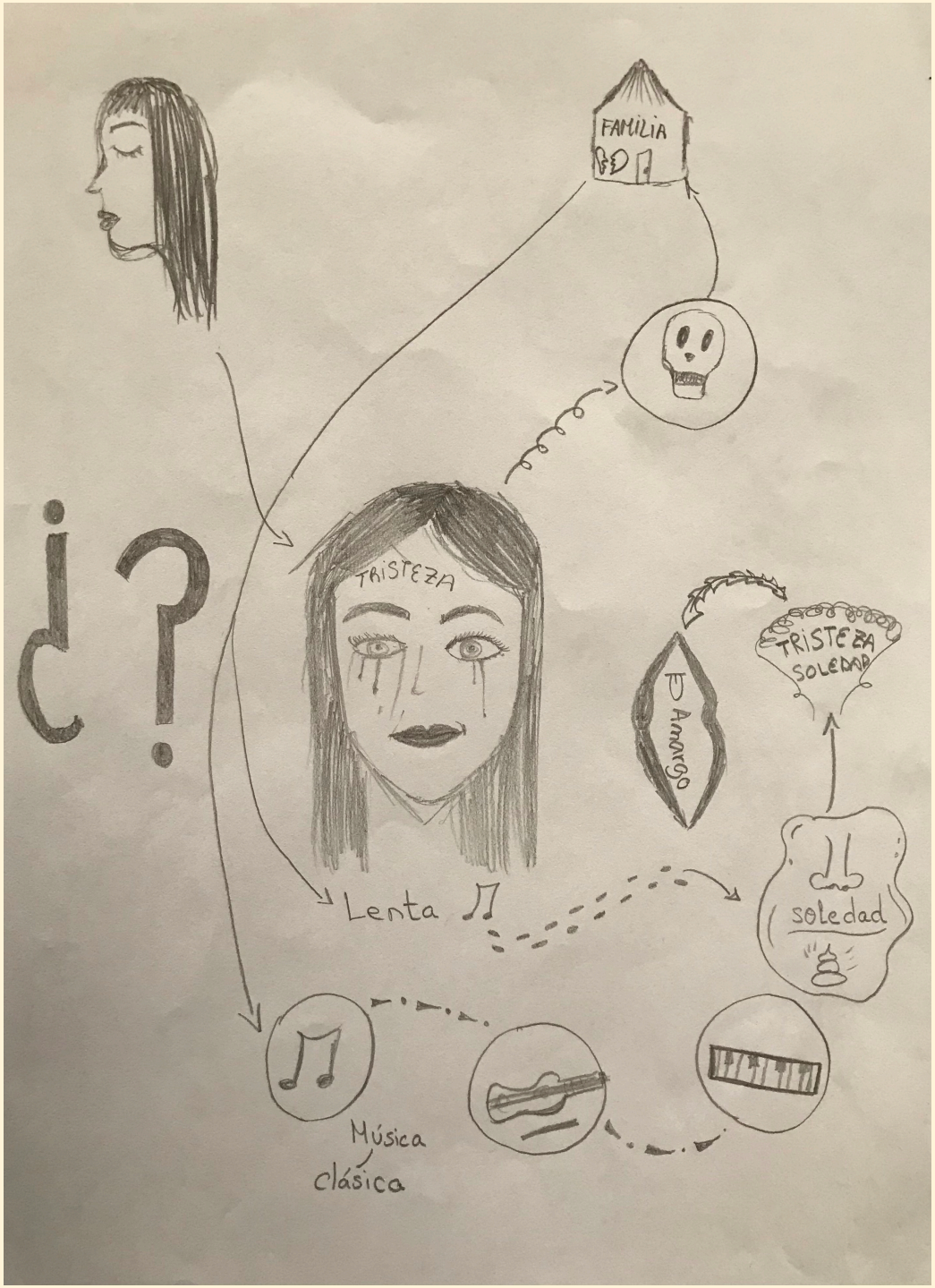

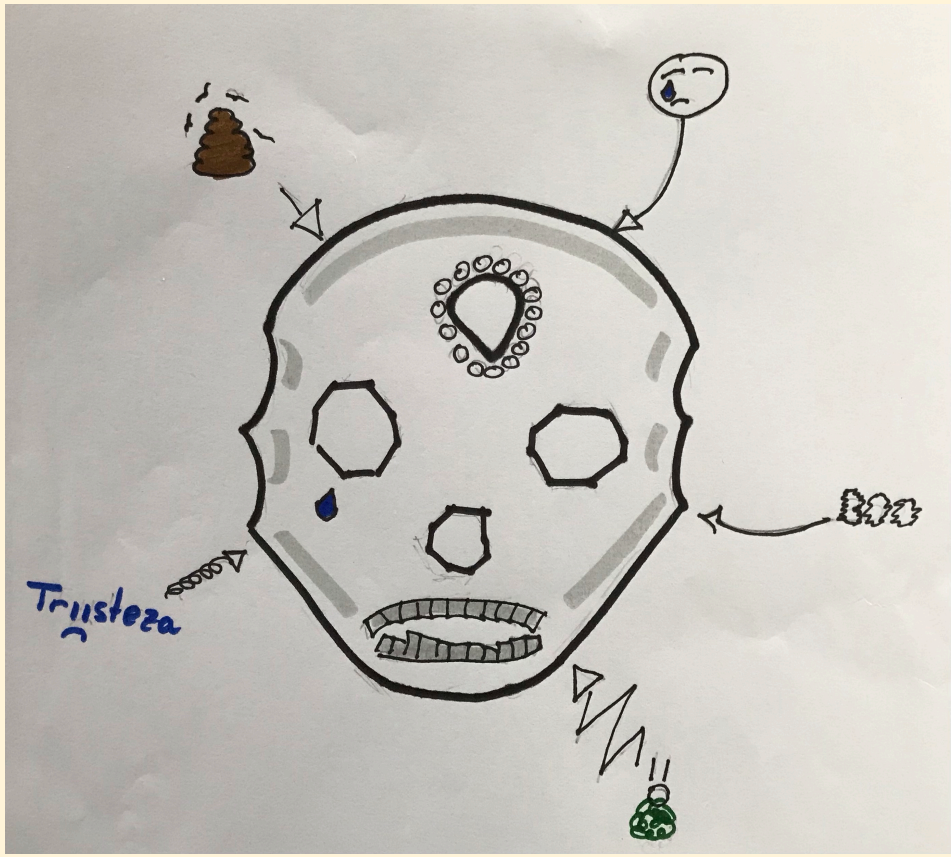

QUE TIPO DE PENSAMENTO FOMENTA ESTA RUTINA? O pensamento metafórico, fundamental para o traballo de calquera artista e para o pensamento creativo en calquera disciplina. Axudan a ter un coñecemento máis profundo.

CANDO E ONDE SE PODE USAR? A creación de metáforas axuda aos estudantes para entender temas descoñecidos vinculándoos co que xa saben. Usa a rutina cando queiras axudar aos estudantes para facer conexións entre elementos ou ideas dispares, ou para estimular novas ideas e solucións.

Arte contemporáneo
TIPO I e Tipo II

Preguntas creativas

1. Fai unha choiva de ideas sobre unha lista de polo menos 12 preguntas sobre a obra de arte ou o tema. Usa estes inicios de preguntas para axudarche a pensar en preguntas interesantes:

Por que...?
Cales son as razóns...? E se...?
Cal é o propósito de...? En que se diferenciaría se...? Supoñamos que...?
E se soubésemos...? Que cambiaría se...?
2. Revisa a túa lista de choiva de ideas e empeza as preguntas que parecen máis interesantes. Logo, seleccione unha das preguntas destacadas e discuta dela durante uns momentos. (Se tes tempo, podes discutir máis dunha pregunta).

3. Reflexiona: Que novas ideas tes sobre a obra de arte ou o tema que non tiñas antes?

QUE TIPO DE PENSAMENTO FOMENTA ESTA RUTINA? Esta rutina estimula e mantén a curiosidade e axuda aos estudantes para descubrir a complexidade dunha obra de arte ou tema.

CANDO E ONDE SE PODE USAR? Úsao cando queiras que os estudantes desenvolvan boas preguntas, cando queiras que vaian máis aló das preguntas de información e vexan que algo ten moitas dimensións ou capas.

Artful Thinking by Project Zero is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Actividade complementaria
TIPO I

Ás veces guiando o proceso

Soy bailadora desde muy niña, el folclore me enseñó constancia, compañerismo, responsabilidad, cultura, valores... y me trajo amig@s, viajes, experiencias y hasta a mi compañero de vida.

1. Como é o teu proceso de investigación sobre o folclore galego antes de comezar a crear os sombreiros?
2. Podes compartir algunha das fontes que utilizas para coller elementos auténticos do folclore galego?
3. Como escolles elementos do folclore galego de maneira especial para cada sombreiro?
4. Como inflúe a cultura galega na túa creatividade e como a integras nos materiais e deseños dos sombreiros?
5. Como creas unha narrativa coherente e contextualizada para enriquecer cada peza?
6. Como buscas que os sombreiros sexan atractivos e interesantes para a xente, especialmente os máis pequenos?
7. Como integras o patronaxe e a xeometría no proceso de deseño dos sombreiros?
8. Que tipo de materiais utilizas nos sombreiros e como contribúen á textura e forma única de cada peza?
9. Como cada patrón e elemento plástico está conectado coa cultura galega e a súa rica tradición artística?
10. Como a coherencia visual e xeométrica é clave para darlle significado a cada peza?

Criterios	Sí	Non
Investigación Detallada:	[ ]	[ ]
- Investiga sobre o folclore galego.		
- Usa fontes variadas e fiables.		
Elección de Cousas Especiais:	[ ]	[ ]
- Escolle elementos interesantes.		
- Usa cousas que fagan os sombreiros especiais.		
Conexión coa Cultura Galega:	[ ]	[ ]
- Conta como a cultura galega a inspira.		
- Usa materiais ou deseños relacionados coa cultura galega.		
Historia:	[ ]	[ ]
- Cada sombreiro conta unha historia.		
Reaccións :	[ ]	[ ]
- Fai sombreiros bonitos e interesantes para a xente.		
- A xente sinte curiosidade sobre a cultura galega ao ver os sombreiros.		
Uso de elementos plásticos :	[ ]	[ ]
- Traballa coas cores, texturas etc para darlle personalidades diferentes aos seus sombreiros.		
- Traballa con bosquexos debuxando dende liñas e figuras xeométricas simples ata conseguir volumes		
Patronaxe :	[ ]	[ ]
- Busca solucións creativas para aforrar materiais no momento do patronaxe.		

Aproveitando o erro e dando oportunidades para ter éxito.

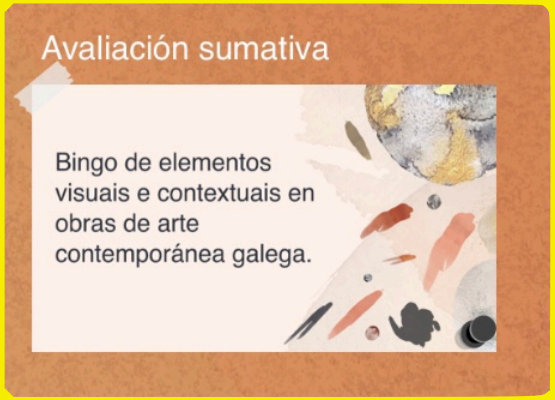

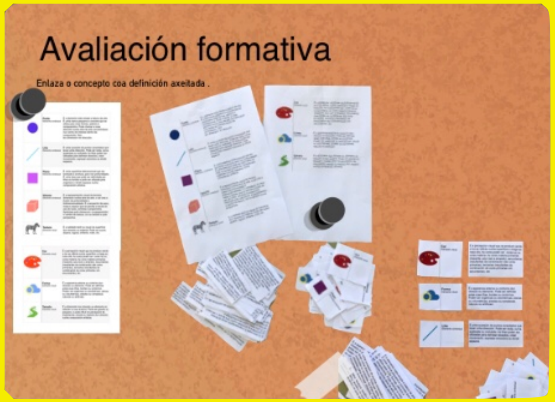

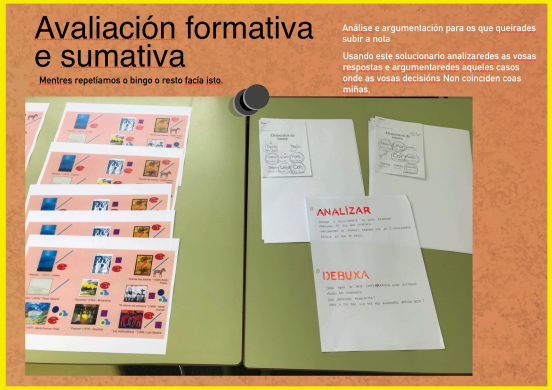

Análise e argumentación para os que queirades subir a nota

Usando este solucionario analizaredes as vosas respostas e argumentaredes aqueles casos onde as vosas decisións Non coinciden coas miñas.

Favorecendo o clima de aula, a autoestima, regulando a aprendizaxe...

La valoración continua: La escalera de la retroalimentación

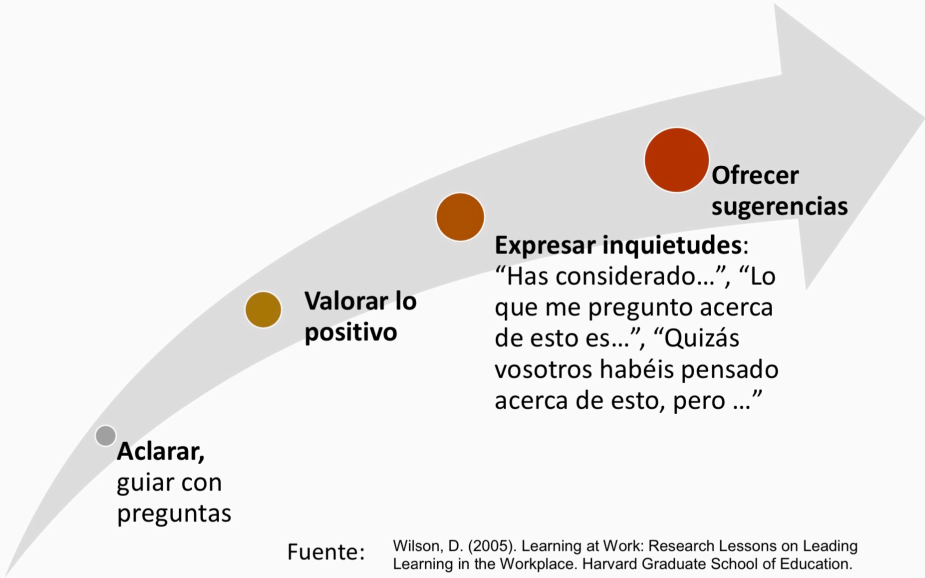

Fuente: Wilson, D. (2005). Learning at Work: Research Lessons on Leading Learning in the Workplace. Harvard Graduate School of Education.

Evaluar y aprender

FEEDBACK

- CENTRA OS COMENTARIOS NA TAREFA E NON NO ALUMNO OU ALUMNA.
- QUE NA TÚA AULA O ERRO SEXA PERCIBIDO COMO ALGO POSITIVO.
- QUE O ALUMNADO TEÑA A OPORTUNIDADE DE PODER MELLORAR.
- COIDA A LINGUAXE. ALENTO/ ELOXIO. EVITEMOS O "PERO" E UTILICEMOS PREGUNTAS EMPODERADORAS:

✓ QUE PODERÍAMOS FACER PARA AVANZAR?

✓ QUE PROPÓS QUE FAGAMOS?

✓ COMO O FIXECHES?

✓ EN QUE PENSACHES CANDO O FIXECHES?

Laura Adela
Mariana Morales

TECNICA DO SANDWICH

Chamada "sándwich conversacional", a técnica do sándwich é un método idóneo para emitir feedback construtivo sen danar a autoestima da persoa que recibe a información. Emprégase tamén en moitas outras esferas como a comunicación asertiva ou a psicoloxía infantil.

A técnica do sándwich debe o seu nome a que a conversación, como sucede cos emparedados, ten tres capas. A primeira é unha declaración ou reforzo positivo, a segunda trata da parte crítica -aspectos que debería mellorar, consellos e instrucións de cara ao futuro- e a terceira constitúe unha acción de gratitude, un afago ou frase de recoñecemento ao seu desempeño. Deste xeito, este método motivacional e de feedback **introduce o comentario crítico entre dous comentarios positivos.** Tamén é coñecida como **a Regra das 3 K's: "Kiss, Kick ass, then Kiss again"** (Bico, patada no cu e outro bico).

O destinatario do feedback **percibe moito mellor a mensaxe, sen tomalo como un ataque e sentíndose valorado polo seu traballo**. Destacando as fortalezas e logros pódese aludir tamén aos erros desde unha perspectiva construtiva para que o desempeño futuro sexa óptimo. É importante usar a linguaxe apropiada, abordar puntos específicos e non xerais, e non aludir a aspectos ou factores externos dos que non sexa responsable o destinatario.

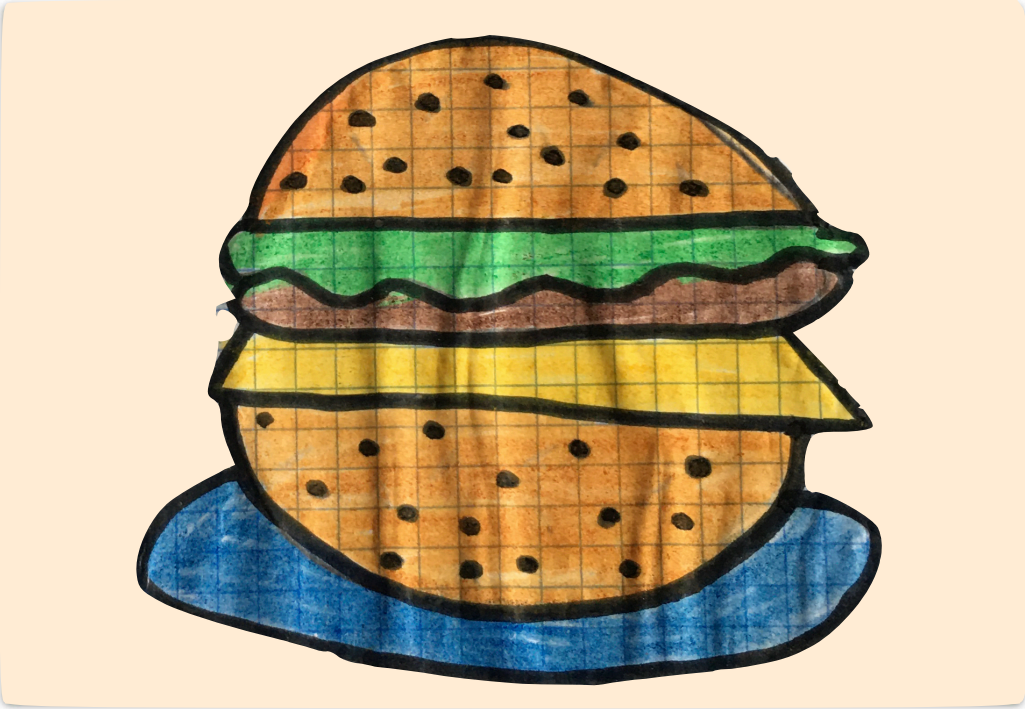

Estas imaxes representan algún concepto matemático?

"RESOLVIENDO PROBLEMAS YO ME EQUIVOCO TANTO COMO MIS ALUMNOS.MI ÚNICA VENTAJA ES QUE YO ME DOY CUENTA DE MIS ERRORES ANTES QUE ELLOS "

George pólya

GO!

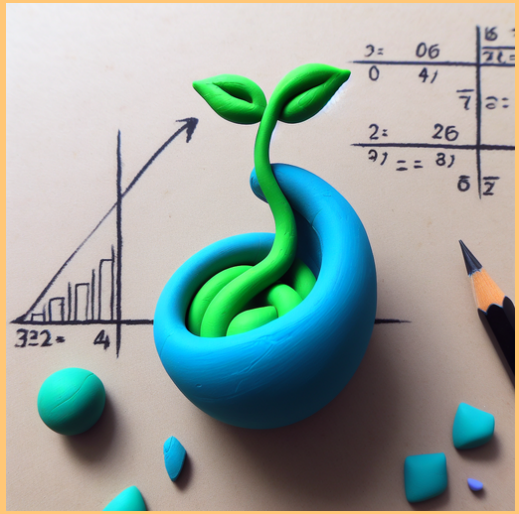

Como representaríades vós unha función exponencial usando a metáfora da semente que medra?

A visual póster of a visual metaphor that represents an exponential function in mathematics, with a seed that is seen, first small and then grows exponentially. Use colors and textures that impact the message.

Generate

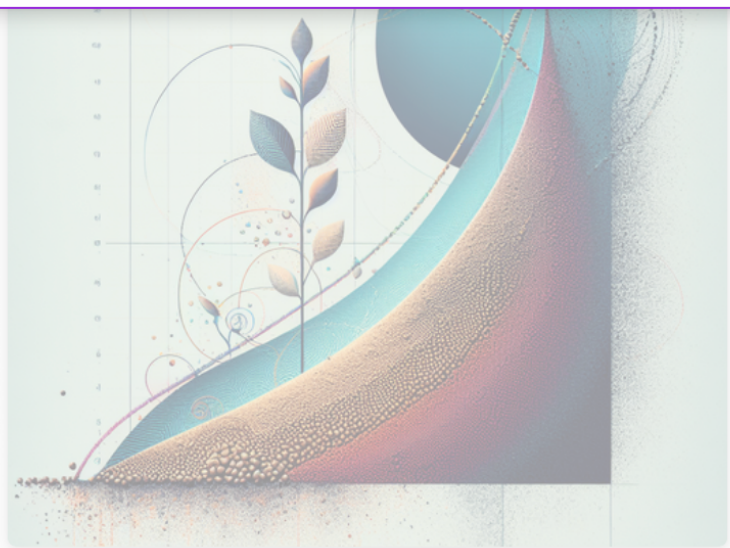

TECER ENREDOS MÁXICOS
SAMAÍN.
NÓS TAMÉN !

1.Activación

Samaín, Nós tamén !!

	TIPO I	
Dinámica de cohesión	**Que se coce no centro?**	**Avaliación diagnóstica**
Propostas do departamento de Orientación para traballar nas titorías: Círculo de diálogo restaurativo, coreografía con moita marcha, o que nos une e nos fai únicos.	Propostas variadas relacionadas co Samaín dos distintos departamentos.	O bote de palomitas. PTT
Cada día nun lugar según diferentes criterios. Que teño en común cos meus compañeiros e compañeiras?	Damien Hirst	Que che contan na casa do Samaín en Mugardos

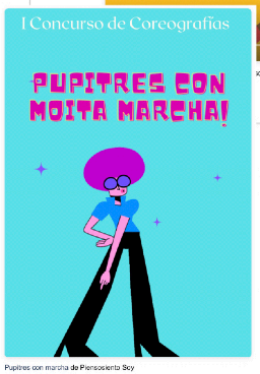

Pupitres con marcha de Pensoselo Soy

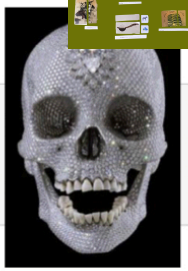

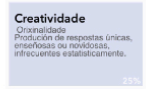

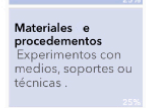

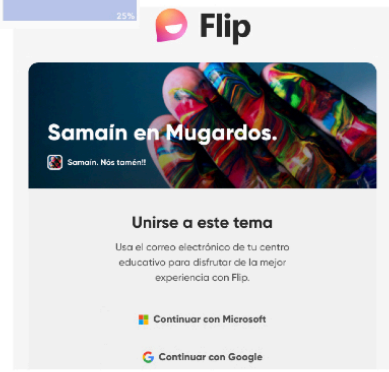

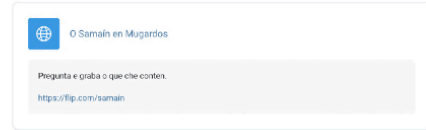

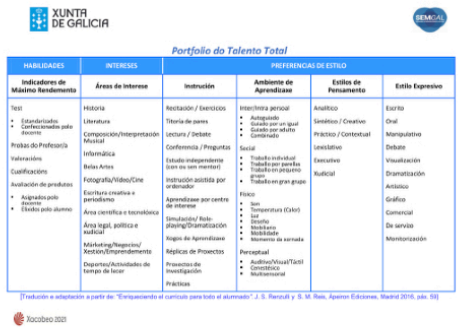

Julia Vilariño
TALLER DE SOMBRERERÍA ARTESANAL

2.Deseño

Que quero EU que fagan ou comprendan ?

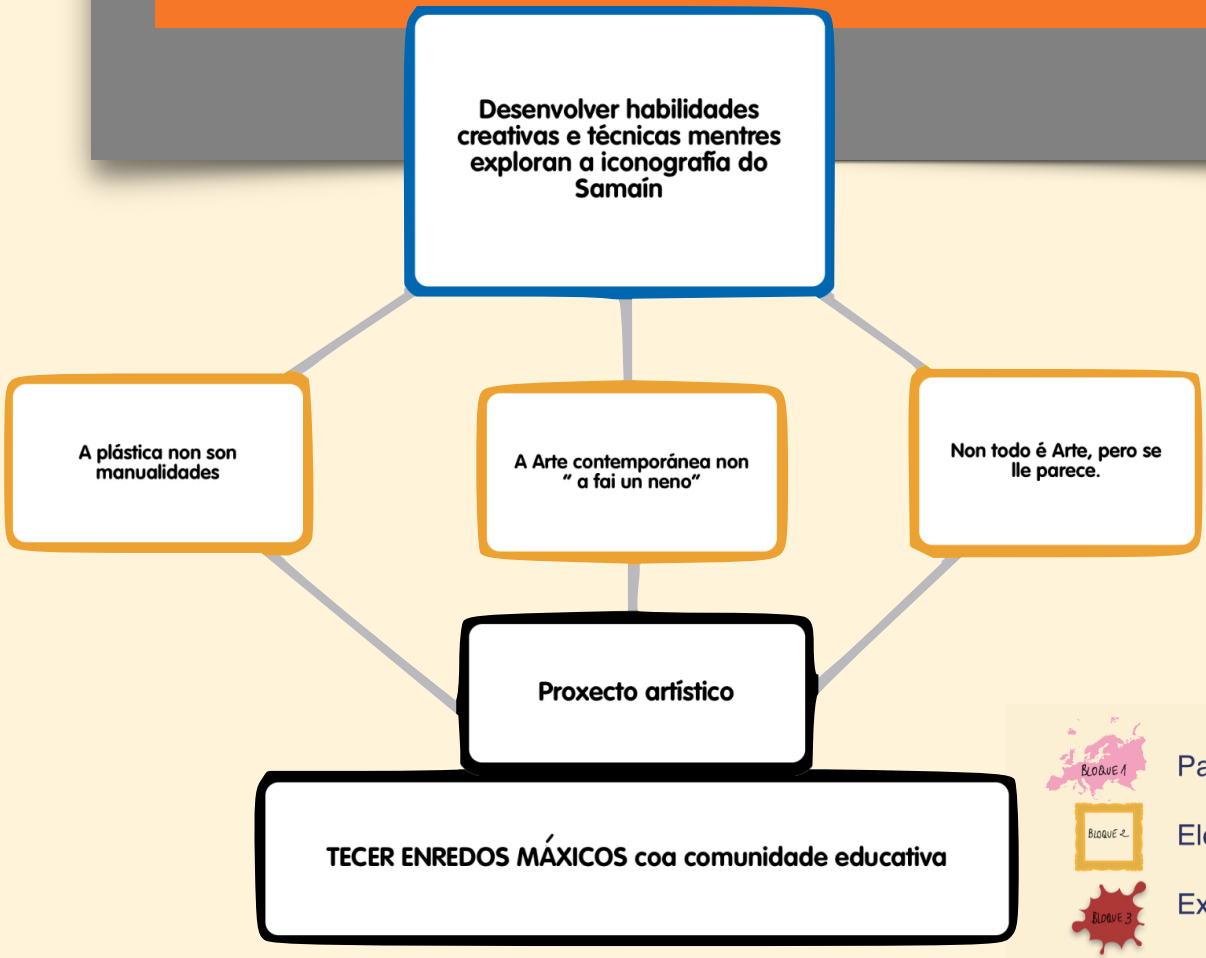

BLOQUE 1 — Patrimonio artístico e cultural.

BLOQUE 2 — Elementos formais da imaxe e da linguaxe visual. A expresión plástica.

BLOQUE 3 — Expresión gráfico- plástica e técnica. Fundamentos e procedementos.

Nombre ..... Curso .....

Compara y contrasta : Manualidades VS Educación plástica, visual y audiovisual.

¿En que se parecen?

¿En que se diferencian?
¿En cuánto a?

Manualidades

Educación plástica, visual...

Ideas, conclusiones, interpretación...
Sacadas después del análisis

Arte Contemporánea

Pode xerar múltiples interpretacións, fomentando o pensamento diverxente. Aínda que poden non ser mestres en técnicas tradicionais, o valor da súa expresión artística contemporánea é innegable. Para apreciala, necesitamos adaptarnos a novos códigos de interpretación, superando a idea de "Isto faino un neno".

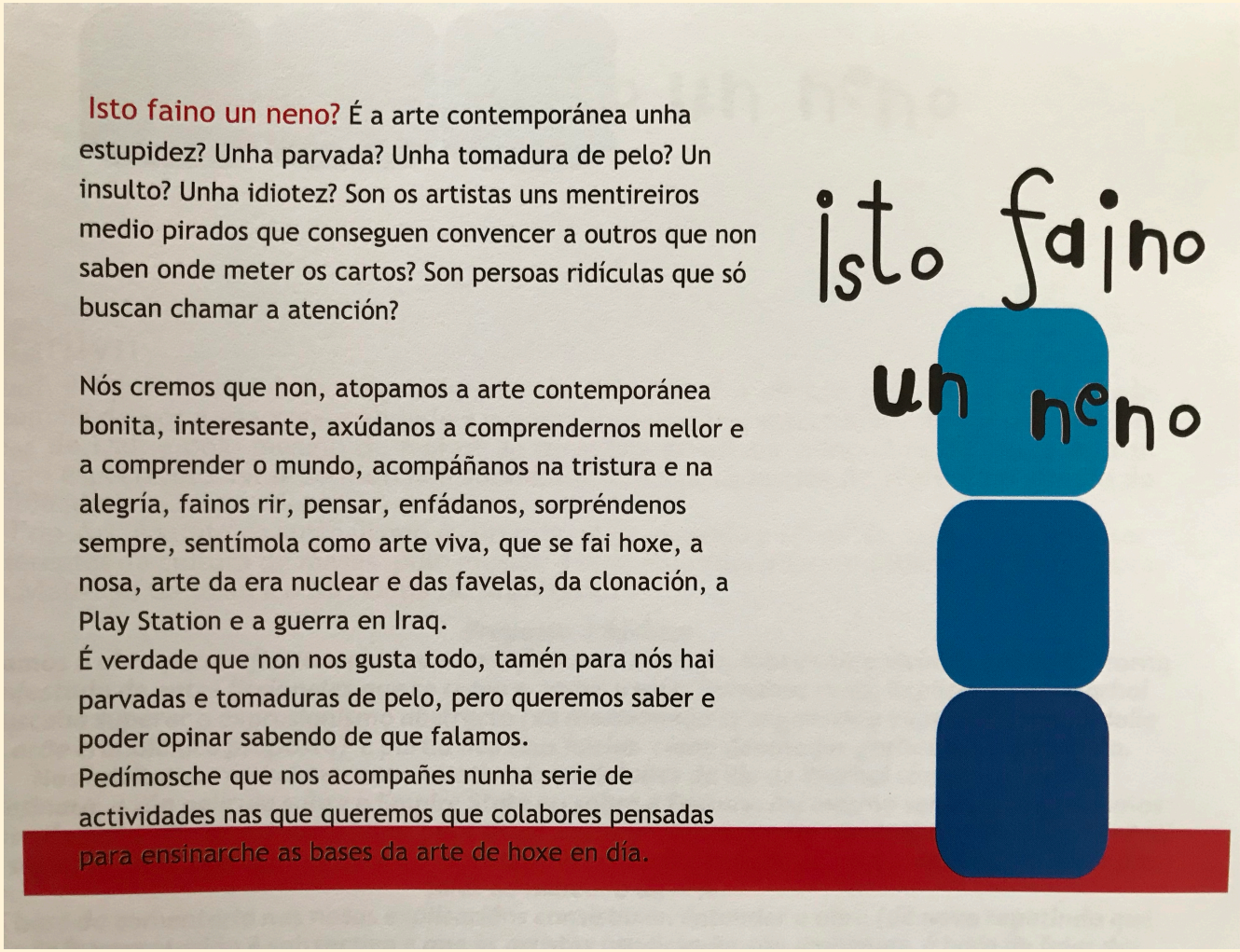

Posibilidade de escolla

1.Activación

5.Difusión

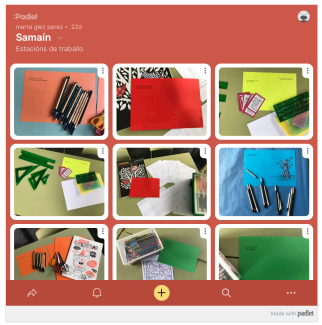

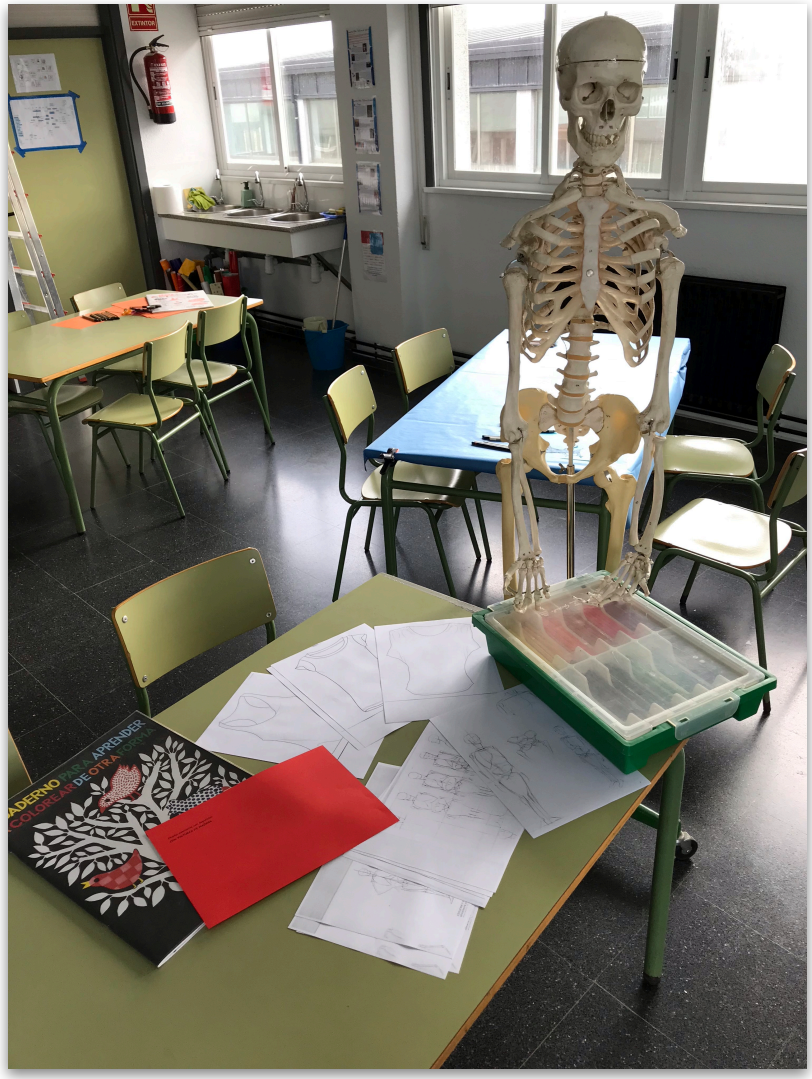

CENTROS DE TRABALLO

Estacións de traballo do Samaín.

TIPO II	TIPO II	TIPO II
Exercicio (Recoller info)	**Actividade** (Transformar info en coñecemento propio)	**Actividade complexa** Utilizar coñecemento para resolver problemas e tomar decisións)
Debuxar - Reproducir- Copiar	Colorear dun xeito determinado- Elexir e aplicar.	Crear cun obxectivo determinado.
	Seleccionar e usar textura ou tipo de liña.	
	Debuxar- Conectar.	
	Deseñar reorganizando.	
	Usar tesoiras. Usar compás.	

3.Acción

TIPO II

4.Avaliación

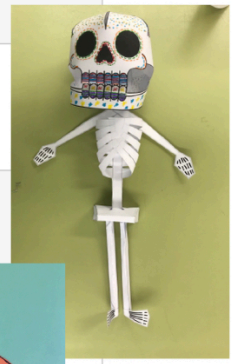

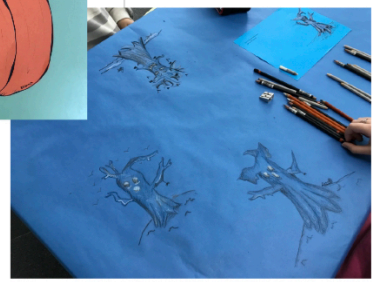

Exercicio (Recoller info)	Actividade (Transformar info en coñecemento propio)	Actividade complexa (Utilizar coñecemento para resolver problemas e tomar decisións)
Debuxa- Reproduce - Copia Camisetas Caveiras Cabalos Árbores Houlhas Tipografías	Colorea dun xeito determinado- Elixe e aplica. Caveiras, Cabalos	Crea cun obxectivo determinado. Tipografías que asustan. Palabras que asustan.
	Selecciona e usa textura ou tipo de liña. Cabalos Árbores Tipografías	Árbores.
	Debuxa- Conecta. Palabras que asustan	
	Deseña reorganizando. Camisetas Cabalos	
	Usa tesoiras. Caveiras Usa compás. Houlhas	
Cualificación		
5-6	7-8	9-10

Avaliación sumativa

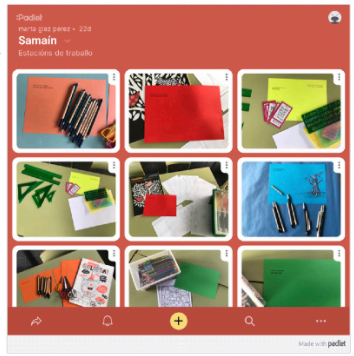

Actividades multiniveladas

4.Avaliación

TIPO II	TIPO II	TIPO II
Exercicio (Recoller info)	**Actividade** (Transformar info en coñecemento propio)	**Actividade complexa** (Utilizar coñecemento para resolver problemas e tomar decisións)
Debuxa- Reproduce - Copia Camisetas Cabazas Árbores Cabalos Touros Tipografías	Colorea dun xeito determinado- Elixe e aplica. Galiñas, Cabazas	Crea cun obxectivo determinado. Tipografías que asustan. Palabras que asustan. Árbores.
	Selecciona e usa textura ou tipo de liña. Cabazas Árbores Tipografías	
	Debuxa- Conecta. palabras que asustan	
	Deseña reorganizando. Camisetas Cabazas	
	Usa tesoiras. Galiñas Usa compás. Touros	
Cualificación		
5-6	7-8	9-10
CA3.4	CA3.3	CA2.3

Que?
( ) Contido - Que?
[ ] Contexto (Como?)

Instrumento de Avaliación.
ESCALA DE VALORACIÓN

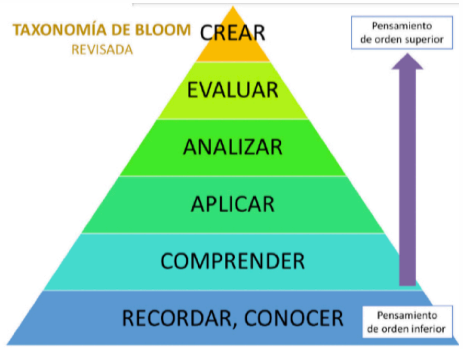

Nivel de logro ou desempeño.
Nivel de elaboración. Nivel de iniciativa. Nivel de transmisión da mensaxe seleccionando o axeitado.

OBX7 - Aplicar as técnicas, os recursos e as convencións principais das linguaxes artísticas, incorporando de forma creativa as posibilidades que ofrecen as tecnoloxías, para as integrar e enriquecer o deseño e a realización dun proxecto artístico.	2-3		3	1-5		1-3		4
OBX8 - Compartir producións e manifestacións artísticas, adaptando o proxecto á intención e ás características do público destinatario, para valorar distintas oportunidades de desenvolvemento persoal.	1		2-3	3	3-5		3	4

3 CA3.3 - Experimentar con distintas técnicas bidimensionais e tridimensionais na xeración de mensaxes propias, amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.

4 CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.

OBX5 - Realizar producións artísticas individuais ou colectivas con creatividade e imaxinación, seleccionando e aplicando ferramentas, técnicas e soportes en función da intencionalidade, para expresar a visión do mundo, as emocións e os sentimentos propios, así como para mellorar a capacidade de comunicación e desenvolver a reflexión crítica e a autoconfianza.	2				1-3-4	3		3-4

4 CA2.3 - Realizar diferentes tipos de producións artísticas individuais ou colectivas, integrando racionalidade, empatía e sensibilidade, e seleccionando as técnicas e os soportes adecuados ao propósito.

TIPO II	TIPO II	TIPO II
Exercicio (Recoller info)	**Actividade** (Transformar info en coñecemento propio)	**Actividade complexa** (Utilizar coñecemento para resolver problemas e tomar decisións)
Lectura compartida do texto do Samaín en grupo de 4.	Relacionar o texto coa imaxe proposta (podían escoller individual ou parellas, se era en parellas traballaban 1, 2) Explicación escrita.	Conclusións orais sobre o traballado iniciando o debate cun vexo, penso, pregúntome sobre as imaxes do texto de Samaín.
Conclusión do vexo, penso, pregúntome sabre as imaxes do texto de Samaín. Cada ovella coa súa parella no mapa visual de funcións das imaxes (exercicio multinivelado).	Conclusión do vexo, penso, pregúntome = As imaxes teñen funcións xa que serven para cousas distintas. Avaliación as 4 esquinas das funcións das imaxes. **Avaliación formativa**	
Policías e ladróns sobre a importancia de conservar o patrimonio e as funcións das imaxes. **Avaliación formativa**		

Texto Samaín , funcións das imaxes

4.Avaliación

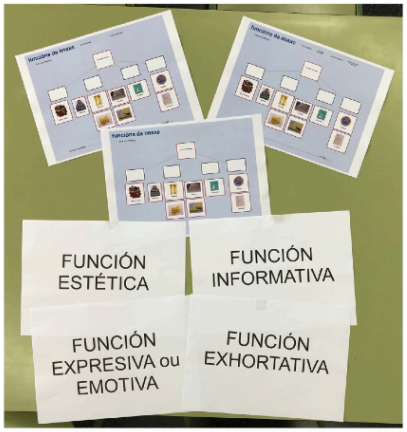

3.Acción

TIPO II

POLICÍAS E LADRÓNS

ESCRIBE TODO O QUE LEMBRES SOBRE A IMPORTANCIA DE CONSERVAR O PATRIMONIO E FORMAR PARTE DUNHA CULTURA	COPIA O QUE TI NON TEÑAS.

ESCRIBE TODO O LEMBRES SOBRE AS FUNCIÓNS DAS IMAXES	COPIA O QUE TI NON TEÑAS.

CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas.

OBX4 - Explorar as técnicas, as linguaxes e as intencións de diferentes producións culturais e artísticas, analizando, de forma aberta e respectuosa tanto o proceso como o produto final, a súa recepción e o seu contexto, para descubrir as posibilidades que ofrecen como fonte xeradora de ideas e respostas.	2	3		1-2	3	3		2

Le o texto e relacionao coas imaxes que están debaixo.
(Lectura individual)

EN RESUMO, O SAMAIN EN GALICIA É UN PATRIMONIO CULTURAL VALIOSO QUE NOS CONECTA COAS NOSAS RAÍCES, PROMOVE VALORES COMUNITARIOS E ANIMA A REFLEXIONAR SOBRE A NATUREZA E A VIDA E DEMOSTRA A NOSA CAPACIDADE DE ADAPTACIÓN. CELEBRAR O SAMAIN NON SO HONRA O NOSO PASADO SENON QUE TAMEN ENRIQUECE O NOSO PRESENTE E GUIANOS CARA AO FUTURO.

O que ten en común é que fixen reflexionar sobre a natureza e a vida. Por ejemplo un lado é a contaminación e outra a natureza e vida

O que ten en común é que o Samaín promove as vellas comunidades por exemplo recolla a basura.

Le o texto e relacionao coa imaxe ou imaxes que están debaixo.
(Lectura compartida)

3. VALORES COMUNITARIOS. O SAMAIN É UNHA FESTIVIDADE QUE FOMENTA A UNIDADE E A COMUNIDADE. A XENTE REUNESE PARA CELEBRAR, COMPARTIR COMIDA E TRADICIÓNS, O QUE FORTALECE OS LAZOS SOCIAIS E AXUDA A CREAR UN SENTIDO DE PERTENZA NA COMUNIDADE GALEGA.

4. REFLEXIÓN SOBRE A VIDA E A MORTE. O SAMAIN É UN MOMENTO PARA REFLEXIONAR SOBRE A VIDA E A MORTE. TRADICIONALMENTE CRÉESE QUE NESTA ÉPOCA DO ANO, O VELO ENTRE O MUNDO DOS VIVOS E O DOS MORTOS VOLVÍASE MÁIS FINO. ESTA CRENZA INVITANOS A PENSAR NA IMPORTANCIA DA VIDA, NA MEMORIA DOS NOSOS SERES QUERIDOS E DO INEVITABLE QUE É A MORTE.

5. ADAPTACIÓN AO FUTURO. AO MANTER VIVA A TRADICIÓN DO SAMAIN, GALICIA DEMOSTRA A SUA CAPACIDADE PARA ADAPTARSE AO LONGO DO TEMPO. A PESAR DOS CAMBIOS CULTURAIS E SOCIAIS, ESTA FESTIVIDADE SEGUE SENDO RELEVANTE, O QUE SUBRE QUE A NOSA CULTURA É RESILIENTE E PODE EVOLUCIONAR SEN PERDER AS SUAS RAÍCES.

O samaín é unha festividade para reunirse con xente, reflexionar sobre a vida e a morte, adaptarse ao futuro/manter viva a tradición.

Eu diría que se relaciona coa imaxe porque o samaín pásase con amigos, xente etc.. porque ese é o ambiente e iso dunha forma ou outra porqué un minuto con amigos vale máis que 1000 mn solo. Basicamente os amigos son como unha cura, gratuita.

Le o texto e relacionao coa imaxe ou imaxes que están debaixo.
(Lectura compartida)

Os amigos se xuntan a ti como os mortos nos vivos no día de Samaín

manuelmoranta

PASADO
PASADO
FUTURO
FUTURO

O pasado vaise convirtendose en futuro porque o pasado e o futuro teñen raices que os conectan

Le o texto e relacionao coas imaxes que están debaixo.
(Lectura individual)

EN RESUMO, O SAMAIN EN GALICIA É UN PATRIMONIO CULTURAL VALIOSO QUE NOS CONECTA COAS NOSAS RAÍCES, PROMOVE VALORES COMUNITARIOS E ANIMA A REFLEXIONAR SOBRE A NATUREZA E A VIDA E DEMOSTRA A NOSA CAPACIDADE DE ADAPTACIÓN. CELEBRAR O SAMAIN NON SO HONRA O NOSO PASADO SENON QUE TAMEN ENRIQUECE O NOSO PRESENTE E GUIANOS CARA AO FUTURO.

Esta imaxe ten en común o texto o valor de contaminar. O lado esquerdo está así porque está contaminado pola fume da cheminea, pero o dereito está máis colorido, as plantas están vivas e as árbores florecen, mentres no esquerdo vense as follas da árbore e o ceo está máis contaminado porque o fume da cheminea non é bo para o medio ambiente, e moito en excesividade.

O texto di que o samaín fainas reflexionar sobre a natureza. Isso é o que teñen en común o texto e a imaxe, o valor de recidar e cuidar a natureza, por iso no texto tachan o lixo porque non o podemos tirar pola rua, ademais tamén facelle dano as plantas tamén lles fai dano aos animais porque poden comerse pedallemas series (como a merda) se comen lixo sobretodo plásticos

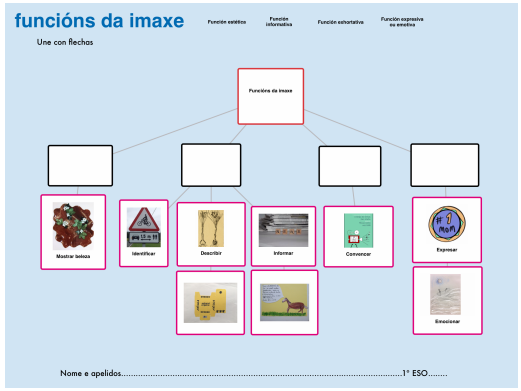

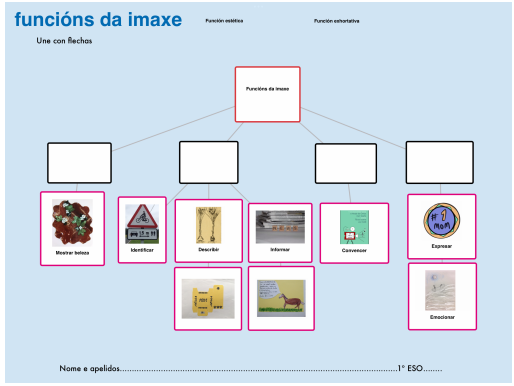

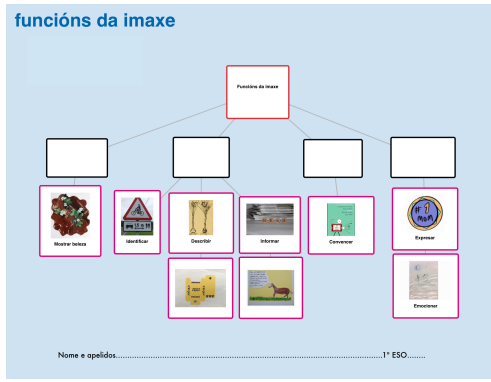

Andamiaxe

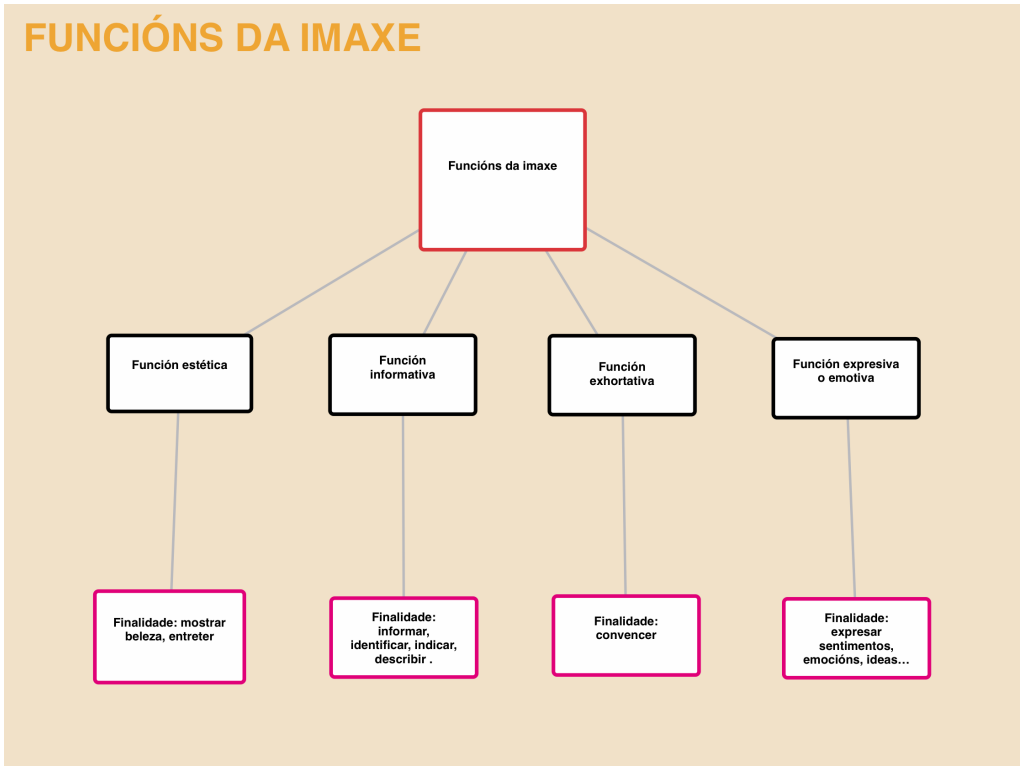

Que aprendiches das funcións das imaxes?

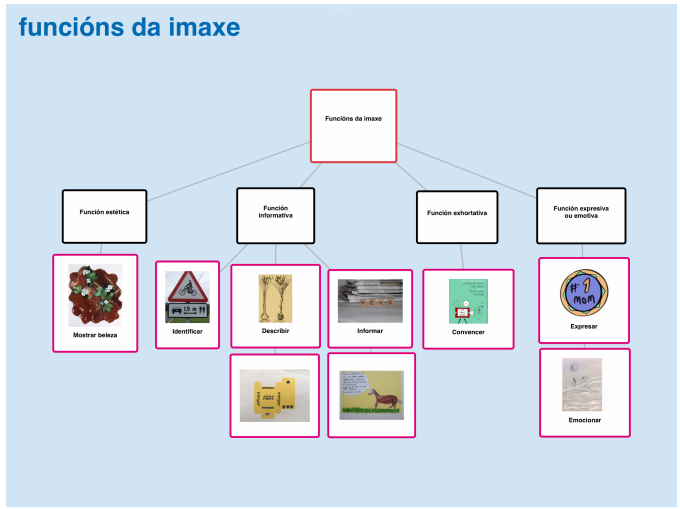

Como de luminosa está sendo a sesión?

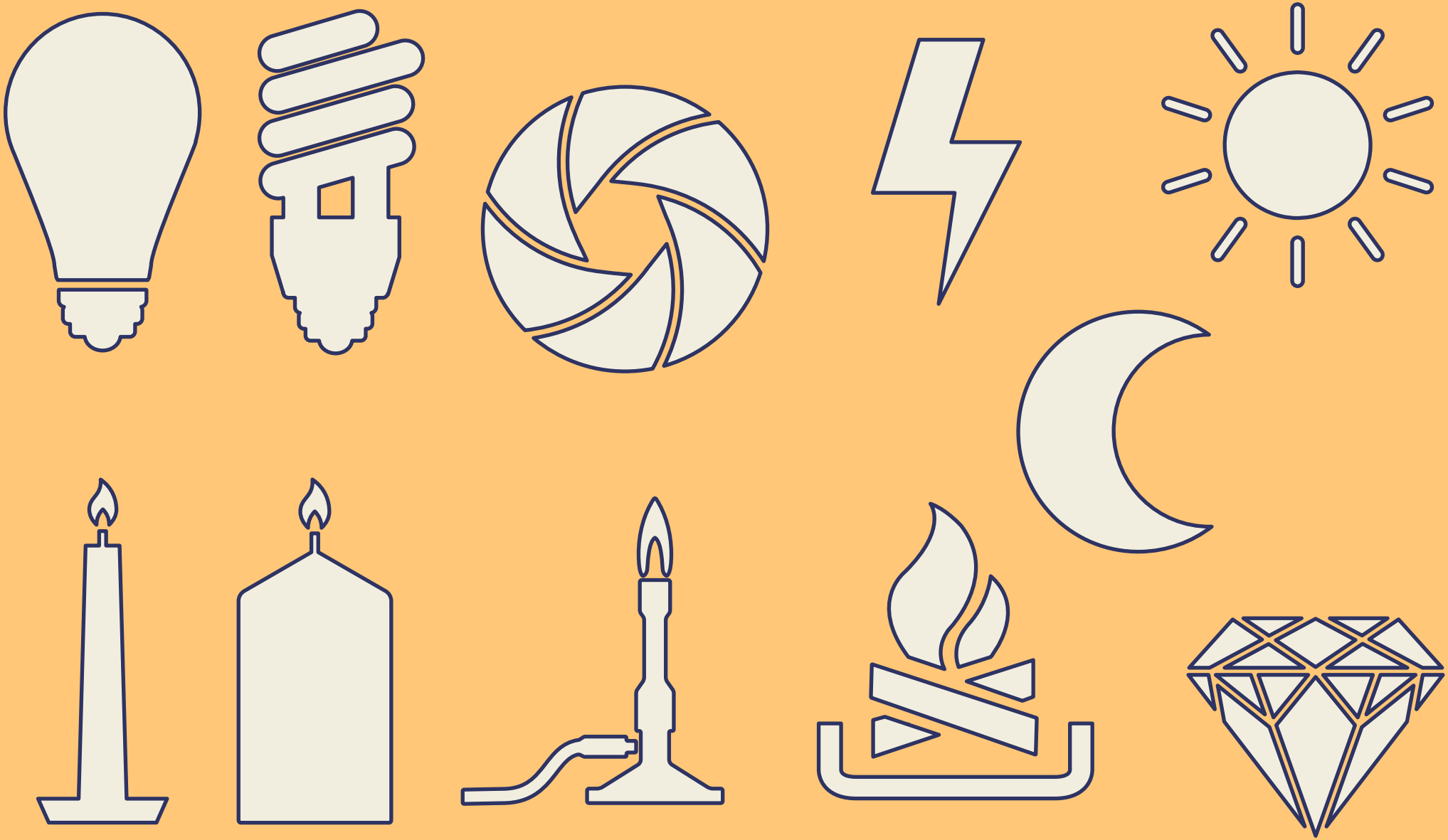

TIPO I	TIPO II	TIPO II	TIPO II	TIPO III
Cada ovella coa súa parella da arte contemporánea galega	**Exercicio (Recoller info)**	**Actividade (Transformar info en coñecemento propio)**	**Actividade complexa (Utilizar coñecemento para resolver problemas e tomar decisións)**	**Tarefa**
1.Activación	Usando un organizador gráfico deseñado ad hoc para a recollida individual de información sobre elementos visuais e outro de contextuais. Repartín dous iguais por grupo para traballar.	Tomar decisión grupal do tipo de mapa que facer: Mapa conceptual, mental, visual ou infografía, nestes dous casos usar visual thinking. Usar ferramentas analóxicas ou dixitais .	Deseñar mapa como material de apoio para facer unha explicación oral diante doutros compañeiros/ as de maior idade. Feedback coavaliativo no mapa. Avaliación sumativa	Obra artística para expresar algunha idea ou sentimento.
	Xuntar a info. usando a técnica cooperativa do crebacabezas. Entrega de Lista de cotexo sobre a info para comprobación .	Como vos organizades no equipo? Talentos, organizador gráfico Flow map, roles de equipo cooperativo.	Rutina de observación: cores/ formas/líneas… Rutina preguntas creativas. Cada ovella coa súa parella	
	Distintas actividades de cada ovella coa súa parella: búsqueda de info, tomar medidas…			**3.Acción**
				TIPO II
				4.Avaliación

Búsqueda de info individual

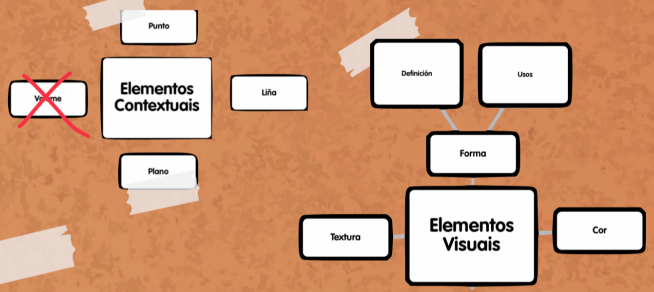

Que sabedes dos elementos da linguaxe plástica ?

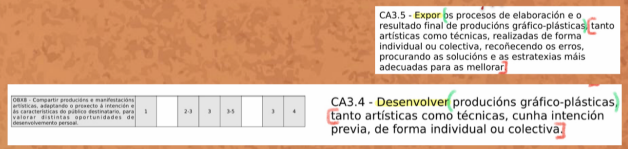

Completando info en cooperativo

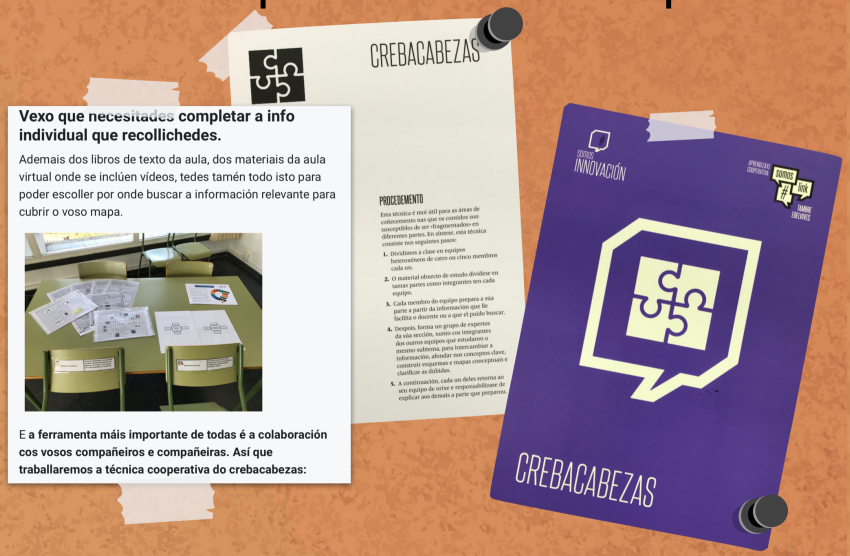

Vexo que necesitades completar a info individual que recollichedes.

Ademais dos libros de texto da aula, dos materiais da aula virtual onde se inclúen vídeos, tedes tamén todo isto para poder escoller por onde buscar a información relevante para cubrir o voso mapa.

E a ferramenta máis importante de todas é a colaboración cos vosos compañeiros e compañeiras. Así que traballaremos a técnica cooperativa do crebacabezas:

4.Avaliación

Revisando en equipo o que nos falta

Nome e apelidos ..... 1º ESO.....

Lista de cotexo sobre información dos elementos contextuais

	Si	Non	Non hai información. Especifica onde miraches.	Non é pertinente neste elemento.
Clasificación (tipos)				
Funcións / utilidade / expresividade				
Técnicas				
Definición				

Lista de cotexo sobre información dos elementos visuais

	Si	Non	Non hai información. Especifica onde miraches.	Non é pertinente neste elemento.
Clasificación (tipos)				
Funcións / utilidade / expresividade				
Técnicas				
Definición				

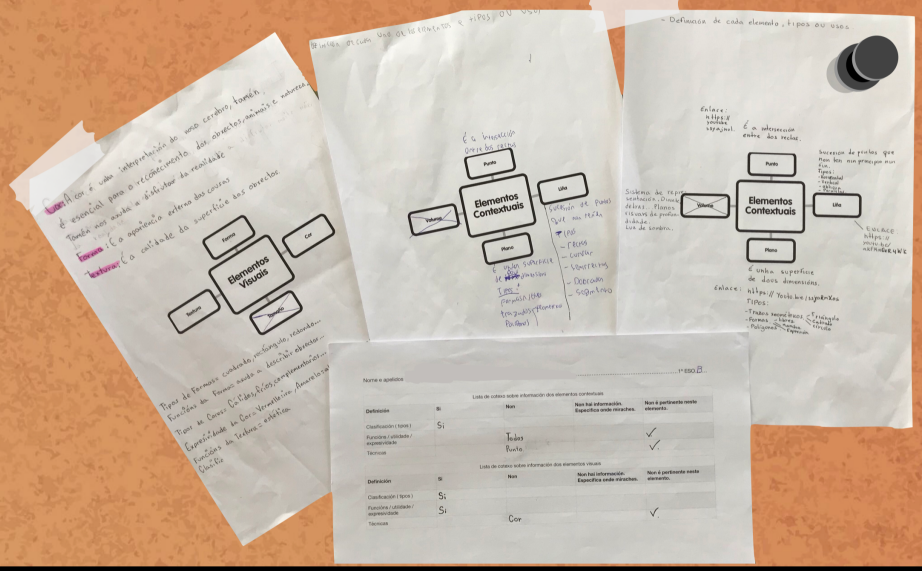

Axudas para facelo ben.

Lista de cotexo para o Portafolio :

Criterios para o portafolio	Cumple (✅)	Non Cumple (❌)
Proceso creativo		
- Inclúe unha variedade de bocetos ou probas para facer o mapa.		
- Inclúe bocetos, estudos preliminares do proceso de creación de cada un dos integrantes do equipo.		
- inclúe todos os organizadores dos elementos con toda a información obtida na fase de investigación .		
Reflexións Escritas:		
- A lista de cotexo sobre os elementos contextuais e visuais foi útil e axudou a que completasen a información que faltaba.		
- Reflexionan sobre os desafíos superados e os aprendizaxes obtidos.		
Coidado na Presentación:		
- A portada do portafolio é creativa e está ben presentada.		
- Pode verse ràpidamente quen forma o equipo.		
- O portafolio en si mesmo reflicte o esforzo e coidado do alumnado		
Participación Activa:		
- Amosa evidencia da participación activa de cada membro do equipo.		

Observacións:

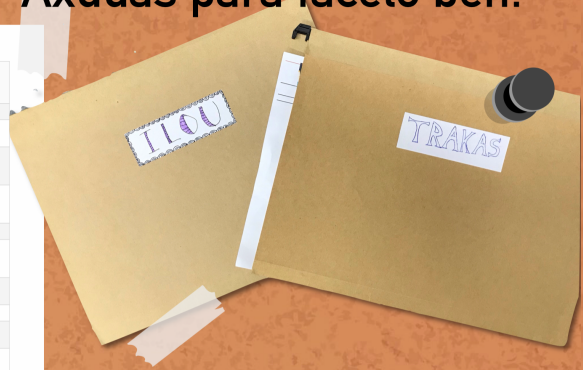

OBX8 - Compartir producións e manifestacións artísticas, adaptando o proxecto á intención e ás características do público destinatario, para valorar distintas oportunidades de desenvolvemento persoal.	1		2-3	3	3-5		3	4

CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.

Axudas para facelo ben.

Lista de cotexo para o mapa :

Criterios para o mapa	Cumple (✅)	Non Cumple (❌)
Organización do mapa:		
-Os conectores (flechas …) unen distintas informacións nunha sucesión ordeada facilitando a lectura.		
-A información está organizada en contenedores separados.		
-A xerarquía da tipografía está ben usada, deixando o grande e groso para o importante ata chegar ao fino e delgado para o texto.		
Aspecto visual do mapa:		
- Non hai grandes espazos brancos. A distribución no espazo dos elementos está compensado.		
- Existe un equilibrio entre texto e imaxe.		
- Úsanse 2 ou 3 cores para reforzar a organización .		
- Úsanse sombras para darlle unidade ao mapa.		
Contidos no mapa:		
- Están todas as ideas clave de xeito sintético.		
- Úsanse metáforas visuais .		
Creatividade:		
- Pódense identificar elementos persoais e únicos en polo menos algunhas partes do mapa (disposición para asumir riscos)		
- O mapa está limpo, ben coidado e presentado con atención ao detalle.		

PASOS A SEGUIR NA TAREFA GRUPAL

Como vos organizaredes para que todos teñan algo que facer?

O supervisor da orde recolle a tarefa do estante.

O coordinador/a axudado polo moderador/ a organiza o traballo,

Quen fará qué no voso equipo?

Será boa cousa facer un boceto do que logo debuxaredes no mural?

Todo o mundo está de acordo e sabe o que ten que facer?

O secretario/a anota no caderno de grupo o que fará cada un.

Andamiaxe e posibilidade de escolla

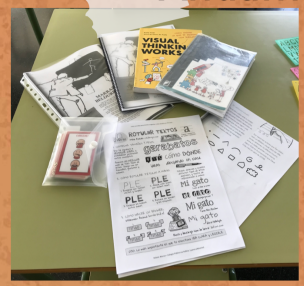

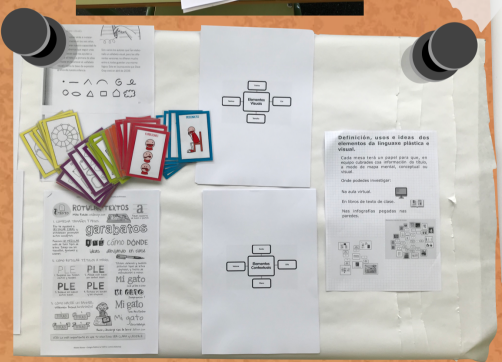

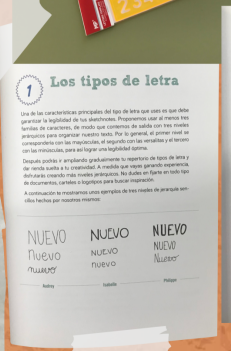

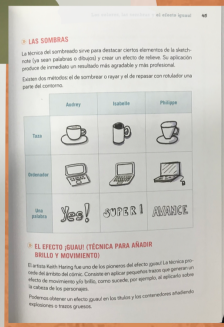

TIPO II

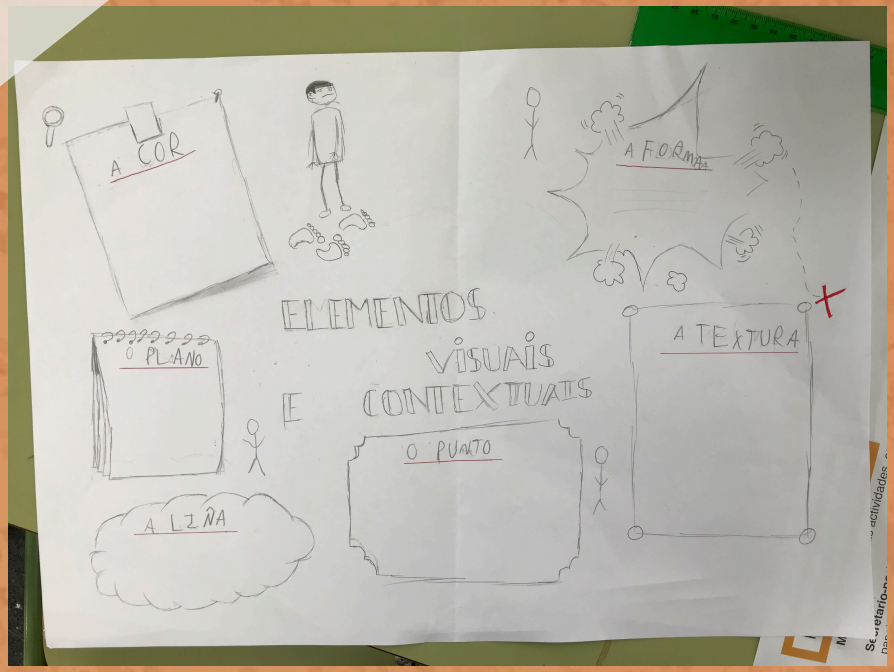
A COR
A FORMA
ELEMENTOS
VISUAIS
E CONTEXTUAIS
O PLANO
A TEXTURA
O PUNTO
A LIÑA

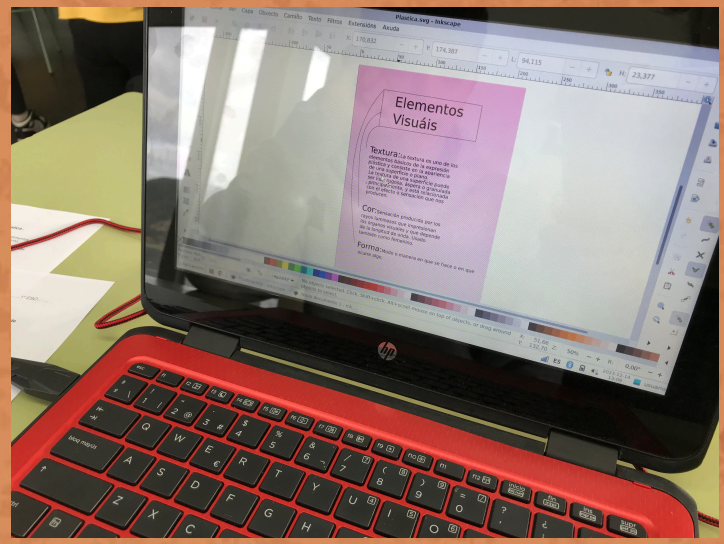
Elementos Visuáis
Textura
Cor
Forma

ELEMENTOS
CONTEXTUAIS
Fixo
Duo

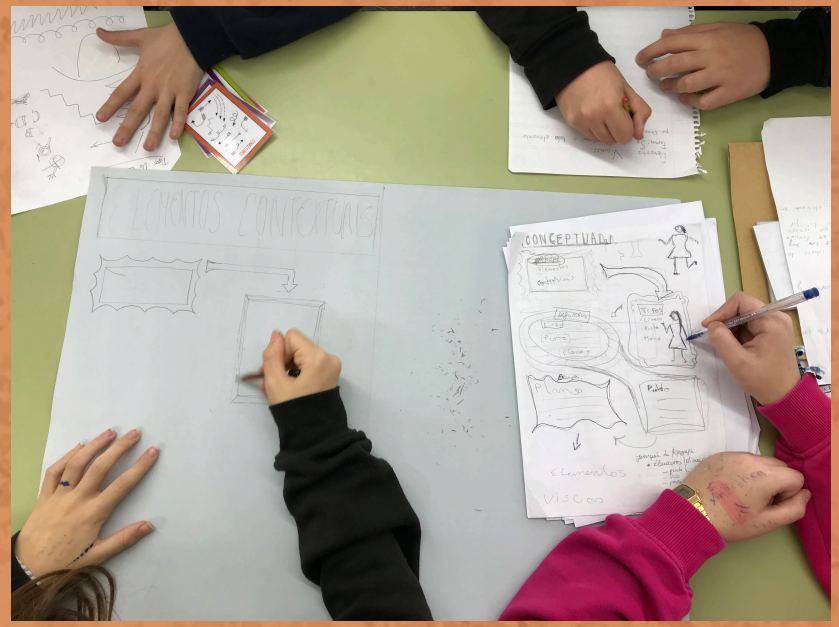
ELEMENTOS CONTEXTUAIS
CONCEPTUAIS

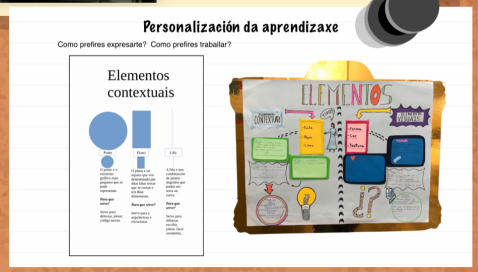
Personalización da aprendizaxe
Como prefires expresarte? Como prefires traballar?
Elementos contextuais
Punto
Plano
Liña
ELEMENTOS

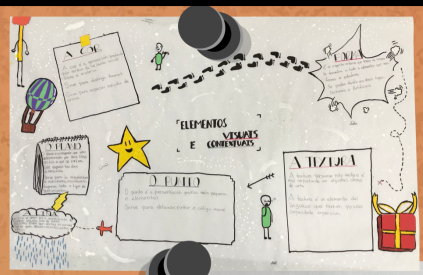
ELEMENTOS VISUAIS E CONTEXTUAIS

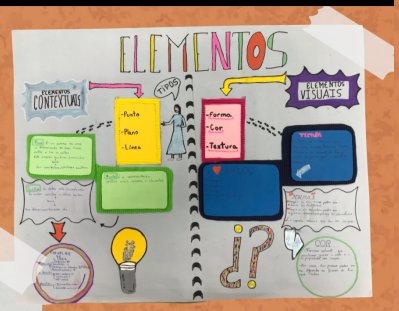
ELEMENTOS
ELEMENTOS CONTEXTUAIS
ELEMENTOS VISUAIS
-Punto
-Plano
-Liña
-Forma
-Cor
-Textura

ELEMENTOS

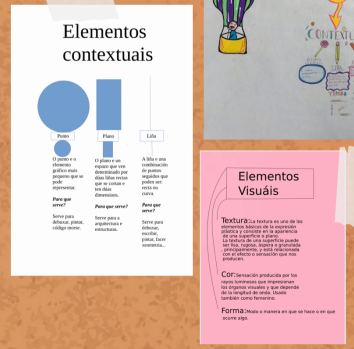
Elementos contextuais
Punto
Plano
Liña

Elementos Visuáis
Textura
Cor
Forma

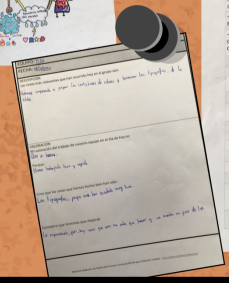

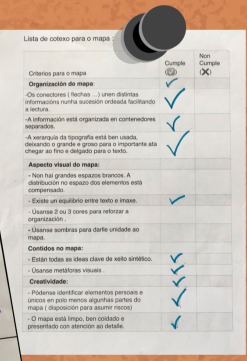
Lista de cotexo para o mapa :
Criterios para o mapa
Cumple
Non Cumple
Organización do mapa:
Contidos no mapa:
Creatividade:

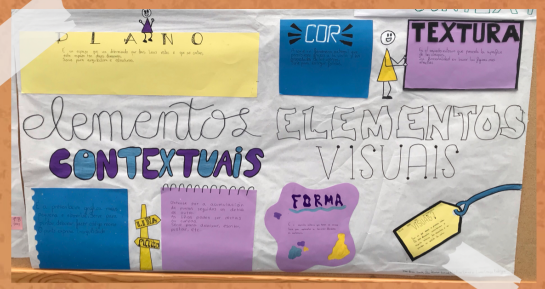
PLANO
COR
TEXTURA
elementos
CONTEXTUAIS
ELEMENTOS
VISUAIS
FORMA

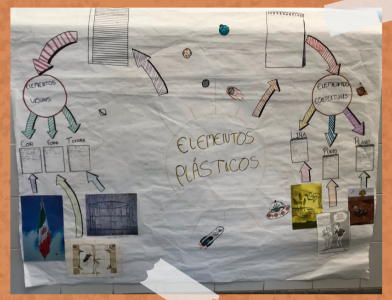
ELEMENTOS PLÁSTICOS

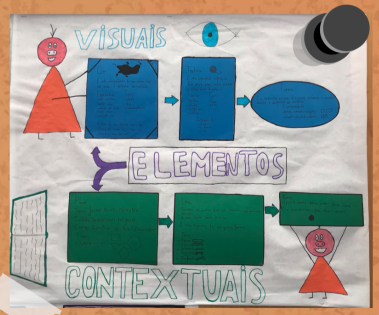
VISUAIS
ELEMENTOS
CONTEXTUAIS

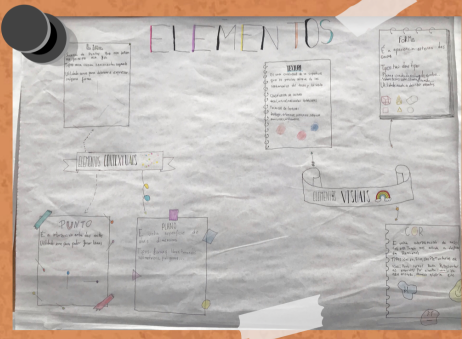
ELEMENTOS

Autoavaliación do equipo e metacognición.

4.Avaliación

Ítems de Autoavaliación individual	1	2 (aprobado)	3	4
Colaboración: Contribuín de forma activa ao traballo en equipo, traballando ben cos compañeiras/os e animando a súa participación.	☐	☐	☐	☐
Axudei dando pistas e non dicíndolles aos compañeiros/as directamente o que tiñan que facer.				
Intentamos chegar a acordos sen impoñer a miña vontade ou ideas.				
Comunicación: Comuniquei as miñas ideas de forma clara e escoitei as ideas dos demais. Mantiven unha comunicación aberta co equipo.	☐	☐	☐	☐
Responsabilidade: Cumprín coas miñas tarefas de forma puntual e comprometinme co éxito do proxecto en equipo.	☐	☐	☐	☐
Aceptei e cumplín coas tarefas encomendadas do meu rol.				
Contribución Creativa: Aportei ideas orixinais e creativas ao proxecto en equipo, buscando solucións innovadoras.	☐	☐	☐	☐
Resolución de Conflictos: Abordei os conflitos de forma construtiva, traballando para atopar solucións que beneficien ao equipo.	☐	☐	☐	☐
Aprendizaxe Continua: Reflexionei sobre o meu propio traballo e o do equipo, identificando áreas de mellora e buscando oportunidades de aprendizaxe.	☐	☐	☐	☐
Empatía: Considerei as necesidades e perspectivas dos meus compañeiros, mostrando comprensión e apoio, o mesmo que pido para min mesma/o	☐	☐	☐	☐

Instrucións:

- Marca a casilla que mellores reflicta o teu desempeño en cada ítem: ☐ (Marcar unha opción).
- Utiliza a escala de valoración de 1 (Insatisfactorio) a 4 (Excelente) para avaliar o teu rendemento en cada ítem.
- Sé honesto/a contigo mesmo e reflexiona sobre as áreas en que podes mellorar.

Algo salientable a destacar:

Identificación de fortalezas e áreas de mellora.

Que aprendiches?
Que che costou máis? Que che costou menos?
Que farías diferente a próxima vez?

Nome e apelidos.....
Grupo.....Rol que desempeño.....

METACOGNICIÓN

Que aprendo?
Como aprendo?
O máis fácil/difícil?
O máis novidoso?
O máis útil?
Para que sirve o que aprendo?
Como podo mellorar?

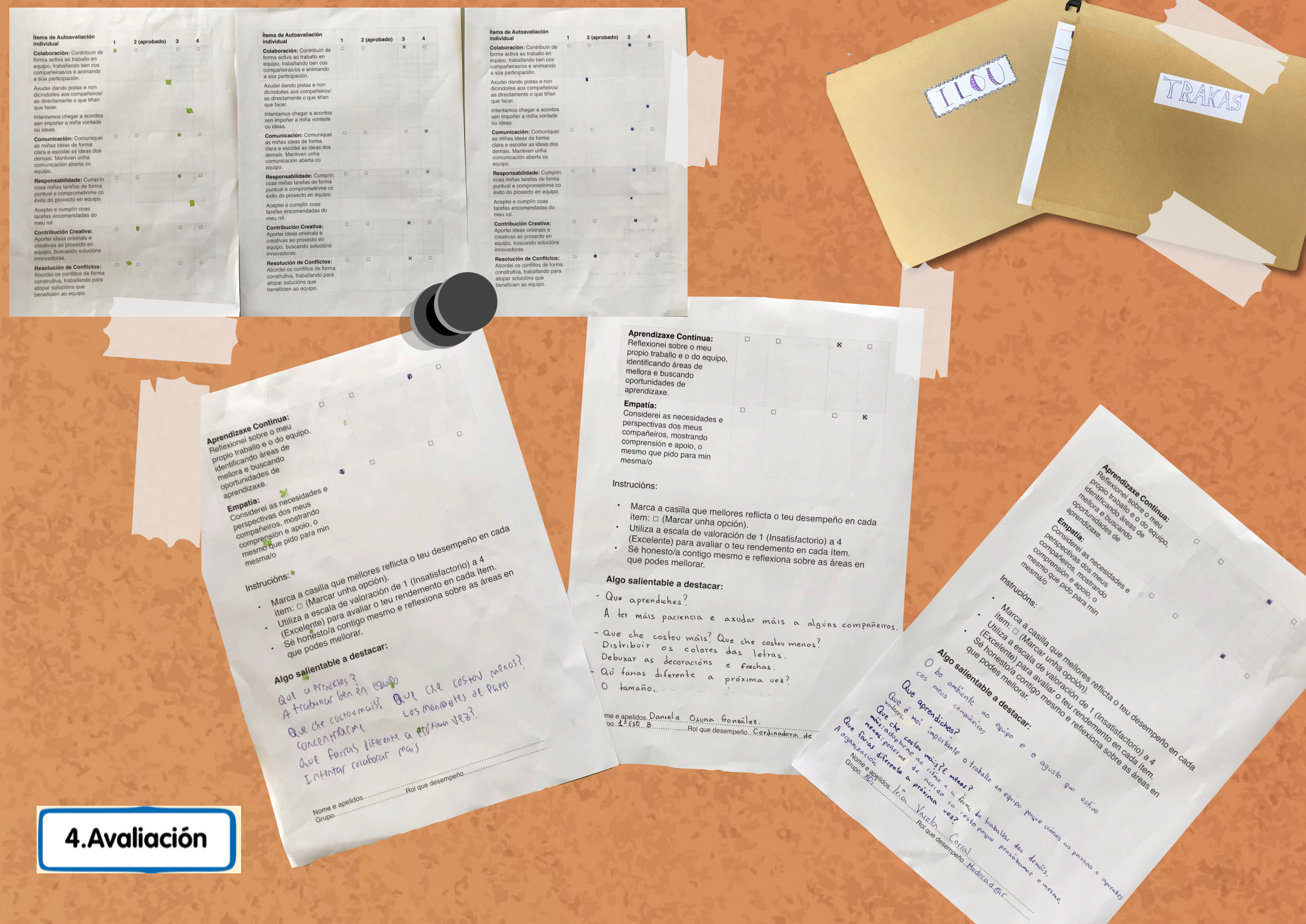
Ítems de Autoavaliación individual
1
2 (aprobado)
3
4
Colaboración: Contribuín de forma activa ao traballo en equipo, traballando ben cos compañeiras/os e animando a súa participación.
Axudei dando pistas e non dicíndolles aos compañeiros/as directamente o que tiñan que facer.
Intentamos chegar a acordos sen impoñer a miña vontade ou ideas.
Comunicación: Comuniquei as miñas ideas de forma clara e escoitei as ideas dos demais. Mantiven unha comunicación aberta co equipo.
Responsabilidade: Cumprín coas miñas tarefas de forma puntual e comprometinme co éxito do proxecto en equipo.
Aceptei e cumplín coas tarefas encomendadas do meu rol.
Contribución Creativa: Aportei ideas orixinais e creativas ao proxecto en equipo, buscando solucións innovadoras.
Resolución de Conflictos: Abordei os conflitos de forma construtiva, traballando para atopar solucións que beneficien ao equipo.
ILDU
TRAKAS
Aprendizaxe Continua: Reflexionei sobre o meu propio traballo e o do equipo, identificando áreas de mellora e buscando oportunidades de aprendizaxe.
Empatía: Considerei as necesidades e perspectivas dos meus compañeiros, mostrando comprensión e apoio, o mesmo que pido para min mesma/o
Instrucións:
Marca a casilla que mellores reflicta o teu desempeño en cada ítem: □ (Marcar unha opción).
Utiliza a escala de valoración de 1 (Insatisfactorio) a 4 (Excelente) para avaliar o teu rendemento en cada ítem.
Sé honesto/a contigo mesmo e reflexiona sobre as áreas en que podes mellorar.
Algo salientable a destacar:
Que aprendiches?
A traballar ben en equipo
Que che costou máis? Que che costou menos?
Concentrarme
Que farías diferente a próxima vez?
Intentar colaborar máis
Nome e apelidos
Grupo
Rol que desempeño
Que aprendiches?
A ter máis paciencia e axudar máis a algúns compañeiros.
Que che costou máis? Que che costou menos?
Distribuir os colores das letras.
Debuxar as decoracións e frechas.
Qué farías diferente a próxima vez?
O tamaño.
Daniela Osuna González
1º ESO B
Coordinadora de
Que aprendiches?
O bo ambiente no equipo e o agusto que estiven cos meus compañeiros
Que che costou máis? E menos?
Que é moi importante o traballo en equipo porque coñeces os demais, vedes: moi: adaptarme ao ritmo e a forma de traballar dos demais.
menos: poñerme de acordo co resto porque pensábamos e mesmo
Que farías diferente a próxima vez?
A organización.
Iria Varela Corral
Rol que desempeño Moderadora
4.Avaliación

Coavaliación e feedback

4.Avaliación

Coavaliación do mapa.	Traballo 1 (✅ / ❌)	Traballo 2 (✅ / ❌)	Traballo 3 (✅ / ❌)	Traballo 4 (✅ / ❌)	Traballo 5 (✅ / ❌)	Traballo 6 (✅ / ❌)	Traballo 7 (✅ / ❌)
Organización do Mapa:							
- Os conectores unen informacións nunha sucesión ordeada facilitando a lectura.							
- A información está organizada en contenedores separados.							
- A xerarquía da tipografía está ben usada, deixando o grande e groso para o importante ata chegar ao fino e delgado para o texto.							
Aspecto Visual							
- Non hai grandes espazos brancos. A distribución no espazo dos elementos está compensado.							
- Existe un equilibrio entre texto e imaxe.							
- Úsanse 2 ou 3 cores para reforzar a organización.							
- Úsanse sombras para darlle unidade ao mapa.							
Contidos							
- Están todas as ideas clave de xeito sintético.							
- Úsanse metáforas visuais.							
Creatividade:							
- Pódense identificar elementos persoais e únicos en polo menos algunhas partes do mapa (disposición para asumir riscos).							
- O mapa está limpo, ben coidado e presentado con atención ao detalle.							

Eloxio

Petición

Agradecemento

OBX8 - Compartir producións e manifestacións artísticas, adaptando o proxecto á intención e ás características do público destinatario, para valorar distintas oportunidades de desenvolvemento persoal.	1		2-3	3	3-5		3	4

CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.

Avaliación sumativa

4.Avaliación

Coavaliación s do mapa.	Traballo 1 (✓/✗)	Traballo 2 (✓/✗)	Traballo 3 (✓/✗)	Traballo 4 (✓/✗)	Traballo 5 (✓/✗)	Traballo 6 (✓/✗)	Traballo 7 (✓/✗)
Organización do Mapa:							
- Os conectores unen informacións nunha sucesión ordeada facilitando a lectura.		✓	✓	✓	✗	✗	✓
- A información está organizada en contenedores separados.		✓	✓	✗	✓	✓	✓

O grupo 5 non sei por donde se empeza.
Se fixeran todos os conectores se unan con todos contenedores grazas por escaitarme

- Pódense identificar elementos persoais e únicos en polo menos algunhas partes do mapa (disposición para asumir riscos).	✓	✓	✓	✓	✓		✓
- O mapa está limpo, ben coidado e presentado con atención ao detalle.	✓	✓	✓	✓	✓		✓

T.5 No texto hai letras moi pequenas e queda moito espazo sen aprobeitar.
Solución: Que aprevechen máis o espazo para escribir.

Coavaliación s do mapa.	Traballo 1 (✓/✗)	Traballo 2 (✓/✗)	Traballo 3 (✓/✗)	Traballo 4 (✓/✗)	Traballo 5 (✓/✗)	Traballo 6 (✓/✗)	Traballo 7 (✓/✗)
Organización do Mapa:							
- Os conectores unen informacións nunha sucesión ordeada facilitando a lectura.	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✗
- A información está organizada en contenedores separados.		✓	✓	✗	✗	✓	✓

O grupo secs ten moitos cores e non sabes moi ben onde mirar podriase poner menos cores y asociar cada elemento co un cor

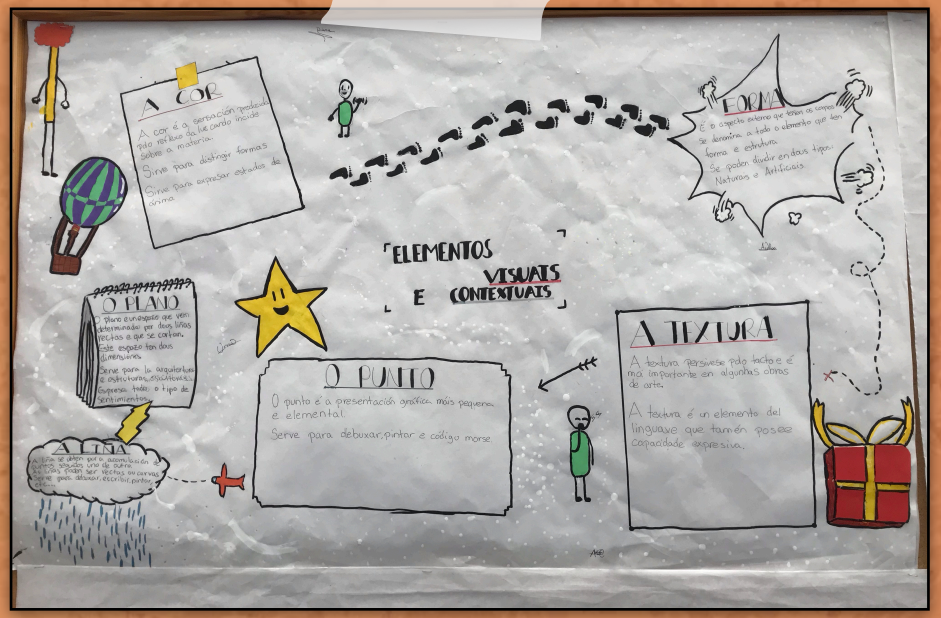

TIPO I	TIPO II	TIPO II	TIPO II	TIPO III
Cada ovella coa súa parella da arte contemporánea galega	**Exercicio (Recoller info)**	**Actividade (Transformar info en coñecemento propio)**	**Actividade complexa (Utilizar coñecemento para resolver problemas e tomar decisións)**	**Tarefa**
Atopa a túa parella.	Plickers de elementos visuais e contextuais. Avaliación formativa	Que elementos destacan na obra que vos tocou? Usos destes elementos con andamiaxe. Autoavaliación e conclusións comparando. Avaliación formativa	Listado de consellos para entender a arte contemporánea. Ao rematar podían "roubar " algún dos consellos do meu listado. Cooperativo 1,2 Polícias e ladróns. Cold Colling (todos responden) Avaliación formativa	Obra artística para expresar algunha idea ou sentimento usando libros de expurga da biblioteca. Individual. Entrega de rúbrica Avaliación sumativa
	Rutina: Observacións detalladas para chamar a súa atención sobre as formas dunha obra de arte, os seus aspectos formais. Cooperativo 1,2.	Rutina: Preguntas creativas con resposta. Exponse unha por parella e o resto responde. Cold Colling (todos responden) Avaliación formativa	O Bingo da arte. Individual. Avaliación sumativa e formativa Repetimos o bingo ou Análise e argumentación. Quen está errado? Avaliación sumativa	Instalación artística. Tecer enredos máxicos .
	Tomar medidas de elementos da aula e comparalas coas obras. Ver un vídeo do volume para entender mellor ese elemento.	Conclusións sobre a Expresividade do tamaño e do volume nas obras de arte. Cold Colling (todos responden) Avaliación formativa	Folla do sabelotodo. Avaliación sumativa	
	Técnicas. Observación . Posta en común grupal. Avaliación formativa			
	Unir definición con concepto plástico. Avaliación formativa			

1.Activación

3.Acción

TIPO II

4.Avaliación

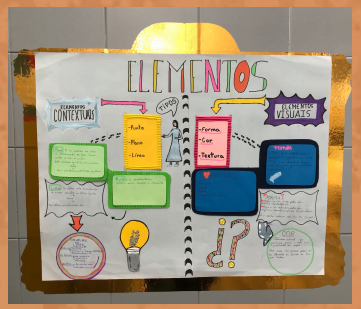

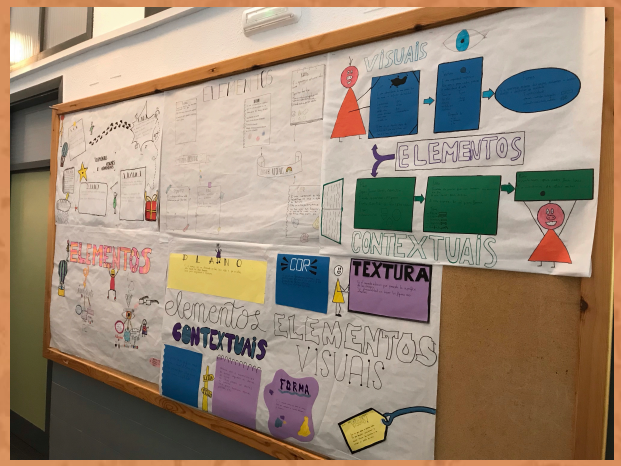

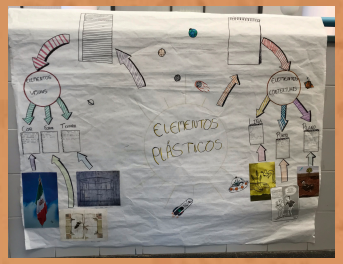

Asegurándome

4.Avaliación

You

Ágora és unha profesora especialista en educación plástica, visual e audiovisual que fala en galego e ten que preparar unha actividade para avaliar a alumnado de 1º de Eso sobre os elementos básicos da plástica, definicións e usos, concretamente sobre o punto, a liña, o plano, a cor, a textura e a forma. Queres usar pickers para facelo que é unha aplicación que necesita preguntas con 3 posibles respostas ou preguntas con verdadeiro e falso. Dame unha lista de 20 preguntas e dame a resposta correcta en cada caso.

‹ 2 / 2 ›

Elementos visuais e contextuais 1 — 5

Editado hace 15 minutos

▶ Jugar ahora | Conjunto de edición | → Pasar a empacar | + Añadir a la cola

1 Que é un punto na arte?
- A Unha liña curva
- B Unha marca mínima
- C Unha forma tridimensional

2 A cor refírese á?
- A Luminosidade dunha obra
- B Sensación de calor ou frío
- C Propiedade dos obxectos para reflectir luz

3 O punto é un elemento plástico utilizado para crear texturas.
- A True
- B False

4 A cor na arte só ten unha dimensión, a luminosidade.
- A True
- B False

5 Que é un plano na arte?

- A Unha área bidimensional
- B Unha figura tridimensional
- C Unha marca puntual

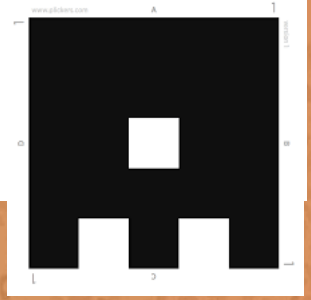

elementos visuais e contextuais 2 — 5

Editado hace 1 minuto

▶ Jugar ahora | Conjunto de edición | → Pasar a empacar | + Añadir a la cola

1 A textura describe?
- A O tamaño dunha obra
- B O peso dunha obra
- C A superficie dunha obra

2 Que é a forma nun contexto artístico?
- A A estrutura interna dunha obra.
- B A aparencia exterior dunha obra.
- C A percepción da profundidade.

3 Que é unha forma orgánica?
- A Formas que son rectas e ríxidas.
- B Se asemellan a formas da natureza.
- C Formas creadas con liñas curvas.

4 Un punto branco nun fondo negro é un exemplo de contraste de cor.
- A True
- B False

5 A cor primaria vermella formase mesturando con azul.
- A True
- B False

Arte contemporáneo
TIPO I
Atopa a túa parella

1.Activación

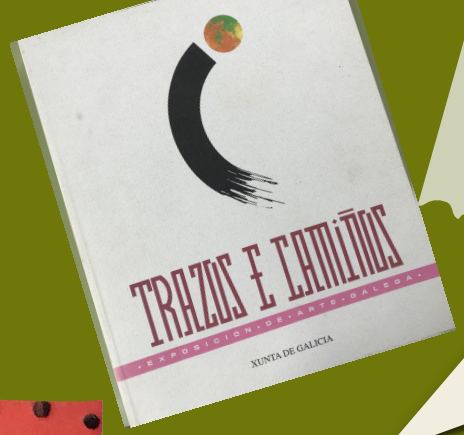

Dario A. Basso, Punto de Cinante. 1992. Mixta/lenzo. 187x124 cms.

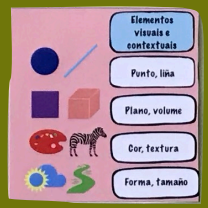

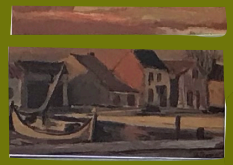

Antonio Tenreiro, Paisaxe. 1968. Óleo/tabler. 36x54 cms.

Ramón Trigo, Os peixes pasaran. 1993. Óleo/lenzo. 160x130 cms.

Bodón, xeada, vermuteda

Norberto Olmedo, Sin título. 1993. Mixta/lenzo. 200x148 cms.

Miguel Mosquera, Sin título. 1993. Ensamblaxe. 140x117 cms.

Elena Gogo, Cama blanca. 1988. Óleo en lenzo/táboa. 120x100 cms.

J. Ribeiro Ruibal, Lógica. 1993. Cuncha, madeira, sabón e auga. 120x70x25 cms.

Manuel Paiños, Sin título. 1991. Óleo/diario e duraboard. 138x138 cms. Consellería de Cultura.

Carmen Herma, Ollomoño. 1993. Mixta/lenzo. 140x140 cms.

Xosé Espona, Gigantes. 1993. Mixta/saco e madeira. 200x82 cms.

Pamen Pereira, Casa palacio templo tumba. 1992. Pan de ouro, cera e fotografía/madeira. 127x189 cms.

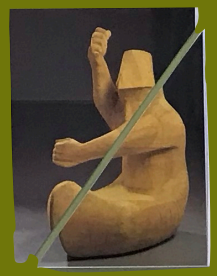

Francisco Leiro, Fragua. 1992. Folla en cenreira fingueda. 108x85x50 cms. Colección Particular

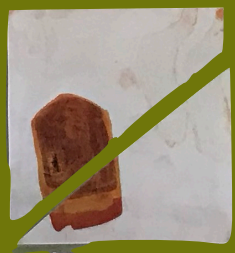

Xosé Freixanes, Bandeira. 1991. Óleo, bronce, papel e talla/lenzo. 140x140 cms.

Para observar

TIPO II

Cores / Formas / Líneas e… os outros elementos que traballamos na aula

Mira a obra de arte ou obxecto por un momento.

Que cores ves?

Que formas ves?

Que liñas ves?

QUE TIPO DE PENSAMENTO FOMENTA ESTA RUTINA? A rutina axuda aos estudantes para facer observacións detalladas ao chamar a súa atención sobre as formas dunha obra de arte, os seus aspectos formais, e dándolles categorías específicas de cousas que buscar.

CANDO E ONDE SE PODE USAR? A rutina pódese usar con calquera tipo de arte visual. Tamén se pode utilizar con imaxes ou obxectos non artísticos visualmente ricos.
É especialmente útil antes dunha actividade de escritura porque axuda aos estudantes para desenvolver unha linguaxe descritiva.

Visible Thinking by Project Zero is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

3.Acción

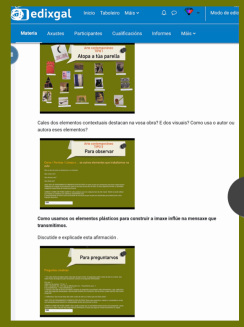

Andamiaxe

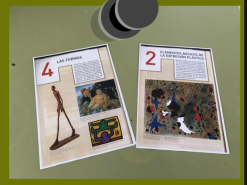

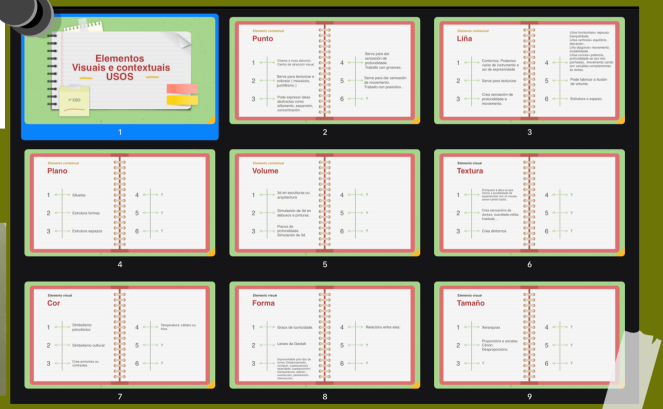

Que aprendiches? Usos dos elementos que destacan

4.Avaliación

Arte contemporáneo
TIPO II

O voso traballo

Estades dacordo?

Autoavaliación. Quen está errado?

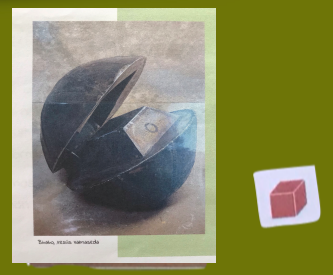

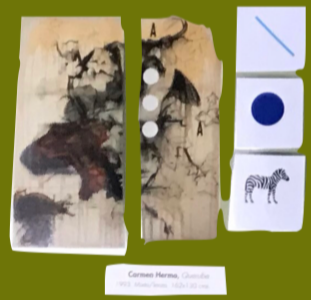

3.Acción

Para preguntarvos

TIPO II

Dúas preguntas con respostas. Faredes unha daspreguntas á clase para que a respondan individualmente .

Preguntas creativas

1. Fai unha choiva de ideas sobre unha lista de polo menos 12 preguntas sobre a obra de arte ou o tema. Usa estes inicios de preguntas para axudarche a pensar en preguntas interesantes:

Por que...?
Cales son as razóns...? E se...?
Cal é o propósito de...? En que se diferenciaría se...? Supoñamos que...?
E se soubésemos...? Que cambiaría se...?
2. Revisa a túa lista de choiva de ideas e empeza as preguntas que parecen máis interesantes. Logo, seleccione unha das preguntas destacadas e discuta dela durante uns momentos. (Se tes tempo, podes discutir máis dunha pregunta).

3. Reflexiona: Que novas ideas tes sobre a obra de arte ou o tema que non tiñas antes?

QUE TIPO DE PENSAMENTO FOMENTA ESTA RUTINA? Esta rutina estimula e mantén a curiosidade e axuda aos estudantes para descubrir a complexidade dunha obra de arte ou tema.

CANDO E ONDE SE PODE USAR? Úsao cando queiras que os estudantes desenvolvan boas preguntas, cando queiras que vaian máis aló das preguntas de información e vexan que algo ten moitas dimensións ou capas.

Artful Thinking by Project Zero is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

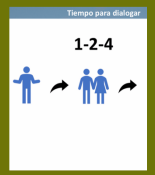

Consellos para entender a Arte contemporánea

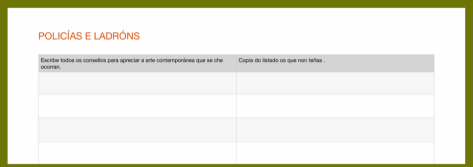

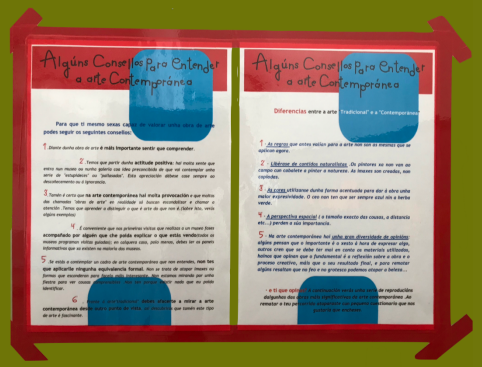

Para traballar tamaño

Antonio Tenreiro, *Peirao.* 1968. Óleo/tables. 36x54 cms

Norberto Olmedo, *Sin título.* 1993. Mixta/loneta. 200x148 cms.

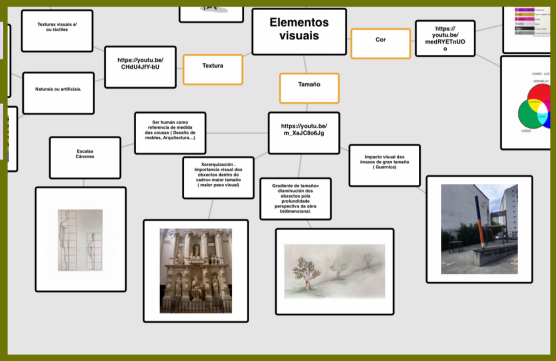

Para traballar volume

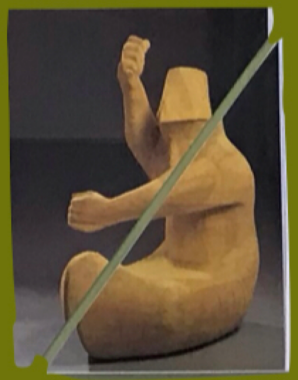

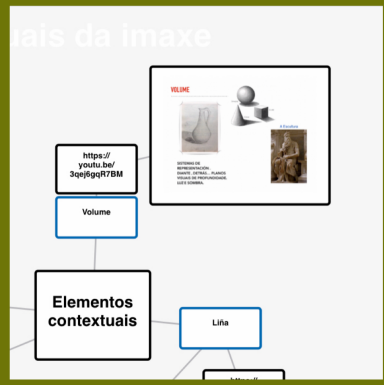

Avaliación sumativa

Con posibilidade de repetición .

Bingo de elementos visuais e contextuais en obras de arte contemporánea galega.

3.Acción

TIPO II

4.Avaliación

REGRAS DO BINGO

Elementos da imaxe

Puntuación baseada na rapidez: O estudante que encha primeiro a súa tarxeta de bingo recibe 2 puntos. O segundo estudante en encher a súa tarxeta recibe 1 punto.

Puntuación baseada na precisión: Cada vez que un estudante marca un elemento da arte visual correctamente na súa tarxeta de bingo, recibe unha puntuación baseada na dificultade do elemento. Por

1. Calcula a suma total dos puntos de todos os estudantes en ambas as categorías (rapidez e precisión).
2. Determina o factor de normalización dividindo 10 entre a suma total calculada no paso 1.
3. Multiplica os puntos individuais de cada estudante polo factor de normalización para obter os seus novos puntos normalizados.
4. Verifica que a suma dos novos puntos normalizados de cada estudante sexa igual a 10.

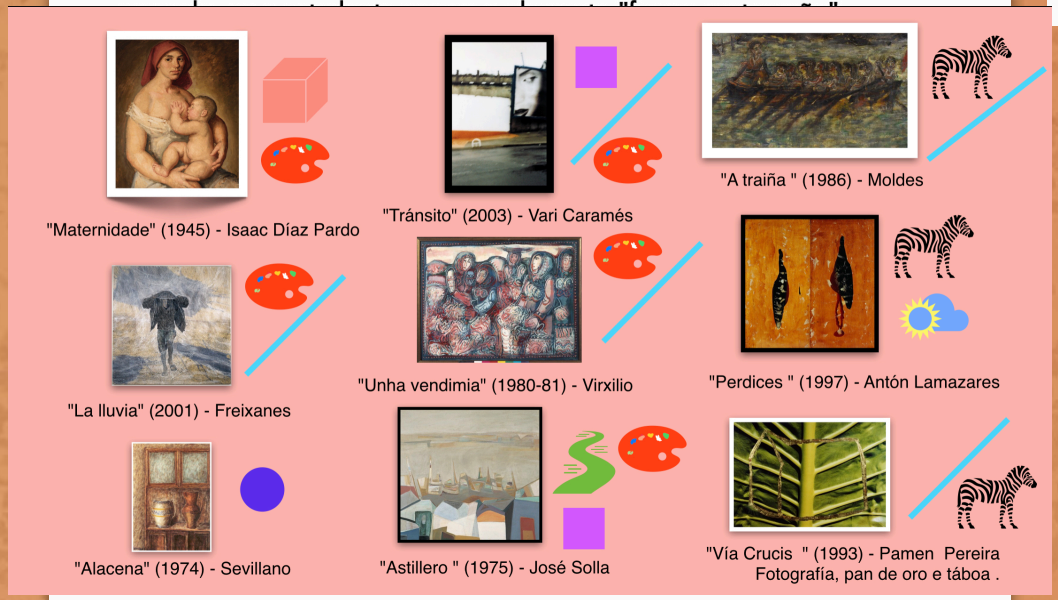

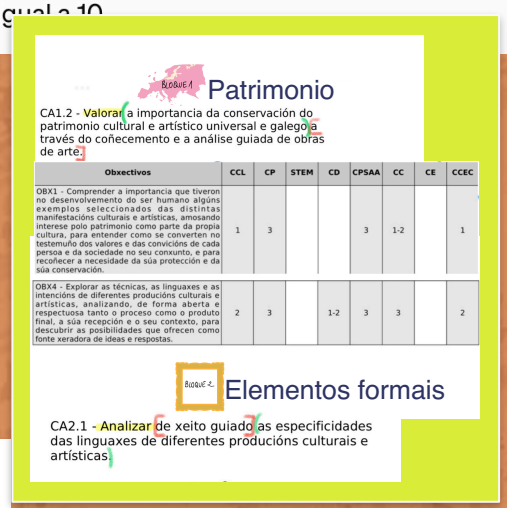

Forma	Cor	Tamaño	Textura
Plano	Liña	Punto	Volume

Elementos da imaxe

Textura	Cor	Tamaño
Punto	Plano	Forma
Liña		Volume

myfreebingocards.com

Elementos da imaxe

Textura Maruja	Cor	Tamaño
Punto	Plano	Forma Pepe
Liña Susana		Volume

myfreebingocards.com

Avaliación sumativa

Con andamiaxe

4.Avaliación

PATRIMONIO CULTURAL

Artes do espectáculo

TÉCNICAS ARTESANAIS TRADICIONAIS

USOS SOCIAIS, RITUAIS E ACTOS FESTIVOS

MATERIAL

- Tradicións e Folclore: Costumes, festas, artesanía, gastronomía, etc. que forman parte da identidade cultural dun pobo.
- Diversidade Cultural: Expresións artísticas, lingüísticas e sociais que caracterizan a riqueza e pluralidade das culturas do mundo.

MATERIAL

- Patrimonio Histórico-Artístico: Monumentos, edificios, obras de arte, etc. que reflicten a historia e a evolución cultural dunha sociedade.

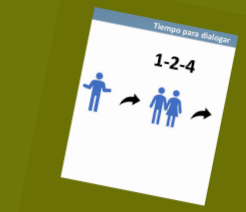

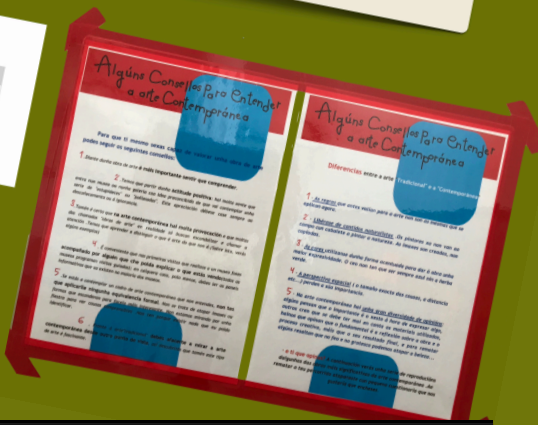

PATRIMONIO CULTURAL

Mugardos e a súa contorna

- Lavadouros
- Faluchos (embarcacións)
- Corais e rondallas
- Asociacións variadas (Sociedade Amigos da Paisaxe Galega do Seixo; Sociedade Cultural, Recreativa e Deportiva Casino Mugardés, Asociación Cultural Apelón Educación; Sociedade Deportiva e Cultural Galicia de Mugardos)

PATRIMONIO CULTURAL

Mugardos e a súa contorna

- Arquitectura popular mariñeira, Indiana, e outras acorde ao resto dos movementos arquitectónicos das distintas épocas.
- Natureza e animais autóctonos.
- Festividades varias (San Xoán, Samaín, os Maios, día de Rosalía, festa do polbo…)

Avaliación sumativa

Con andamiaxe

Plantillas de evocación

Elaboradas por Jade Pearce j.pearce@walton.staffs.sch.uk Twitter: @PearceMrs
Traducidas al castellano por @profesmadeinuk

Folla do sabelotodo . 1º ESO

Importancia de conservar o Patrimonio. **Cal é Falsa?** -O patrimonio cultural é importante polo seu valor histórico e estético e tamén pola súa capacidade para promover a diversidade cultural e o diálogo entre as comunidades. - A súa conservación é unha responsabilidade do concello e non require a colaboración de todos para garantir a súa preservación e aprecio. -Conservar o noso patrimonio cultural é esencial para manter viva a nosa historia e identidade como pobo. Cada peza de arte ou monumento conta unha parte da nosa historia e tradicións, e é fundamental protexelos para que as futuras xeracións poidan disfrutar deles e aprender do noso pasado." **Outras ideas :**	**Como podes ti contribuir a esta conservación .** **Escribe o máximo que poidas**	**O contexto cultural e artístico inflúe na mensaxe das obras de arte.** -O momento histórico, as influencias culturais e as experiencias persoais do artista son factores importantes que inflúen na mensaxe e significado das obras. Ao comprender o contexto no que se enmarcan, podemos interpretar mellor o seu significado e relevancia." **Pon un exemplo que aclare isto, podes pensar nos problemas que te preocupan e que tipo de mensaxe quererías transmitir a través da túa obra.**
Os elementos visuais e contextuais e o uso que os e as artistas fan deles, inflúe na mensaxe das obras. **Escribe o máximo que poidas**	**Fai un listado dos temas tratados nas obras de arte vistas na presentación e explica onde estás ti ahí .** **Cal é a conexión entre a túa identidade galega e as obras de arte?**	**Que consellos lle darías a un familiar que quere ir a ver o CGAC a Santiago ?**

4.Avaliación

BLOQUE 1 Patrimonio artístico

CA1.2 - Valorar a importancia da conservación do patrimonio cultural e artístico universal e galego a través do coñecemento e a análise guiada de obras de arte.

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender a importancia que tiveron no desenvolvemento do ser humano algúns exemplos seleccionados das distintas manifestacións culturais e artísticas, amosando interese polo patrimonio como parte da propia cultura, para entender como se converten no testemuño dos valores e das convicións de cada persoa e da sociedade no seu conxunto, e para recoñecer a necesidade da súa protección e da súa conservación.	1	3			3	1-2		1
OBX4 - Explorar as técnicas, as linguaxes e as intencións de diferentes producións culturais e artísticas, analizando, de forma aberta e respectuosa tanto o proceso como o produto final, a súa recepción e o seu contexto, para descubrir as posibilidades que ofrecen como fonte xeradora de ideas e respostas.	2	3		1-2	3	3		2

BLOQUE 2 Elementos formais da imaxe e

CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas.

Avaliación sumativa

Con andamiaxe

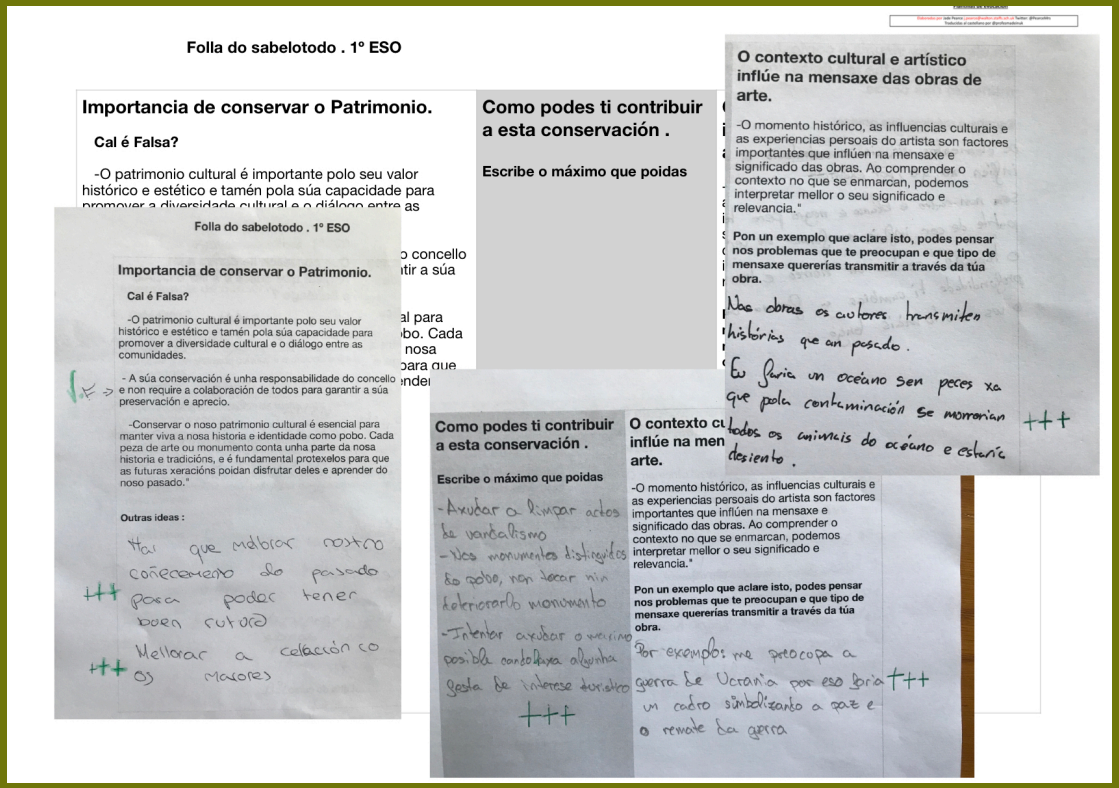

4.Avaliación

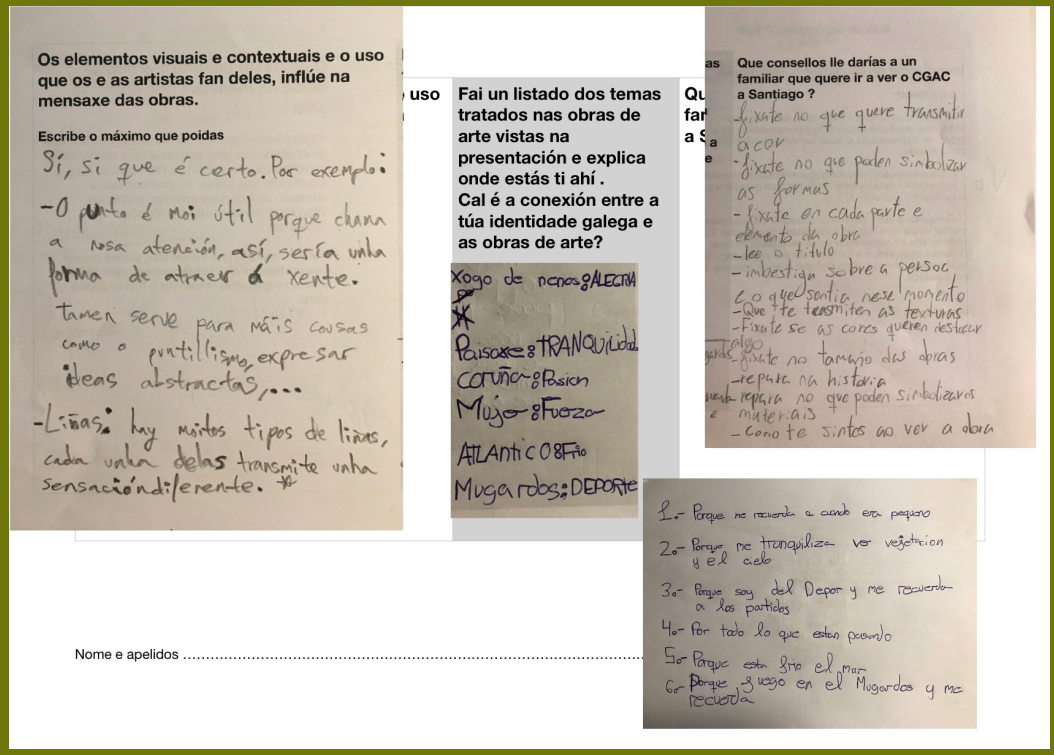

Libro reutilizado

Whooli Chen

Esta es una manera interesante de abordar la ilustración: dibujar en un libro antiguo, directamente en sus páginas o digitalizándolas antes. El hecho de que en este caso el libro se vea tan plano indica que ha sido fotocopiado o escaneado. Chen se ha tomado algunas molestias para disfrazar el libro "real", añadiéndole trazos de lápiz para transformarlo en un dibujo. Pero no ha hecho ningún esfuerzo por retratar a Chopin en consonancia con el aspecto antiguo del libro. Se aprecian con claridad los trazos de rotulador de la chaqueta y la corbata, y el motivo arlequinesco que aparece por detrás es obviamente de otra época. El retrato se ha extraído de un dibujo a tinta y acuarela del compositor que Chen ha volteado digitalmente, tal vez porque la composición funcionaba mejor de este modo. Estas son algunas de las posibilidades que ofrece este tipo de procedimiento.

Color, sombreado

Rotulador de fieltro, acuarelas, digital, lápiz de grafito

Referencia, narrativo

Retrato, texto

El empleo que hace Chen de signos y símbolos contribuye a la historia que cuenta esta pieza. El corazón sangrante, la mano que espera ser estrechada, una montaña y una tumba evocan las penurias de la vida de este compositor romántico.

143

TIPO I — 1.Activación

TIPO III — 5.Difusión

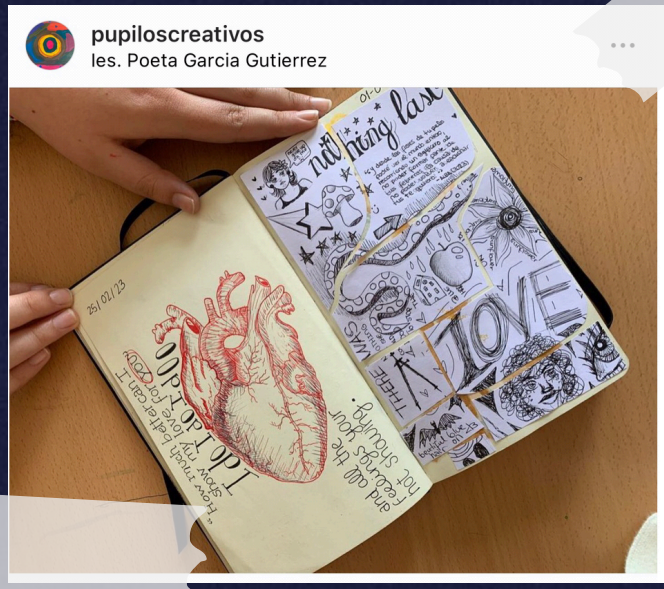

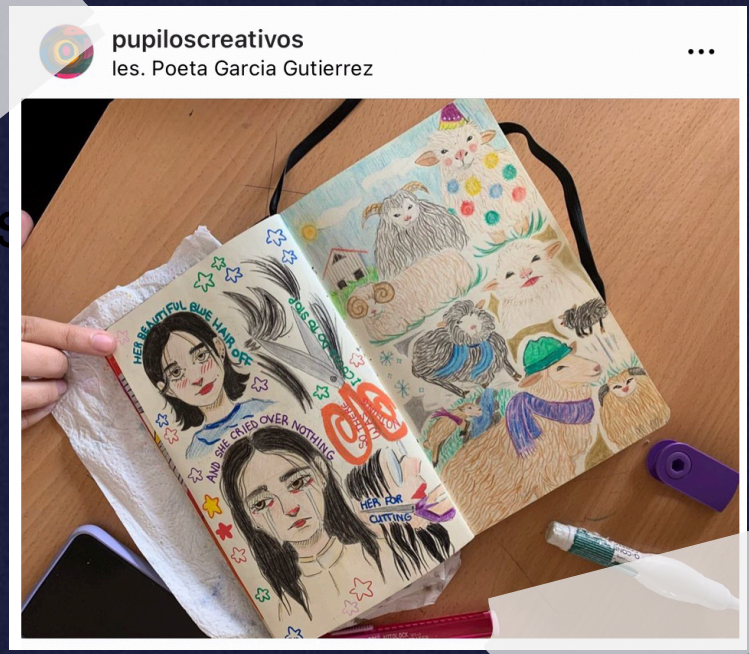

OBX5. Realizar producións artísticas individuais ou colectivas con creatividade e imaxinación, seleccionando e aplicando ferramentas, técnicas e soportes en función da intencionalidade, para expresar a visión do mundo, as emocións e os sentimentos propios, así como para mellorar a capacidade de comunicación e desenvolver a reflexión crítica e a autoconfianza.

- Levar a cabo unha produción artística é o resultado dun proceso complexo que implica, ademais da capacidade de introspección e de proxección dos propios pensamentos, sentimentos e emocións, o coñecemento dos materiais, as ferramentas, as técnicas e os recursos creativos do medio de expresión escollido, así como as súas posibilidades de aplicación.
- Para que o alumnado consiga expresarse de xeito autónomo e singular, achegando unha visión persoal e imaxinativa do mundo a través dunha produción artística propia, debe experimentar cos resultados obtidos e cos efectos producidos. Deste modo, ademais, poténciase unha visión crítica e informada tanto sobre o propio traballo como sobre o alleo, e auméntanse as posibilidades de comunicación coa contorna. Así mesmo, un manexo correcto das ferramentas e das técnicas de expresión, que debe partir dunha intencionalidade previa á realización da produción, axuda no desenvolvemento da autorreflexión e da autoconfianza, aspectos moi importantes nunha competencia que parte dunha produción inicial e, por tanto, intuitiva e que lle dá prioridade á expresividade.

OBX6. Apropiarse das referencias culturais e artísticas da contorna, identificando as súas singularidades, para enriquecer as creacións propias e desenvolver a identidade persoal, cultural e social.

- Para o desenvolvemento da identidade persoal do alumnado, é indispensable o coñecemento do contexto artístico e cultural da sociedade en que experimenta as súas vivencias. O coñecemento crítico de distintos referentes artísticos e culturais modela a súa identidade e axuda a que se insira na sociedade do seu tempo e a que a comprenda mellor.
- A partir da análise contextualizada das referencias máis próximas á súa experiencia, o alumnado é quen de identificar as súas singularidades e pode facer uso deses referentes nos seus procesos creativos, enriquecendo así as súas creacións. O coñecemento das devanditas referencias contribúe, en fin, ao desenvolvemento da propia identidade persoal, cultural e social, aumentando a autoestima, o autocoñecemento e o respecto polas outras identidades.

4.Avaliación

CA2.2. Expresar ideas e sentimentos en diferentes producións plásticas e visuais a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes. NOVO	OBX5
▪ CA2.3. Realizar diferentes tipos de producións artísticas individuais ou colectivas, integrando racionalidade, empatía e sensibilidade, e seleccionando as técnicas e os soportes adecuados ao propósito.	OBX5
▪ CA2.4. Desenvolver producións e manifestacións artísticas cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	OBX8
CA2.5. Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias. NOVO	OBX6

Contidos

- A linguaxe visual como forma de comunicación.
- Elementos básicos da linguaxe visual: o punto, a liña e o plano. Calidades expresivas e comunicativas.
- Elementos de configuración visual: forma, cor e textura. Conceptos e posibilidades expresivas.

Modelos e ideas.

1.Activación

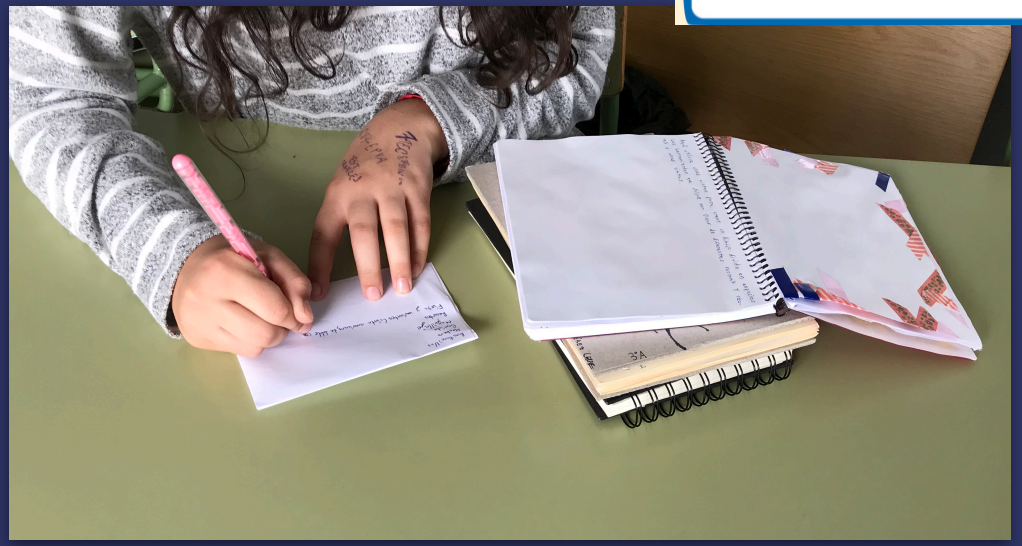

Tecer enredos máxicos

3.Acción

TIPO II

Expresar

cunha intención previa

Experimentar

Técnicas bidimensionais
- Secas e húmidas
- Dixitais

Técnicas tridimensionais

1.Activación

TIPO I

Utilizar referencias

Apropiacionismo (recorta ou calca , e usa)

Inspiración (libros das caixas)
(Traballos de antiguo alumnado)
(Obras de arte)
Modelos : Meninas e princesas Disney

5.Difusión

TIPO III

Expor

Para un público concreto.

Tecer enredos máxicos

Comezamos por “ expor”
Traballaredes na xeración de ideas de como expoñer as vosas obras.
Podes usar a técnica de xeración de ideas ou Non.
1,2, 4 para pensar nas ideas e seleccionar, coa axuda da parella ou grupo, unha cada un/unha de vós,
Pensaredes en como, cando, para quen, para que … faredes esa exposición .
Poñemos en común e escribides a vosa idea no mapa.

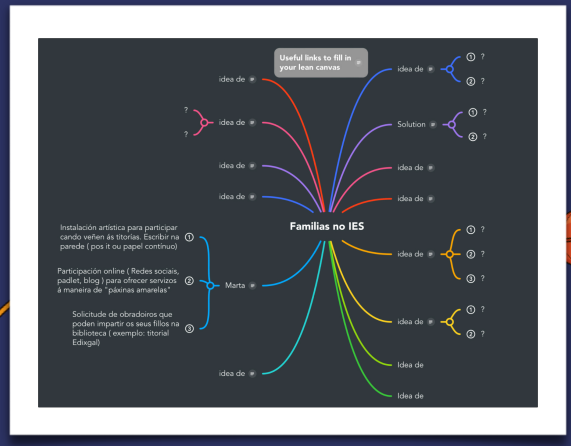

De quen é este libro?

- Como podes distinguilo do libro dos demais?
- Como estará retratada a túa personalidade, a túa vida, a túa época…?
- Por que é importante que se distinga?
- Que queres mostrar, e ocultar?
- Quen o verá ?
- Para que?

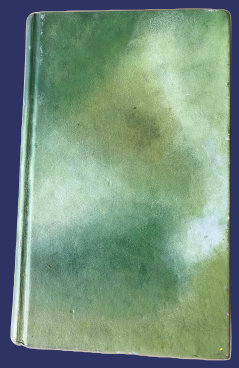

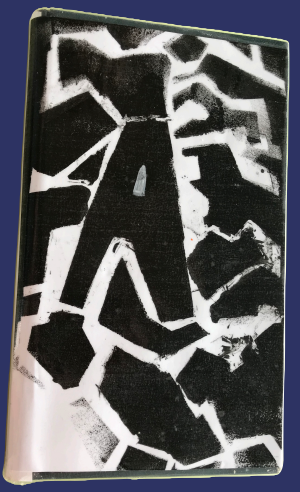

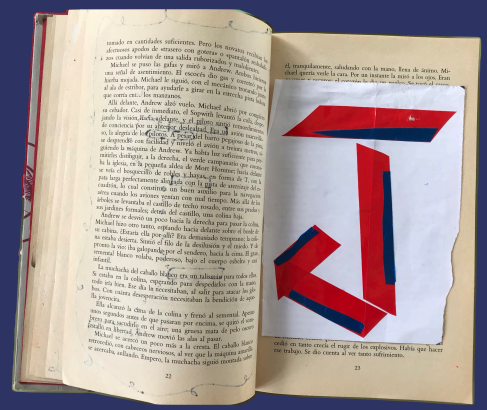

De quen é este libro? Propostas a escoller (novos centros de traballo)

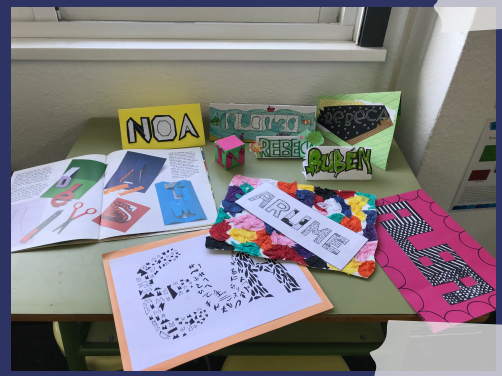

De quen é este libro? Mans á obra.

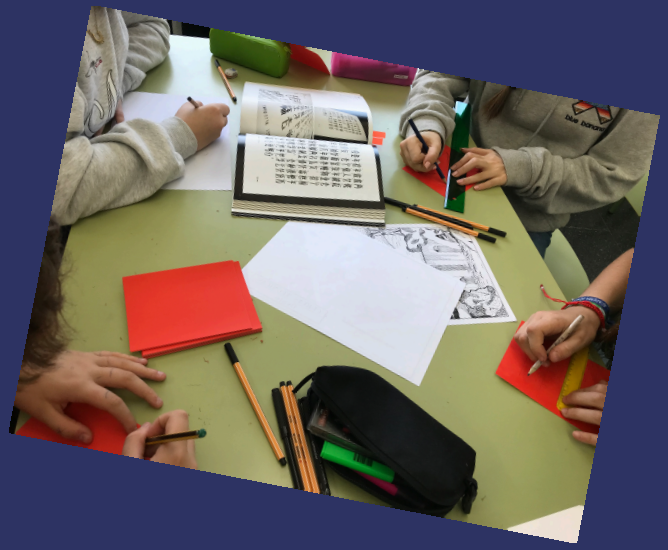

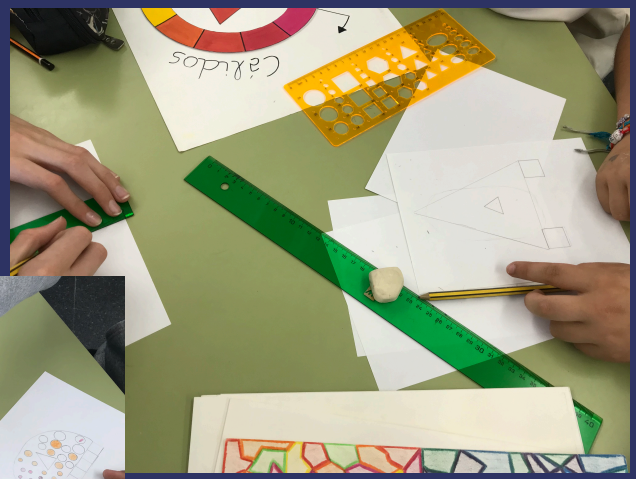

De quen é este libro? Mans á obra.

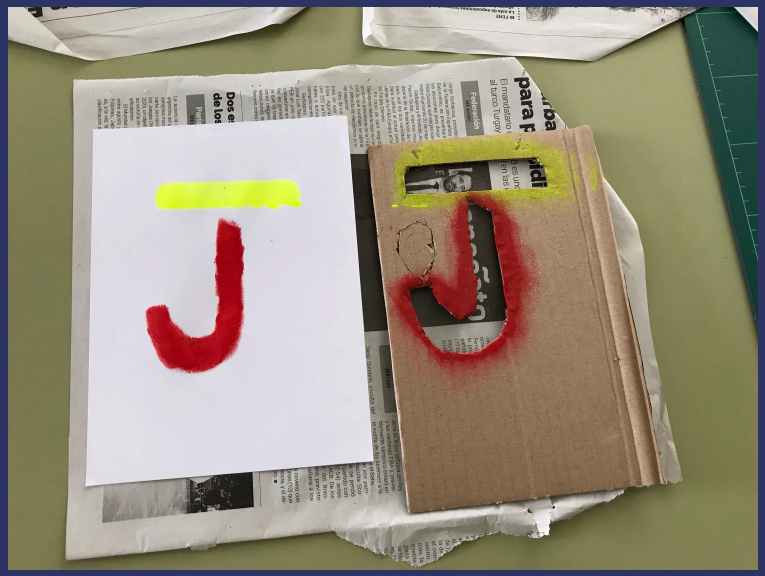

Un novo xogo.

XOGAMOS? COLLE UN DE CADA E EXPERIMENTA.
MATERIAIS
Escribe como Usaches o Material
MEDIOS
SOPORTES
PROCEDEMENTOS
REFERENTES
OBRAS

Pirograbado.

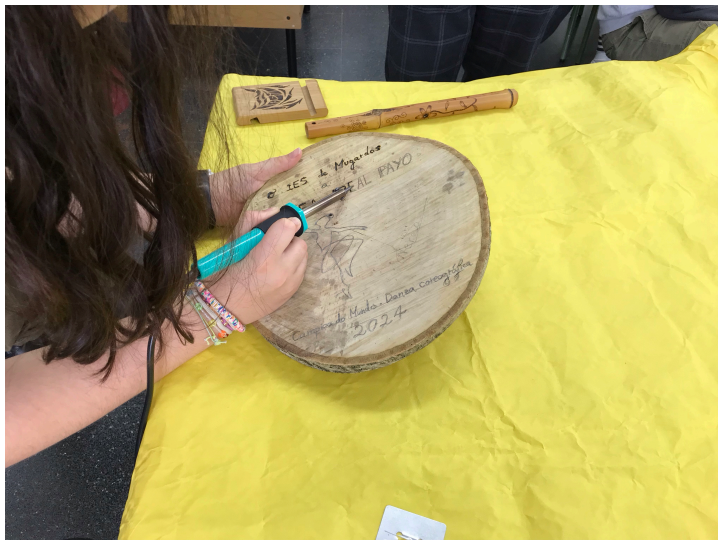
IES
FAL FAYO

IES
NEREA

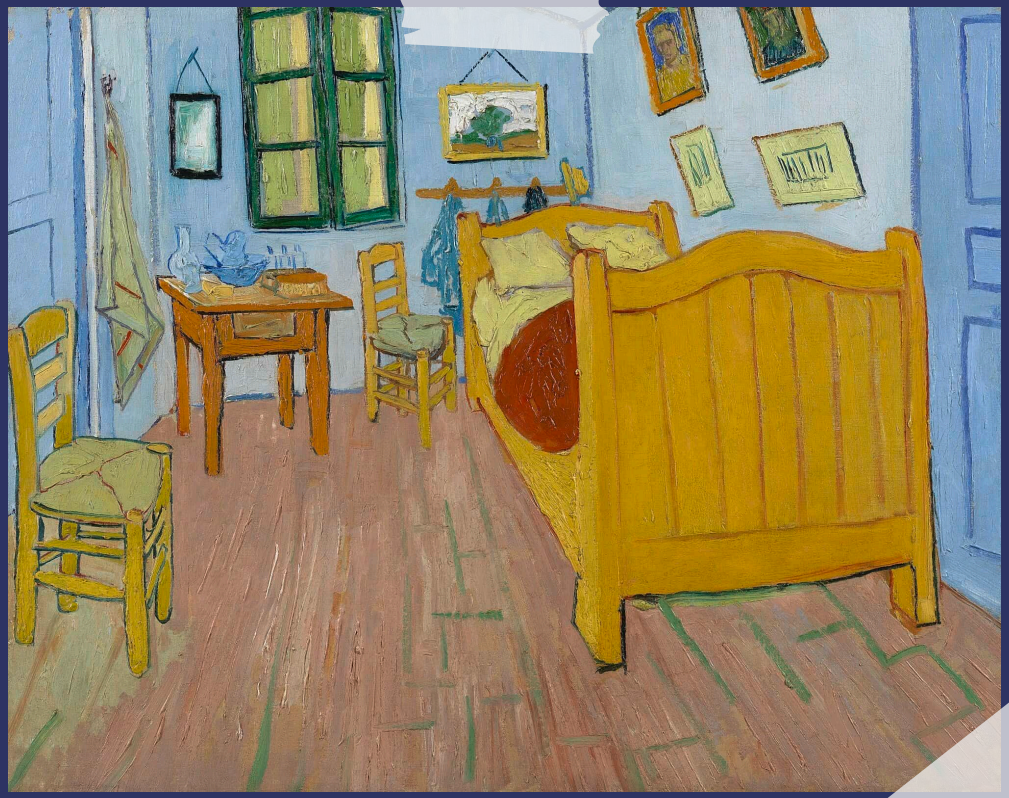

Piensa qué percibes de cada elemento de la imagen inferior e intenta razonar tu respuesta.
La lista de parejas de adjetivos del recuadro te ayudará a identificar la sensación que te transmite.

Calma	Agitación
Serenidad	Inquietud
Ligereza	Pesadez
Delicadeza	Fuerza
Suavidad	Agresividad
Frialdad	Calidez
Alegría	Tristeza
Orden	Desorden
Claridad	Misterio
Diversión	Aburrimiento
Variedad	Monotonía
Armonía	Discordancia
Equilibrio estático	Equilibrio dinámico
Exageración	Moderación
Naturaleza	Sofisticación
Espontaneidad	Premeditación
Superficialidad	Profundidad
Simplicidad	*Complejidad*

Violín y clarinete. George Braque.

Cal será a túa mensaxe?

Como a mensaxe pode variar dependendo dos elementos plásticos e o seu uso.

TIPO I e II

Meninas de Canido

130
MILLONES

IN SE
GU RI
DAD

Cre
Ti

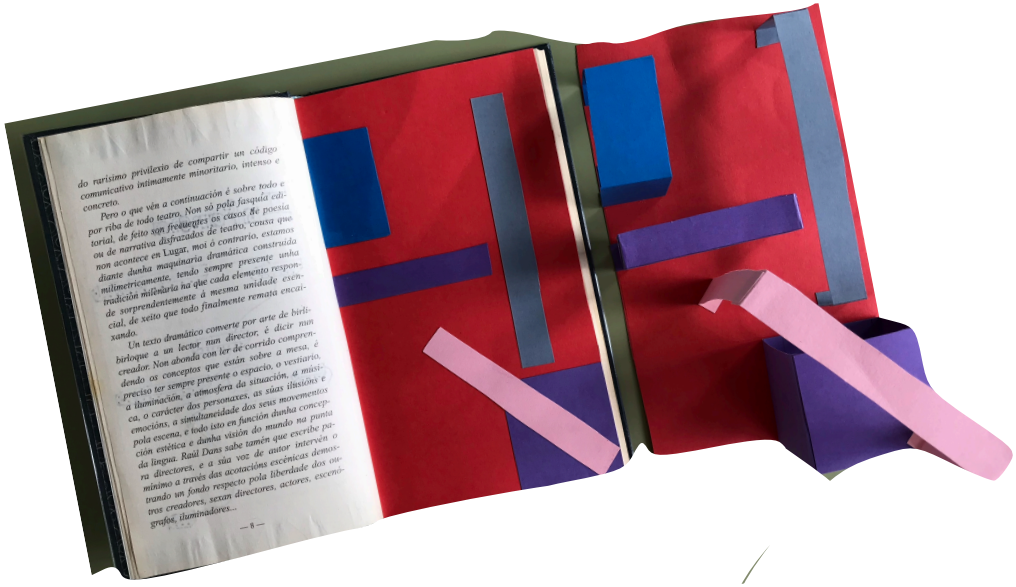

do rarísimo privilexio de compartir un código comunicativo intimamente minoritario, intenso e concreto.

Pero o que vén a continuación é sobre todo e por riba de todo teatro. Non só pola fasquía editorial, de feito son frecuentes os casos de poesía ou de narrativa disfrazados de teatro, cousa que non acontece en Lugar, mot ó contrario, estamos diante dunha maquinaria dramática construída milimetricamente, tendo sempre presente unha tradición milenaria na que cada elemento responde sorprendentemente á mesma unidade escencial, de xeito que todo finalmente remata encaixando.

Un texto dramático comerte por arte de birlibirloque a un lector nun director, é dicir nun creador. Non abonda con ler de corrido comprendendo os conceptos que están sobre a mesa, é preciso ter sempre presente o espacio, o vestiario, a iluminación, a atmosfera da situación, a música, o carácter dos personaxes, as súas ilusións e emocións, a simultaneidade dos seus movementos pola escena, e todo isto en función dunha concepción estética e dunha visión do mundo na punta da lingua. Raúl Dans sabe tamén que escribe para directores, e a súa voz de autor intervén o mínimo a través das acotacións escénicas demostrando un fondo respecto pola liberdade dos outros creadores, sexan directores, actores, escenógrafos, iluminadores...

sucedido. La radio de la furgoneta, casi inaudible en medio del rugido del camino y del viento, transmitió el sonido de una guitarra eléctrica y después las noticias de las tres.

La furgoneta [illegible] en el sendero.

–¿Quieres algo de [illegible]? –Había visto el nombre de [illegible] por [illegible].

–No –contestó Francesca, ligeramente agitada. Una [illegible] de esa palabra, pudo seguir hablando del sol [illegible] calor. –Te apetece un té helado?

–Me [illegible] –dijo Robert.

–Bromas [illegible], ya lo creo que sí.

–¿Te [illegible] molestia –dijo ella.

Le indicó sin revelar ansiedad, o al menos eso esperaba, que estacionara la camioneta detrás de la casa. No deseaba que [illegible] único cuando de los vecinos le dieseviderencia de que ella exponía obras? La semana pasada [illegible] románticas en su casa. Sabía que breve [illegible] de Rosemary Bridges que no me preocupaba [illegible] como si la hubiera [illegible].

Subieron por [illegible] del porche, [illegible] que ella [illegible] llee esos años, lejos [illegible] cámaras, [illegible] Riven Image [illegible] Robert.

–Hace [illegible] –dijo [illegible] de una lámpara [illegible] el cochero, señalando [illegible] ¿sabe adónde [illegible]

En la [illegible] estaba [illegible] bañada de [illegible], pero de todos modos hacía mucho calor. El collie husmeó las botas de Kincaid, luego salió al porche y se echó pesadamente, mientras Francesca sacaba

ahora que lo pien[illegible] que hablaban en el [illegible]

Siguieron a Robert[illegible] tros hacia el norte, [illegible] 92, orientada de [illegible] tro vías, con mucho [illegible] nes, y la lluvia lo [illegible] niebla era más es[illegible]

Estuvieron detrás [illegible] bert estaba delante [illegible] metros. Todavía pod[illegible] correr hacia la puerta [illegible] Robert, trepar sobre las [illegible] trípodes.

Desde que Robert se había marchado el viernes anterior, Francesca se había dado cuenta de que, a pesar de todo lo que él le importaba entonces, había subestimado mucho sus propios sentimientos. No parecía posible pero era así. Comenzaba a entender lo que él ya había comprendido. Pero allí se quedaba, [illegible] por sus responsabilidades, mirando la [illegible] sa de la camioneta con más [illegible] con [illegible] que había mirado ninguna otra del mediodía. [illegible] Se encendió la luz trasera izquierda, [illegible] un momento más y *Harry* habría de[illegible] dándose a Robert. Richard sintoni[illegible] cómo se escapaba [illegible] de la Ford.

Con la travesura de la mente, Francesca empezó a ver las cosas como en cámara lenta. A Robert le llegó el turno y muy, muy lentamente,

PAGINA 10

London Missionary Society abrigando el deseo de ser enviado a China. Sin embargo, el anhelo del joven médico no pudo cumplirse a causa de las circunstancias por las que estaba atravesando China con motivo de la llamada Guerra del Opio.

Inglaterra y China rompieron sus relaciones por cuestiones comerciales, pero especialmente a causa del contrabando del opio. Ese artículo estaba prohibido por los edictos imperiales, pero los ingleses siguieron introduciéndolo en el pais gracias a la ayuda de las autoridades locales.

En represalia a la actitud del Gobierno chino, que se incautó y destruyó posteriormente todas las existencias de opio, la escuadra británica rompio las hostilidades y desembarcó fuerzas en varios puertos.

Años más tarde, en 1842, los ingleses obligaron a los chinos a firmar la Paz de Nanking. Entre las cláusulas del tratado figuraba la que cedía a Inglaterra la isla de Hong Kong.

Por ese motivo, David Livingstone no pudo embarcar para China. La *London Missionary Society*, algún tiempo después, en diciembre de 1840, lo envió al Africa Austral, a una misión establecida por Roberto Moffat en el pais de los *bechuanas*, en Kurumán.

Livingstone llegaría a su destino el 3 de julio de 1841.

paz

PAJINA 11

¡BUM!

NO SIRVES

PUM

¡CALLATE!

OIGANME.

DESESPERACIÓN

có en la guantera, rozando acci-
l antebrazo la parte inferior del
ca. Con un ojo en el camino y
, sacó una tarjeta de visita y se la
incaid, Autor–Fotógrafo.» Lue-
ión y su número de teléfono.
el *National Geographic* –dijo–
a?

Francesca, y pensó: ¿Acaso no
undo?

un reportaje sobre puentes cu-
ue Madison County tiene algu-
le localizado seis, pero creo que
ino más, y tiene que estar en es-

nan Bridge –informó Francesca
del viento, de los neumáticos y

ara, como si perteneciera a otra
lescente asomada a una venta-
iendo a lo lejos calles de ciu-
ertos, mientras soñaba con sus
mantes. Mientras hablaba mi-
de su antebrazo, que se movían
a de velocidad.

a había dos mochilas. Una es-
la solapa de la otra, doblada
ver la parte superior plateada y
le una cámara. En la parte pos-
ueta de un carrete, que decía

- **Nivel 4:** Excelente dominio das ferramentas, técnicas e soportes. Expresión clara e profunda de ideas e sentimentos. Alta creatividade na utilización de referencias culturais e artísticas da contorna.
- **Nivel 3**: Bo dominio das ferramentas, técnicas e soportes. Expresión efectiva de ideas e sentimentos. Creatividade notable na utilización de referencias culturais e artísticas da contorna.
- **Nivel 2:** Dominio básico das ferramentas, técnicas e soportes. Expresión básica de ideas e sentimentos. Algúns usos de referencias culturais e artísticas da contorna, pero con creatividade limitada.
- **Nivel 1**: Dominio moi limitado ou inexistente das ferramentas, técnicas e soportes. Dificultades para expresar ideas e sentimentos. Pouca ou ningunha utilización creativa de referencias culturais e artísticas da contorna.

	Expresar con intención previa.	**Experimentar con distintas técnicas.**	**Utilizar referencias.**	**Expor (presentación)**
Personalizar libro	3. Utilicei distintos tipos de liñas porque cambio moito de humor e ten formas raras porque son distinta.	4. Si, usei distintos tamaños e formas e xeometría.	2. Guieime un pouco pero lle din o meu toque e opino que cambie moito o debuxo.	3. Está limpo e ordenado pero non é perfecto e ten dobleces.
Poema atopado	4. Está ben usada e o tema e CLARO.	2. A elección de palabras está moi ben pero a técnica da sombra moi sucia.	3. Utilicei a referencia pero non é tan boa en comparación con o libro da imaxe.	3. Está un pouco sucio pero é orixinal.

PALABRA QUE RESUMA A EXPERIENCIA VIVIDA ESTE CURSO NESTA MATERIA

PAPIROFLEXIA
(Club de Ciencias)
Alumnado de 2º ESO
Curso 2023-2024
Tecer
enredos
máxicos
COMETAS
Loyalty

Actividades de anclaxe

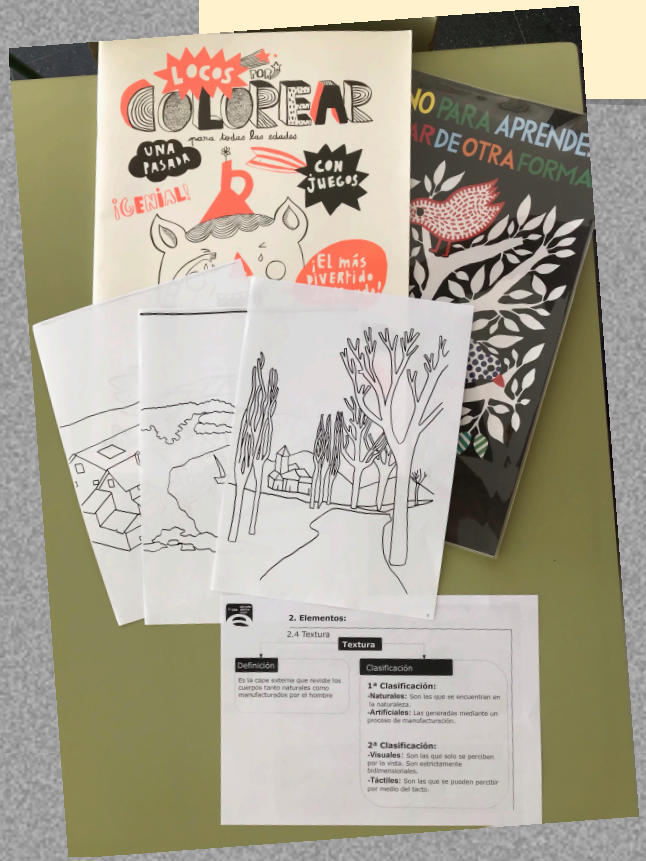

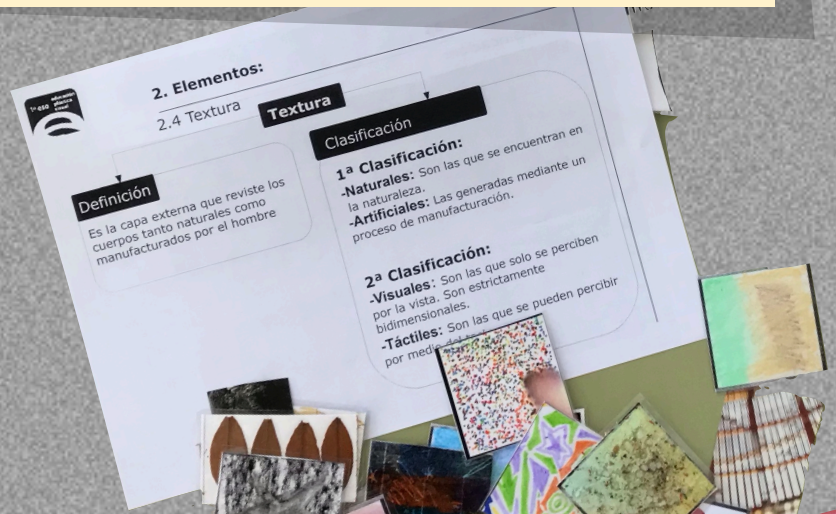

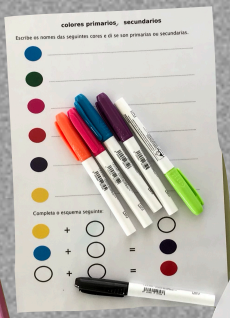

Actividades de anclaxe

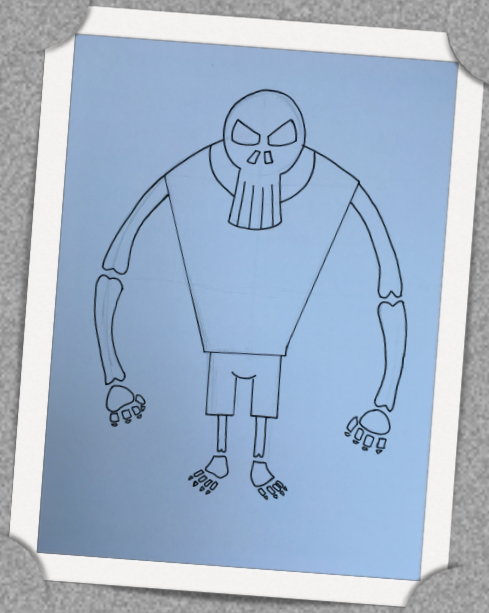

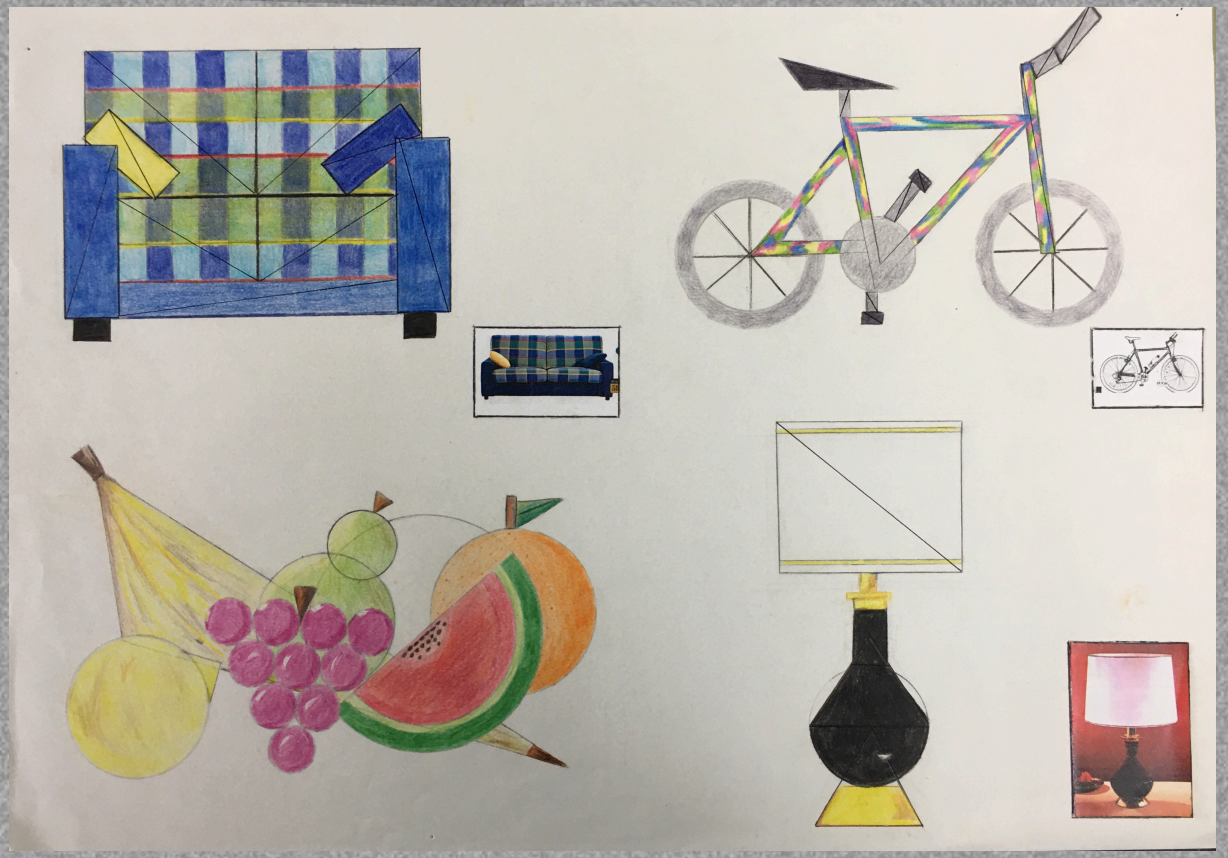

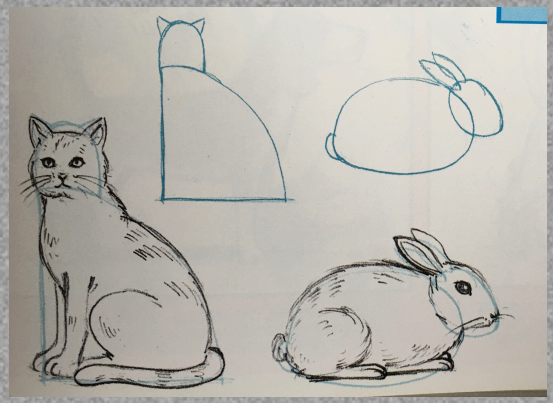

Actividades de anclaxe

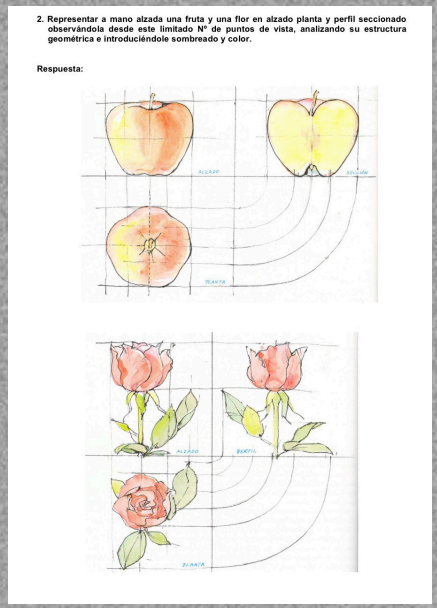

2. Representar a mano alzada una fruta y una flor en alzado planta y perfil seccionado observándola desde este limitado Nº de puntos de vista, analizando su estructura geométrica e introduciéndole sombreado y color.

Respuesta:

Actividades de anclaxe

Que problema queres solucionar?

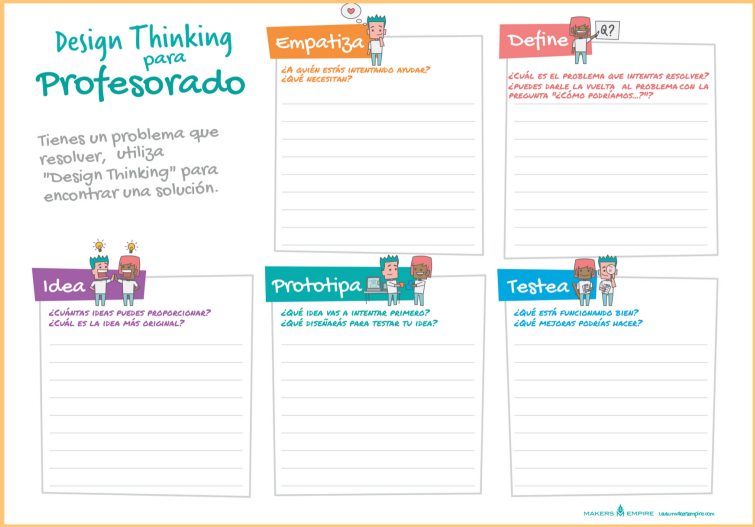

Mañán mesmo empezarei…

Teoría de Elliot Eisner
Art thinking

ABPA en todas as materias

????

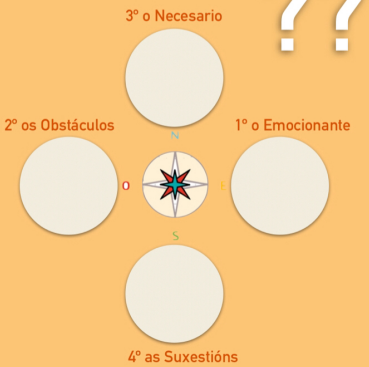

Crea un mapa mental para mellorar unha lección específica utilizando a metodoloxía ABPA

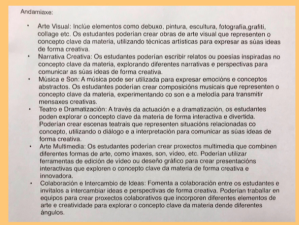

Crea un mapa mental para mellorar unha lección específica utilizando a metodoloxía ABPA

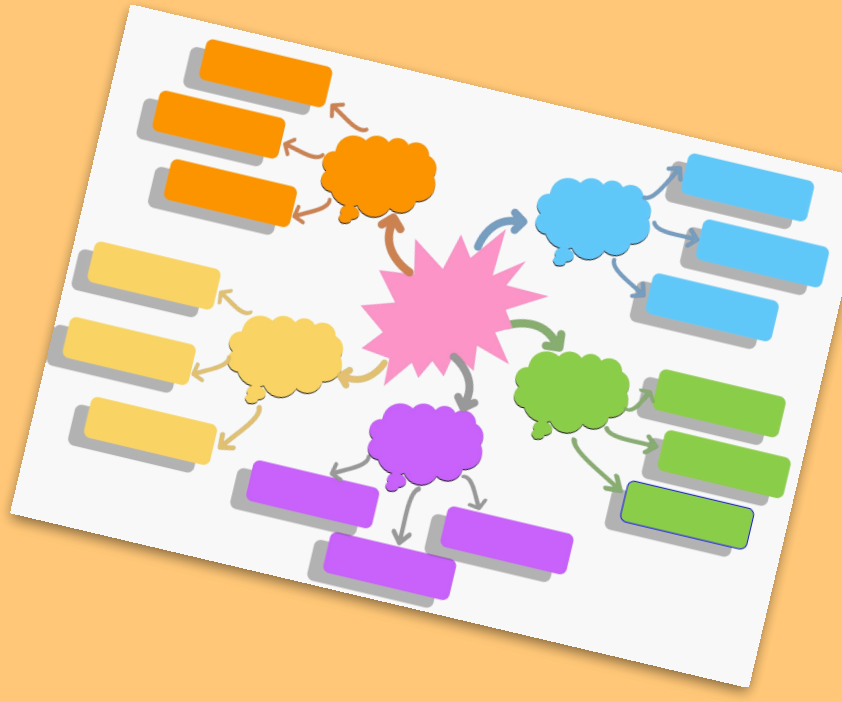

Andamiaxe:

- Arte Visual: Inclúe elementos como debuxo, pintura, escultura, fotografía,grafiti, collage etc. Os estudantes poderían crear obras de arte visual que representen o concepto clave da materia, utilizando técnicas artísticas para expresar as súas ideas de forma creativa.
- Narrativa Creativa: Os estudantes poderían escribir relatos ou poesías inspiradas no concepto clave da materia, explorando diferentes narrativas e perspectivas para comunicar as súas ideas de forma creativa.
- Música e Son: A música pode ser utilizada para expresar emocións e conceptos abstractos. Os estudantes poderían crear composicións musicais que representen o concepto clave da materia, experimentando co son e a melodía para transmitir mensaxes creativas.
- Teatro e Dramatización: A través da actuación e a dramatización, os estudantes poden explorar o concepto clave da materia de forma interactiva e divertida. Poderían crear escenas teatrais que representen situacións relacionadas co concepto, utilizando o diálogo e a interpretación para comunicar as súas ideas de forma creativa.
- Arte Multimedia: Os estudantes poderían crear proxectos multimedia que combinen diferentes formas de arte, como imaxes, son, vídeo, etc. Poderían utilizar ferramentas de edición de vídeo ou deseño gráfico para crear presentacións interactivas que exploren o concepto clave da materia de forma creativa e innovadora.
- Colaboración e Intercambio de Ideas: Fomenta a colaboración entre os estudantes e invítalos a intercambiar ideas e perspectivas de forma creativa. Poderían traballar en equipos para crear proxectos colaborativos que incorporen diferentes elementos de arte e creatividade para explorar o concepto clave da materia dende diferentes ángulos.

Teoría de Elliot Eisner
Art thinking

ABPA en todas as materias

????

Mañán mesmo empezarei…

Que problema queres solucionar?

Design Thinking para Profesorado

Tienes un problema que resolver, utiliza "Design Thinking" para encontrar una solución.

Empatiza

¿A QUIÉN ESTÁS INTENTANDO AYUDAR?
¿QUÉ NECESITAN?

Define

¿CUÁL ES EL PROBLEMA QUE INTENTAS RESOLVER?
¿PUEDES DARLE LA VUELTA AL PROBLEMA CON LA PREGUNTA "¿CÓMO PODRÍAMOS...?"?

Idea

¿CUÁNTAS IDEAS PUEDES PROPORCIONAR?
¿CUÁL ES LA IDEA MÁS ORIGINAL?

Prototipa

¿QUÉ IDEA VAS A INTENTAR PRIMERO?
¿QUÉ DISEÑARÁS PARA TESTAR TU IDEA?

Testea

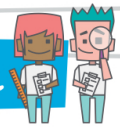

¿QUÉ ESTÁ FUNCIONANDO BIEN?
¿QUÉ MEJORAS PODRÍAS HACER?

MAKERS EMPIRE www.makersempire.com

Que te levas da sesión de hoxe?

Ticket de saída

Nome::

Motivos?

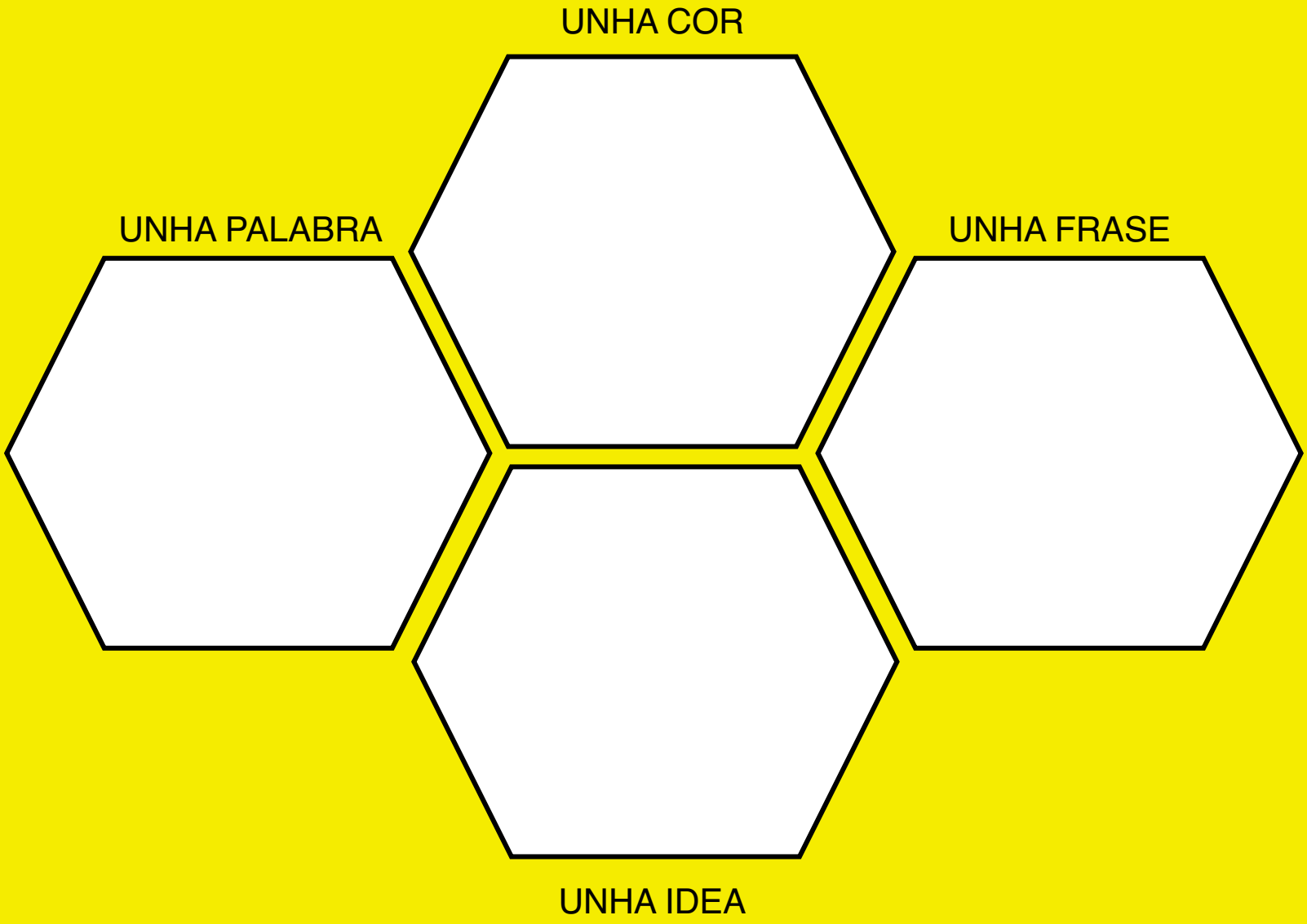

Grazas

